

(projekt)

UCHWAŁA NR
RADY GMINY MICHAŁOWICE
z dnia r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2022-2030

Na podstawie art. 14 ust. 1, art. 19 i art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485) dalej zwanej „ustawą o rewitalizacji” w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2022-2030 w brzmieniu nadanym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały nr ... Rady Gminy Michałowice z dnia r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2022-2030

Reguły, lipiec 2022 r.

Opracowanie:

Urząd Gminy Michałowice we współpracy z firmą MM CONSULT spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

MM Consult sp. z o.o.

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Niniejszy dokument nie został wyjustowany celem zapewnienia większej dostępności dla osób z niepełnosprawnością wzrokową. Dokument został opracowany zgodnie ze standardami określonymi w Programie Dostępność Plus 2018-2025 mając na uwadze realizację przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1062).

Spis treści

Rozdział I. Wprowadzenie	5
Rozdział II. Opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji	7
Rozdział III. Diagnoza obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów	8
Rozdział IV. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk	15
Rozdział V. Projekty rewitalizacyjne	16
Rozdział VI. Mechanizmy integrowania projektów rewitalizacyjnych	21
Rozdział VII. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.	33
Rozdział VIII. System wdrożenia programu	43
Rozdział IX. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	45
Rozdział X. Zmiany w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy	50
Rozdział XI. Komitet Rewitalizacji.....	51
Rozdział XII. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	51
Rozdział XIII. Sposób realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego	52
Rozdział XIV. Opiniowanie programu przez właściwe podmioty	76
Rozdział XV. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu programu	77
Załącznik nr 1- Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji na mapie w skali co najmniej 1:5000	78
Załącznik nr 2- Szczegółowy opis projektów rewitalizacyjnych	92

Rozdział I. Wprowadzenie

Niniejszy rozdział stanowi wprowadzenie do programu rewitalizacji pokazując strukturę programu rewitalizacji

Przepisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji określają zasady oraz tryb przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie własności gminy, chcąc w skuteczny, długofalowy i kompleksowy sposób zapobiegać negatywnym zjawiskom, występujących na terenie gminy. W związku z tym w celu kontynuacji prowadzonych przez Gminę działań zmierzających do powstrzymania lub zapobiegania procesom degradacji opracowano niniejszy Gminny Program Rewitalizacji Gminy Michałowice.

Niniejszy program został oparty o Diagnozę obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiącą podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice zgodnie z uchwałą nr XL/441/2022 Rady Gminy Michałowice z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2022 r. poz. 2316) oraz opracowany zgodnie z uchwałą nr XL/440/2022 Rady Gminy Michałowice z dnia 22 lutego 2022 r. o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Michałowice na lata 2022-2030.

Przygotowanie programu rewitalizacji poprzedzone zostało konsultacji społecznymi z mieszkańcami oraz uzgodnieniami z podmiotami zewnętrznymi wymienionymi w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji w szczególności o zgodności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego – Uchwała nr 22/18 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 28 grudnia 2018 r. poz. 13180 oraz Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+, załącznik nr 1 do Uchwały nr 1324/250/21 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 24 sierpnia 2021 r.

Warunkiem otrzymania dofinansowania ze środków europejskich na projekty rewitalizacyjne jest posiadanie programu rewitalizacji zgodne z przepisami ww. ustawy o rewitalizacji. Gmina dysponuje Lokalnym Programem Rewitalizacji na lata 2016-2023. Program zaktualizowany w 2017 roku jest tzw. „lokalnym programem rewitalizacji” opracowanym na podstawie ww. Wytycznych Ministra Rozwoju; umożliwia pozyskiwanie środków zewnętrznych na wskazane w programie przedsięwzięcia rewitalizacyjne, nie ma jednak statusu tzw. „gminnego programu rewitalizacji”. Art. 52 ustawy o rewitalizacji wskazuje, że gmina która obecnie prowadzi działania rewitalizacyjne w oparciu o program rewitalizacji (inny niż „gminny program rewitalizacji”) może je kontynuować jedynie do 31 grudnia 2023r. Po tej dacie ww. ustawa przewiduje obowiązek uchwalenia gminnego programu rewitalizacji w przypadku, gdy gmina zamierza nadal prowadzić rewitalizację lub dopiero zaczyna jej prowadzenie.

Ustawa o rewitalizacji, w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości takiego gminnego programu rewitalizacji, który zawiera:

- 1) szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów;
- 2) opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji;
- 3) opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym strategią rozwoju gminy, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych;
- 4) opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji;
- 5) cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań;
- 6) opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym:
 - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi każdorazowo: nazwę i podmiot realizujący, zakres zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny;
 - b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 7) mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- 8) szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z oszacowaniem środków publicznych i prywatnych;
- 9) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu;
- 10) system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji;
- 11) określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy;
- 12) określenie niezbędnych zmian w uchwale o Komitecie Rewitalizacji, o ile była podjęta
- 13) wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
- 14) wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego, w tym:
 - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUIKZP)
 - b) wskazanie miejscowych planów koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
 - c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie jego ustaleń;
 - d) załącznik graficzny przedstawiający ustalenia GPR na mapie w skali co najmniej 1:5000.

Program zachowuje w pełni strukturę wskazaną w ustawie o rewitalizacji, jako zalecaną. GPR zarówno w fazie jego przygotowania jak i w fazie wdrażania wykorzystywał rozwiązania i rekomendacje wypracowane w ramach obowiązującego w programie rewitalizacji na lata 2016-2023, który przyjęty został uchwałą XXV/297/2017 Rady Gminy Michałowice z dnia 22 czerwca 2017 roku zmieniającą uchwałą Nr XXI/258/2017 Rady Gminy Michałowice z dnia 28 lutego 2017 roku. Prace nad przygotowaniem programu na lata 2022-2030 prowadzone były z pomocą ekspertów zewnętrznych w formule partycypacyjno-eksperckiej powierzonej firmie MM CONSULT sp. z o.o. z Warszawy.

Rozdział II. Opis włączenia mieszkańców w proces przyjmowania programu rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji i konsultacje społeczne.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji przygotowywanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy, stanowią jej zadania własne. Zadania te gmina realizuje w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy na każdym etapie (partycypacja społeczna). W art. 5 ust.1 i 2 ww. ustawy wskazano dodatkowo, że działania partycypacyjne polegają m.in. na: poznaniu oczekiwań i potrzeb interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami, prowadzeniu dla interesariuszy działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji, zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowywaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji oraz zapewnieniu możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy w czasie przygotowywania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.

W ramach pracy nad Programem wykorzystano liczne narzędzia partycypacji oraz gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Partycypacja społeczna została wpisana w ten proces jako fundament działań na różnych jego etapach, tj. diagnozowanie, programowanie, wdrażanie (w tym finansowanie), monitorowanie i ewaluacja. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości przedsięwzięć oraz gotowości i świadomości mieszkańców o współdecydowaniu o obszarze rewitalizacji. Konsultacje z mieszkańcami miały charakter proaktywny. W ramach pracy nad Programem wykorzystano wiele narzędzi partycypacyjnych oraz metod gromadzenia i analizy danych od mieszkańców i grup docelowych projektów rewitalizacyjnych. Konsultacje odbyły się zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt. 1a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz przepisami ustawy o rewitalizacji. Konsultacje społeczne wykonane zostały metodą badania w działaniu (*action research*) ukierunkowaną na poprawę jakości działania w obrębie badanej społeczności. Zastosowane zostały metody badawcze uznające kompetencje członków danej społeczności do zrozumienia swojej społeczności. Poniżej zaprezentowano poszczególne metody włączenia mieszkańców w pracę nad przygotowaniem Programu:

Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji dla Gminy Michałowice

Projekt uchwały Rady Gminy został poddany konsultacjom społecznym. Zasady i tryb konsultacji określone zostały w zarządzeniu Nr 35/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Termin konsultacji pierwotnie ustalony do 6 kwietnia 2021 r. został finalnie wydłużony do 20 kwietnia 2021 r. Wydłużenie terminu konsultacji uregulowane zostało zarządzeniem nr 57/2021 w sprawie zmiany zarządzenia Nr 35/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 26 lutego 2021 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Uchwała uchylała uchwałę nr XXIII/265/2020 Rady Gminy Michałowice z dnia 16 września 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2020 r. poz. 9934).

W porównaniu do uchwały z 2020 roku dokonano nieznacznej zmiany obszaru rewitalizacji. Po podjęciu uchwały z września 2020 r. Gmina podjęła decyzję o rozszerzeniu zakresu prac o ponowną analizę możliwości włączenia w obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dodatkowego obszaru Gminy Michałowice obejmującego centrum Michałowic w okolicy ul. Jesionowej oraz poszerzeniu istniejącego obszaru Pęcic o dodatkowy teren istotny dla planowanych działań gminy na tym obszarze. Skutkowało to rozpoczęciem ponownie prac diagnostycznych, opracowaniu na nowo map na podkładach map pozyskanych ze starostwa powiatowego, powtórzeniem konsultacji społecznych nowego obszaru i przygotowaniem nowej uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W uchwale nie wyznaczono Specjalnej Strefy Rewitalizacji. W związku z tym, że teren obszaru rewitalizacji praktycznie w całości jest objęty miejscowymi planami, nie ma zasadności wprowadzania ograniczenia w wydawaniu warunków zabudowy, na co pozwalają przepisy ustawy o rewitalizacji. Przebieg i wynik konsultacji został określony w raporcie z konsultacji społecznych projektu uchwały. W wyniku uwzględnienia wniosków z konsultacji społecznych zrezygnowano z wprowadzania prawa pierwokupu na rzecz Gminy działek położonych w obszarze rewitalizacji.

Konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie przyjęcia programu rewitalizacji

Informacja do uzupełnienia po odbyciu konsultacji społecznych

Warsztat dotyczący projektów rewitalizacji z mieszkańcami

Informacja do uzupełnienia po odbyciu konsultacji społecznych

Rozdział III. Diagnoza obszaru rewitalizacji zjawisk negatywnych i lokalnych potencjałów

Niniejszy rozdział opisuje diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych oraz zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych,

terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia oraz lokalne potencjały występujące na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji.

Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia wskazanych w art. 9 i 10 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji zawiera „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice” stanowiąca załącznik niniejszej uchwały nr XL/441/2022 Rady Gminy Michałowice z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice. Poniższe opracowanie stanowi jedynie syntetyczne wskazanie najważniejszych przesłanek do wyznaczenia obszaru rewitalizacji w celu wykazania obszarów na jakie należy oddziaływać projektami rewitalizacyjnymi.

Synteza diagnozy obszaru rewitalizacji

Wybór obszarów wskazanych do objęcia procesem rewitalizacji jest wynikiem gruntownej diagnozy zjawisk kryzysowych występujących na jej terenie oraz wynikiem ustalenia ich koncentracji terytorialnej. W oparciu o przeprowadzone analizy ilościowe i jakościowe oraz wyznaczone na ich podstawie strefy wysokiej koncentracji negatywnych zjawisk wyznaczono granice obszarów zdegradowanych. Szczegółowa analiza wyników diagnozy czynników kryzysowych oraz badanie ankietowe mieszkańców, umożliwiły wyznaczenie obszarów zdegradowanych.

Podsumowując proces delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, należy wskazać, że podstawę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji stanowiła analiza, w której wykorzystane zostały obiektywne i weryfikowalne mierniki (wskaźniki) i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. W stosunku do każdego wskaźnika określono czy jest tzw. stymulantą, czy destymulantą rozumianą jako wskazanie, że wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego przy stymulancie i zjawiska negatywnego przy destymulancie. Z uwagi na brak dostępnych danych ilościowych w niektórych obszarach objętych badaniem bazowano na ocenie jakościowej Zespołu ds. rewitalizacji, który odpowiedzialny był za opracowanie GPR, w tym diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru rewitalizacji. Podsumowując wskaźniki, które zostały wzięte pod uwagę w przeprowadzonej analizie, należy zwrócić uwagę na najważniejszy aspekt jaki dotyczy procesu rewitalizacji, a mianowicie konieczność kompleksowego przeprowadzenia analizy obszaru z wykorzystaniem narzędzi partycypacji społecznej oraz narzędzi analitycznych. W ramach wyznaczenia stopnia degradacji w oparciu o uwarunkowania społeczne, przeprowadzono analizę wskaźników liczby osób korzystających z zasiłków. Niniejsze działanie ma na celu udokumentowanie stopnia wykluczenia społecznego, ze względu na to, iż zasiłki odnosiły się do liczebności osób długotrwale wykluczonych (zasiłki stałe), osób posiadających określone trudności życiowe skoncentrowane w pewnym czasie (zasiłki okresowe) oraz osób korzystających z zasiłków celowych. Niemożność podjęcia pracy i potrzeba korzystania z pomocy społecznej stanowi potencjał do uznania, iż występuje konieczność podjęcia działań rewitalizacyjnych. Biorąc pod uwagę liczbę świadczeń przyznawanych przez OPS (wskaźniki społeczne) pokazują poziom ubóstwa.

Z kolei - bezrobocie generuje poczucie wykluczenia oraz możliwość uzależnienia się od alkoholu ze względu na chęć ucieczki od problemów. Wpływa to jednocześnie na zwiększenie stopnia łamania prawa oraz nasilenie konieczności podejmowania interwencji przez policję. Wskaźnikiem uzupełniającym analizy w zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego był wiek przedprodukcyjny jako zmienna determinująca potencjały obszaru (wyższa liczba rodzących się dzieci) lub deficyty (spadek liczby urodzeń) w najbliższej przyszłości, ze względu na stopień obciążenia demograficznego obszaru, na którym podejmowane będą działania rewitalizacyjne. Ważnymi wskaźnikami, które należy traktować jako uzupełnienie prowadzonych analiz, są dane w obszarze gospodarczym analizowane na podstawie współczynnika przedsiębiorczości jako liczby podmiotów gospodarczych przypadających w odniesieniu do liczby ludności. Niniejszy wskaźnik świadczy o możliwości samodzielnego działania przez mieszkańców i podejmowania aktywności nakierowanej na rozwiązywanie problemów we własnym zakresie. Niski wskaźnik na danym obszarze świadczy o szczególnym nasileniu problemów społecznych o znacznej bierności.

Na podstawie oceny analizy wskazano obszary potencjalnie predysponowane do wyznaczenia w ramach obszaru zdegradowanego na podstawie oceny wartości tzw. syntetycznego wskaźnika problemowego z jęz. ang. Index of Multiple Deprivation (*dalej „IMD”*).

Wskaźnik ten został wyliczony oddzielnie dla każdej ze sfer poddanych analizie: społecznej, gospodarczej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Wyliczenie IMD ogólnego obejmowało wyliczenie wartości punktowej IMD społecznego oraz dodania wyników poszczególnych pozostały IMD dla każdego uwarunkowania, przyjmując ocenę jak przy analizie poszczególnych uwarunkowań. Metodologia IMD obejmowała ocenę punktową, przyjmując punkty od 1 do 3, gdzie 1 punkt oznaczony był kolorem zielonym, 2 punkty kolorem żółtym i 3 punkty kolorem czerwonym – jako gradacja stanu od najmniej problemowego do najbardziej problemowego tj. rozumianego jako odstępstwo od średniej dla całej gminy. Metodologia IMD ogólnego był nieznacznie zmodyfikowana w stosunku do metodologii IMD poszczególnych sfer (uwarunkowań). Wyliczenie IMD ogólnego polegało na przyznawaniu 3 punkty (kolor czerwony), a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono stanowiącą odstępstwo od średniej dla Gminy dodatkowy jeden punkt, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Obszary oznaczone na inne kolory odpowiednio: 1 punkt (kolor zielony), 2 punkty (ciemny żółty). Wynikiem tak prowadzonej analizy było wskazanie wartości IMD ogólne. W ramach wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wyznaczono jednostki, gdzie zidentyfikowano stan kryzysowy wynikający z natężenia problemów społecznych i co najmniej jednego z problemów w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

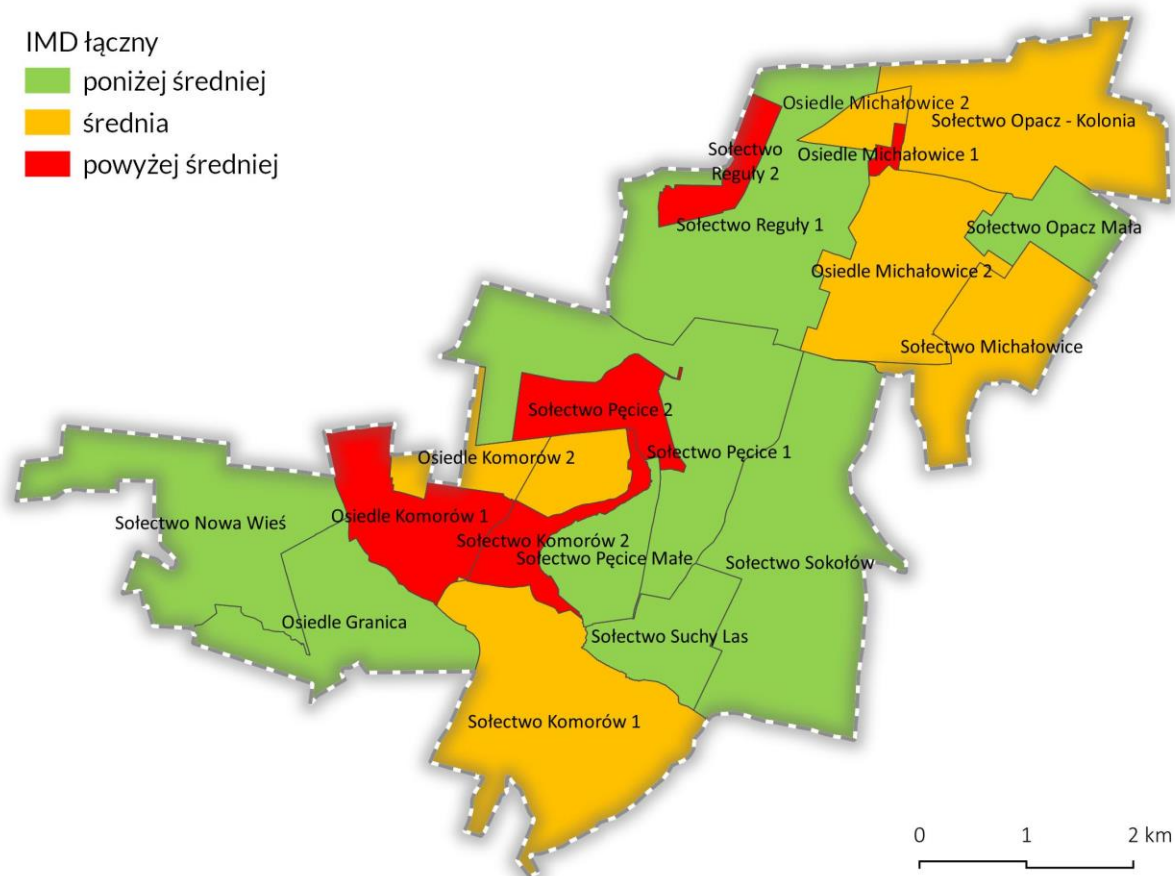
Tabela 1 Zbiorcza analiza uwarunkowań społecznych, gospodarczych, środowiskowych i przestrzenno-funkcjonalnych w Gminie Michałowice

Jednostka administracyjna	Wskaźnik Syntetyczny IMD				
	IMD Społeczny	IMD Gospodarcze	IMD Środowiskowe	IMD przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne	IMD łącznie
Osiedle Granica					7,00
Osiedle Komorów 1					13,00
Osiedle Komorów 2					9,00
Sołectwo Komorów 1					11,00
Sołectwo Komorów 2					13,00
Osiedle Michałowice 1					12,00
Osiedle Michałowice 2					10,00
Sołectwo Michałowice					9,00
Sołectwo Nowa Wieś					8,00
Sołectwo Opacz - Kolonia					10,00
Sołectwo Opacz Mała					8,00
Sołectwo Pęcice 1					5,00
Sołectwo Pęcice 2					12,00
Sołectwo Pęcice Małe					6,00
Sołectwo Reguły 1					8,00
Sołectwo Reguły 2					12,00
Sołectwo Sokołów					5,00
Sołectwo Suchy Las					5,00

Średnia	9,06
Przedział średniej	7,70-- 11,32
Wartość minimalna do korelacji	1,36
Wartość maksymalna do korelacji	2,26
Minimalny przedział wartości ujemnej	7,70
Maksymalny przedział wartości ujemnej	6,79
Minimalny przedział wartości dodatniej	10,41
Maksymalny przedział wartości dodatniej	11,32
Poniżej średniej	
Średnia	
Powyżej średniej	

Źródło: opracowanie własne

Mapa 1 Wizualizacja przestrzenna natężenia problemów łącznie na terenie Gminy Michałowice

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji został wskazany w stosunku do ogólnej liczby ludności Gminy Michałowice wynoszącej na koniec roku 2020 **17 532 osoby** (na podstawie danych GUS BDL) oraz całkowitej powierzchni gminy wynoszącej **34,73 km²**. Zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji może być zamieszkiwany maksymalnie przez 30% ludności gminy i wyznaczony na maksymalnie 20% powierzchni gminy. Obszar rewitalizacji gminy zamieszkuje łącznie **4 366** mieszkańców (24,90% ogólnej liczby mieszkańców gminy) i obejmuje **3,24 km²** (9,35% ogólnej powierzchni gminy). Tak wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów obszaru i liczby mieszkańców.

Tabela 2 Prezentacja liczby ludności i powierzchni obszaru rewitalizacji w stosunku do limitów ustawowych

Podobszar rewitalizacji	Liczba ludności [mieszkańcy]	Odsetek ludności obszaru rewitalizacji w stosunku do ludności gminy	Powierzchnia [Km ²]	Odsetek powierzchni obszaru rewitalizacji w stosunku do ludności gminy
Komorów-Wieś	361	2,06%	0,649	1,87%
Osiedle Komorów	3 026	17,26%	1,144	3,29%

Centrum Michałowic	149	0,85%	0,081	0,23%
Pęcice	249	1,42%	0,896	2,58%
Reguły	581	3,31%	0,476	1,37%
Razem obszar zdegradowany	4 366	24,90%	3,246	9,35%
Razem obszar rewitalizacji	4 366	24,90%	3,246	9,35%

Źródło: opracowanie własne

Analiza wniosków „wymiarów kryzysu”, uwarunkowania obszaru oraz priorytety strategiczne Gminy, umożliwiły wskazanie obszarów przeznaczonych do rewitalizacji z rozróżnieniem na konkretne ulice do nich należące.

Tabela 3 Wykaz i opis granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Michałowice

Jednostka administracyjna / Podobszar rewitalizacji	Opis granic podobszarów rewitalizacji
Sołectwo Komorów 2 (nazwana Komorów-Wieś)	Granica obrębu ewidencyjnego Komorów-Wieś, południowa i zachodnia granica działki nr ewid. 554, granica obrębu ewidencyjnego Komorów-Wieś, północno-wschodnie granice działek nr ewid. 350/5 i 350/6, północne granice działek nr ewid. 350/6, 352/6, 354/6, 356/6357/5 i 220/1, północno-wschodnia granica działki nr ewid. 126/7, południowa granica działki nr ewid. 50 stanowiącej ulicę Główną oraz południowa i zachodnia granica działki nr ewid. 9 stanowiącej ulicę Aleja Starych Lip (wszystkie działki w obrębie ewidencyjnym Komorów-Wieś).
Osiedle Michałowice 1 (nazwana Centrum Michałowic)	Wschodnia granica działki nr ewid. 631/30 w obrębie ewid. Reguły, północne granice działek nr ewid. 633/3, 634 i 635/3 w obrębie ewidencyjnym Reguły, granica obrębu ewidencyjnego Michałowice-Osiedle, wschodnie granice działek nr ewid. 1130 i 1249 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle, południowa granica działki nr ewid. 1131 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle stanowiącej ulicę Rumuńską, południowa i wschodnia granica działki nr ewid. 1255/2 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle stanowiącej ulicę Jesionową, południowa granica działki nr ewid. 1265/2 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle, granica obrębu ewidencyjnego Michałowice-Osiedle, północna granica działki nr ewid. 45/6 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle stanowiącej ulicę Polną, północno-wschodnia granica działki nr ewid. 288/1 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-Osiedle stanowiącej ulicę Raszyńską, południowo-zachodnia i południowo-wschodnia granica działki nr ewid. 44 w obrębie ewidencyjnym Michałowice-

	Osiedle stanowiącej ulicę Cichą oraz granica obrębu ewidencyjnego Michałowice-Osiedle.
Osiedle Komorów 1 (nazwana Osiedle Komorów)	Granica administracyjna Gminy Michałowice, wschodnia granica działki nr ewid. 716/28 stanowiącej linię kolejową WKD, wschodnia granica działki nr ewid. 716/29, północna granica działki nr ewid. 744/3 stanowiącej ulicę Marii Dąbrowskiej, zachodnia granica działki nr ewid. 1041 stanowiącej ulicę Waldemara, granica administracyjna Gminy Michałowice, zachodnia i południowa granica działki nr ewid. 1084, południowe granice działek nr ewid. 1147, 1208 i 1086, południowa granica działki nr ewid. 1146/15, granica obrębu ewidencyjnego Komorów-Osiedle, północna granica działki nr ewid. 802 stanowiącej ulicę Wiejską, wschodnia granica działki nr ewid. 771 stanowiącej ulicę Norwida oraz granica obrębu ewidencyjnego Komorów-Osiedle.
Sołectwo Pęcice 2 (nazwana Pęcice)	Wschodnia granica działki nr ewid. 625 stanowiącej ulicę Pęcicką, północna i północno-zachodnia granica działki nr ewid. 624, północno-zachodnia i północno-wschodnia granica działki nr ewid. 632 stanowiącej ulicę Pęcicką i Parkową, północne granice działek nr ewid. 319 i 139, zachodnia, północna i wschodnia granica działki nr ewid. 637, południowa granica działki nr ewid. 139, wschodnia granica działki nr ewid. 319 stanowiącej ulicę Parkową, wschodnie granice działek nr ewid. 284/1 i 284/3 stanowiących ulicę Wąską, wschodnia granica działki nr ewid. 367/3, południowe granice działek nr ewid. 367/3, 368/3, 371/2, 372/2, 373/2, 374/2, 375, 376 i 377, zachodnia granica działki nr ewid. 452 stanowiącej ulicę Parkową, południowa granica działki nr ewid. 451 oraz granica obrębu ewidencyjnego Pęcice (wszystkie działki w obrębie ewidencyjnym Pęcice).
Sołectwo Reguły 2 (nazwana Reguły)	Wschodnia granica działki nr ewid. 469 stanowiącej ulicę Platanową, północne i zachodnie granice działek nr ewid. 481/2, 478, 479, 480/2, 479/2, 546, 545, 520/2 i 224/5, granica administracyjna Gminy Michałowice, północne granice działek nr ewid. 10/2, 11/1, 12/1, 12/2, 13/1, 14/1, 15/1, 16/2, 17/2, 17/3, 18/4, 19/1, 20/2, 21/1, 22/1, 23/1 i 24/5, zachodnia granica działki nr ewid. 101/4 stanowiącej ulicę Regulską, zachodnia granica działki nr ewid. 224/21, zachodnia granica działki nr ewid. 286 stanowiącej ulicę Regulską oraz północne granice działek nr ewid. 563/5 i 563/6 stanowiących teren kolejowy WKD (wszystkie działki w obrębie ewidencyjnym Reguły).

Źródło: Referat Planowania Przestrzennego UG Michałowice

Rozdział IV. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Niniejszy rozdział opisuje cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk

Wyznaczone cele określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie i jednocześnie wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji realizacji celu ogólnego rewitalizacji, zaś przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji ich konkretyzując możliwą do podjęcia interwencji w danym obszarze. Misja obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji stanowi właściwą odpowiedź na stan kryzysowy ujawniony podczas prac analitycznych zawartych w rozdziale diagnozy kryzysu niniejszego dokumentu oraz odzwierciedla oczekiwania mieszkańców, jasno sprecyzowane podczas spotkań warsztatowych i konsultacyjnych. Działania podjęte w ramach procesu rewitalizacji będą przede wszystkim ukierunkowane na rzecz mieszkańców obszarów zdegradowanych, w tym mieszkańców środowisk dysfunkcyjnych. W toku prac analitycznych, badań społecznych i przeprowadzonych konsultacji w ramach diagnozy obszarów kryzysowych Gminy Michałowice zdefiniowana i wypracowana została wspólna dla wszystkich interesariuszy wizja obszarów wskazanych do rewitalizacji, która zgodna jest z wizją przyjętą dla całej gminy, a którą zdefiniowano w sposób następujący:

Misja Obszar rewitalizacji to miejsce dla mieszkańców umożliwiające im wszechstronny rozwój i wypoczynek przy zachowaniu najwyższych standardów społecznych, funkcjonalnych i środowiskowych.

Kluczowym warunkiem wdrożenia opisanej powyżej wizji jest realizacja kompleksowych działań rewitalizacyjnych. W ich efekcie nastąpi neutralizacja problemów koncentrujących się na wytyczonym obszarze rewitalizacji, co umożliwi zachowanie spójności społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej całej Gminy Michałowice oraz stworzy warunki do jej długofalowego i zrównoważonego rozwoju.

Realizacja wizji Gminy Michałowice wymaga konieczności zdefiniowania celów strategicznych i przyporządkowania im celów operacyjnych, a także wskazania konkretnych projektów niezbędnych do realizacji w procesie rewitalizacji. Aby prowadzony proces rewitalizacji zakończył się pomyślnie określony został główny cel realizacji:

Cel główny: Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego obszaru rewitalizacji do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji poprzez rewitalizację obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych

Powyższemu celowi głównemu odpowiadają cele strategiczne, cele operacyjne i kierunki interwencji zaprezentowane poniżej.

Cel strategiczny 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej

Cel strategiczny 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej

Cel strategiczny 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych

Osiągnięcie celów strategicznych dokonane zostanie poprzez realizację projektów rewitalizacyjnych.

Rozdział V. Projekty rewitalizacyjne

Niniejszy rozdział opisuje listę głównych i pozostałych projektów rewitalizacyjnych. Każdy projekt zawiera opis obejmujący, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji oraz charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową.

W toku konsultacji społecznych przeprowadzonych w trakcie opracowywania programu wyodrębniono najlepiej przygotowane projekty, które wpisują się w założenia niniejszego dokumentu. W Programie zostały projekty, które będą wdrażane przez UG oraz partnerów społecznych. Wnioskodawcami środków pochodzących z Unii Europejskiej będą również inne podmioty, zainteresowane rozwojem w ramach określonych celów rewitalizacji. Wskazane przedsięwzięcia są zgodne z założeniami funduszy strukturalnych udostępnianych w okresie programowania. W Programie zostały ujęte przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które będą wdrażane przez UG oraz partnerów społecznych. Poniżej zaprezentowane zostały projekty rewitalizacyjne służące realizacji celów GPR. **Planowany budżet projektów rewitalizacyjnych do 2030 roku szacowany jest na ponad 50,2 mln zł. Szczegółowy opis projektów rewitalizacyjnych ujętych w programie znajduje się w załączniku do GPR.**

1. Streetworker – Pedagog uliczny

Projekt uzupełniający

2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach

Projekt podstawowy

3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej

Projekt podstawowy

4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców

Projekt uzupełniający

5. Program edukacyjny Wspólnie mieszkamy, wspólnie sprzątamy

Projekt uzupełniający

6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach

Projekt uzupełniający

7. Sołtysówka nasze miejsce

Projekt uzupełniający

8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą

Projekt uzupełniający

9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III

Projekt podstawowy

10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich

Projekt uzupełniający

11. Wolni od uzależnień- cykl spotkań i prelekcji

Projekt uzupełniający

12. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawy bezpieczeństwa poprzez edukację i działania prewencyjne

Projekt uzupełniający

13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego

Projekt uzupełniający

14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach

Projekt uzupełniający

15. Kultura w domu letniskowym Al. Marii Dąbrowskiej 42

Projekt uzupełniający

16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie

Projekt uzupełniający

17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej

Projekt uzupełniający

Poniżej zaprezentowano zestawienie kosztów projektów rewitalizacyjnych i harmonogram ich wdrożenia:

Tabela 4 Budżet i harmonogram planowanych do realizacji projektów rewitalizacyjnych

PROJEKTY REWITALIZACYJNE	Szacunkowe nakłady finansowe w zł zakładane w latach 2022-2030 (zł)	Okres realizacji projektu rewitalizacji								
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1. Streetworker – Pedagog uliczny	540 000,00									
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	5 000 000,00									
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia Reguły	3 000 000,00									
4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców	3 000 000,00									
5. Program edukacyjny Wspólnie mieszkamy, wspólnie sprzątamy	200 000,00									
6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach	2 000 000,00									

7. Sołtysówka nasze miejsce - budowa placu zabaw w Regułach	500 000,00									
8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą	100 000,00									
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	4 000 000,00									
10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	3 000 000,00 <i>(bez kosztów wykupu nieruchomości)</i>									
11. Wolni od uzależnień- cykl spotkań i prelekcji	150 000,00									
12. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawy bezpieczeństwa poprzez edukację i działania prewencyjne	100 000,00									
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	500 000,00									
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	500 000,00									

15. Kultura w domu letniskowym Al. Marii Dąbrowskiej 42	3 000 000,00 <i>(bez kosztów wykupu nieruchomości)</i>									
16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie	7 500 000,00									
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach	20 000 000,00									

Źródło: opracowanie własne

Rozdział VI. Mechanizmy integrowania projektów rewitalizacyjnych

Niniejszy rozdział opisuje mechanizmy integrowania projektów rewitalizacyjnych

Projekty rewitalizacyjne zaplanowane w GPR mają bardzo zróżnicowany charakter. Jakkolwiek służą wspólnie realizacji celów programu, to jednak – w wymiarze praktycznym – mogą ze sobą kolidować, merytorycznie lub przestrzennie, osłabiając się wzajemnie albo rodząc problemy w realizacji. Stąd potrzeba zaplanowania efektywnych mechanizmów faktycznej koordynacji i integracji różnorodnych przedsięwzięć (zarówno „twardych” jak i „miękkich”), a także łagodzenia napięć, jakie mogą zaistnieć między poszczególnymi działaniami/przedsięwzięciami czy też rezultatami realizacji. W Programie zintegrowano różne działania służące realizacji celów rewitalizacji, w związku z czym zachowana została komplementarność dokumentu w aspektach odnoszących się do zaplanowanych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Kompleksowe rozwiązanie problemów jest nadrzędnym celem realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, występujących na obszarze zdegradowanym. **Poniżej zaprezentowano mechanizmy zachowania komplementarności działań (projektów) na poziomie programu w ujęciu przestrzennym, problemowym.**

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PRZESTRZENNYM

Przedsięwzięcia ujęte w programie skoncentrowane są na rozwiązaniu określonych problemów istniejących na wybranych obszarach – podobszarach rewitalizacji. **Projekty podstawowe zaplanowano do realizacji w Regułach, w Centrum Michałowic oraz w Komorowie.** Projekty te w głównej mierze pozwolą na realizację celu głównego jakim jest wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do poprawy jakości życia poprzez rewitalizację obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych. Projekty realizowane będą **na terenie każdego z podobszarów rewitalizacji.** Poszczególne projekty dopełniają się wzajemnie w ujęciu przestrzennym, a także zostały skonstruowane w oparciu o cel, którym jest zniwelowanie problemów społecznych, w związku z czym działania podejmowane są kompatybilne względem siebie. Przedsięwzięcia nie prowadzą do marginalizacji społecznej oraz wykluczenia, a ich celem jest reintegracja społeczna osób wykluczonych. Planowane działania są komplementarne względem obszaru, na którym będą realizowane, a w szczególności odnoszą się do obszaru, który jest objęty największą koncentracją problemów i negatywnych zjawisk. Poniżej tabela pokazująca rozmieszczenie projektów:

Tabela 5 Lokalizacja poszczególnych projektów rewitalizacyjnych na podobszarach rewitalizacji Gminy Michałowice

Projekty rewitalizacyjne	Obszar realizacji projektu rewitalizacyjnego				
	Podobszar Komorów-Wieś	Podobszar Osiedle Komorów	Podobszar Centrum Michałowic	Podobszar Pęcice	Podobszar Reguły
1. Streetworker – Pedagog uliczny <i>projekt uzupełniający</i>	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar

2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach <i>projekt główny</i>					483, 481/2
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia Reguły <i>projekt główny</i>			633/4, 634, 635/4		
4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców <i>projekt uzupełniający</i>	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar
5. Program edukacyjny Wspólnie mieszkamy, wspólnie sprzątamy <i>projekt uzupełniający</i>	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar
6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach <i>projekt uzupełniający</i>			1327/1		
7. Sołtysówka nasze miejsce - budowa placu zabaw w Regułach <i>projekt uzupełniający</i>					dz. 57
8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą <i>projekt uzupełniający</i>	Cały podobszar	Cały podobszar			
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III <i>projekt główny</i>		7/1, 51, 126/8, 6/5, 6/6, 6/7, 126/3, 131/1, 132, 332, 356/7, 354/7, 430/4, 350/11			
10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich <i>projekt uzupełniający</i>		604/1, 604/2			
11. Wolni od uzależnień- cykl spotkań i prelekcji <i>projekt uzupełniający</i>	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar
12. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawy	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar	Cały podobszar

bezpieczeństwa poprzez edukację i działania prewencyjne					
<i>projekt uzupełniający</i>					
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego		7/1, 51, 126/8, 6/5, 6/6, 6/7, 126/3, 131/1, 132, 332, 356/7, 354/7, 430/4, 350/11			
<i>projekt uzupełniający</i>					
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach					483, 481/2
<i>projekt uzupełniający</i>					
15. Kultura w domu letniskowym Al. M. Dąbrowskiej 42		369			
<i>projekt uzupełniający</i>					
16. Rewaloryzacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie		744/3			
<i>projekt uzupełniający</i>					
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach			633/4, 634, 635/4		
<i>projekt uzupełniający</i>					

Źródło: opracowanie własne

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU PROBLEMOWYM

Planowane przedsięwzięcia zostały stworzone po dokładnym zapoznaniu się z danymi pozyskanymi w trakcie wykonywania diagnozy oraz na podstawie działań partycypacyjnych, które były realizowane w trakcie przygotowywania Programu. Wynikają one również z potencjału rozwoju obszaru rewitalizacji, a także odpowiadają na potrzeby sygnalizowane w obszarach społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzenno-funkcjonalno-technicznym.

W aspekcie wzmocnienia kapitału społecznego szczególnie istotne są działania zmierzające do zwiększenia spójności społecznej. Instrumenty polityki społecznej zaplanowane w ramach GPR nastawione są przede wszystkim na likwidację bądź minimalizację przyczyn wykluczenia i włączenia społecznego – dlatego za kluczowe uznano interwencje w obiekty kulturalne i przestrzeń środowiskową Gminy, ważną dla mieszkańców. Zaplanowano działania, które będą częścią aktywnej polityki społecznej realizując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, a osoby dotknięte dysfunkcjami i deficytami będą miały szansę w pełni uczestniczyć w codziennym życiu ogółu społeczeństwa. Projekty rewitalizacyjne wskazane w GPR realizować będą również cele inwestycyjne ujęte w Strategii rozwoju gminy. Należy mieć jednak na uwadze, że w gminie Michałowice nie identyfikuje się istotnych problemów społecznych jakie dotyczą typowych gmin wiejskich, gdyż gmina jest gminą wianuszkową

przylegającą bezpośrednio do dużego ośrodka miejskiego jakim jest m. st. Warszawa. Z tego powodu projekty skierowane na cele społeczne mają charakter punktowy oddziałujące na wybrane aspekty problemów społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

W poniższej tabeli zaprezentowany został stopień kompatybilności poszczególnych projektów rewitalizacyjnych względem siebie, który ukazuje stopień w jakim łączna realizacja planowanych działań doprowadzi do marginalizacji problemów występujących na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Poniższa analiza pokazuje, że najwyższy stopień powiązania projektów rewitalizacyjnych wynika, w zakresie projektów realizowanych na tym samym terenie, z zaplanowanej realizacji projektu infrastrukturalnego, na bazie efektów którego planowana jest realizacja projektów „miękkich” odnoszących się do kwestii społecznych. Przykładem wysokiej komplementarności działań w ujęciu problemowym są wiązki projektów zaplanowanych na terenie Parku w Regułach - projekt GPR 2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach i projekt GPR 15. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach; podobnie, jak na terenie Zalewu Komorowskiego - projekt GPR 9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III i projekt 13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego.

Tabela 6 Wewnętrzne oddziaływanie projektów rewitalizacyjnych Gminy Michałowice

	1. Streetworker – Pedagog uliczny	2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia Reguły	4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców	5. Program edukacyjny Wspólnie mieszkamy, wspólnie sprzątamy	6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach	7. Softysówka nasze miejsce	8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą	9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	11. Wolni od uzależnień- cykl spotkań i prelekcji	12. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie prawy bezpieczeństwa poprzez edukację i działania prewencyjne	13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	15. Kultura w domu letniskowym Al. Marii Dąbrowskiej 42	16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie	17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach
1. Streetworker – Pedagog uliczny																	
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach																	
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia Reguły																	
4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców																	
5. Program edukacyjny Wspólnie mieszkamy,																	

wspólnie sprzą- tamy																	
6. Centrum Ak- tywności Lokal- nej w Michało- wicach																	
7. Sołtysówka nasze miejsce																	
8. Dolina Utraty – inte- gracja miesz- kańców po- przez organiza- cję sptywów kajakowych Utratą																	
9. Zagospoda- rowanie terenu wokół Zalewu Komorow- skiego Etap III																	
10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich																	
11. Wolni od uzależnień- cykl spotkań i prelekcji																	
12. Zwiększe- nie świadomo- ści mieszkań- ców w zakresie poprawy bez- pieczeństwa																	

poprzez edukację i działania prewencyjne																	
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego																	
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach																	
15. Kultura w domu letniskowym Al. Marii Dąbrowskiej 42																	
16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie																	
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach																	

+2 – bardzo silne powiązanie	
+1 – silne powiązanie	
0 – neutralne powiązanie	

Źródło: Opracowanie własne

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU INSTYTUCJONALNO-PROCEDURALNYM

Zintegrowanie działań w ujęciu instytucjonalno-proceduralnym zagwarantowane zostało poprzez oparcie na idei otwartego rządu (ang. *Open government*). Model ten opiera się na idei zwiększenia zaangażowania obywateli w procesy rządzenia poprzez zapewnienie im dostępu do informacji i zasobów publicznych, a także stworzenie procedur umożliwiających uczestnictwo w procesie podejmowania decyzji aktualnie należących do domeny publiczno-prawnej. W celu zachowania komplementarności działań na poziomie Programu rewitalizacji zaplanowano działania przypisane do Komitetu Rewitalizacji oraz do UG. Model ten obejmuje „tradycyjne” działania wzmacniające demokrację partycypacyjną (takie jak konsultacje społeczne, czy dostęp do informacji publicznej) i uzupełnia je o nowe typy działań (takie jak dostęp do danych publicznych oraz ich ponowne wykorzystywanie przez obywateli). W ramach realizacji tego wymogu UG udostępnić będzie dane monitoringowe i ewaluacyjne dotyczące procesu rewitalizacji na stronie internetowej urzędu. Dodatkowo każdy z beneficjentów projektów rewitalizacyjnych będzie również udostępnić publicznie informacje sprawozdawcze z realizacji projektu na własnej stronie internetowej. Dla zapewnienia skuteczności procesu dane będą prezentowane za pośrednictwem Zespołu m.in. rewitalizacji, którego zadaniem będzie ocena stopnia możliwości zrozumienia dostępnych danych przez interesariuszy rewitalizacji i potrzeba ich przetworzenia (m.in. w formie grafów, broszur, diagramów).

Idea otwartego rządu jest ściśle związana z postępującym rozwojem technologicznym, dostępnością cyfrowych narzędzi ułatwiających komunikację oraz usieciowieniem funkcjonowania jednostek i instytucji. Punktem wyjścia dla zastosowanej koncepcji są trzy wartości: **przejrzystość, partycypacja i zaangażowanie oraz współpraca**. Dwie dodatkowe to efektywność oraz otwartość, traktowana jako fundament pozostałych wartości oraz element składowy wszystkich działań na rzecz otwartego rządu. Na etapie wdrożenia Programu zamiast o partycypacji zapewnione zostały mechanizmy gwarantujące zaangażowanie poszczególnych gminnych instytucji i podmiotów publicznych. Program pozwala na efektywne współdziałanie różnych jednostek organizacyjnych gminy (w tym m.in. GOPS) oraz Policji i PUP Pruszków. Planuje się zawarcie szczegółowych porozumień regulujących zakres i częstotliwość zbieranych danych sprawozdawczych.

Celem takiego podejścia jest udostępnienie danych i informacji dotyczących stopnia rozwiązania konkretnego problemu zidentyfikowanego na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji dla interesariuszy rewitalizacji. Dostęp do danych ma pozwolić interesariuszom monitorować skuteczność zmian społeczno-gospodarczych. **Dodatkowym celem będzie zrozumienie, gdzie i w jaki sposób wydawane są publiczne pieniądze.** Wymogi wynikające z projektów w zakresie rewitalizacji realizowane w perspektywie finansowej UE 2021-2027 sprawiają, że istotnie na znaczeniu zyskują projekty o największym potencjale instytucjonalno-proceduralnym. Współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur zostanie zapewnione **na etapie programowania oraz na etapie wdrażania Programu.**

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE – ETAP PROGRAMOWANIA PROGRAMU

- Identyfikacja wspólnych obszarów interwencji pomiędzy **Programem** a innymi programami pomocowymi **zapewniającymi możliwość dotacji zewnętrznych**
- Zaangażowanie w prace **Komitetu Rewitalizacji** podmiotów reprezentujących różne sektory społeczny, gospodarczy i publiczny
- Identyfikacja kategorii beneficjentów mogących wspólnie aplikować o wsparcie lub współpracować przy wdrożeniu

MECHANIZMY INTEGRUJĄCE – ETAP WDRAŻANIA PROGRAMU

- Skoordynowanie terminów składania wniosków i wyboru projektów w ramach powiązanych ze sobą działań w poszczególnych przedsięwzięciach rewitalizacyjnych
- Współpraca **UG** z jednostkami samorządowymi (GOPS Gminy Michałowice)
- Monitorowane wdrożenia przez Komitet Rewitalizacji który będzie pełnił funkcję centrum łączności pomiędzy przedstawicielami UG, jednostek organizacyjnych, przedsiębiorcami oraz NGO's.
- Uruchomienie „banku projektów” mogących być uzupełnieniem projektów rewitalizacyjnych wpisanych do Programu – projekty zbierane w tym zakresie będą stanowić uzupełnienie już istniejących projektów rewitalizacyjnych lub ich rozwinięcie; analiza takich projektów będzie się odbywać na etapie raportu monitorującego wdrożenie GPR
- Wprowadzenie wymogu uzyskania pozytywnej opinii Komitetu Rewitalizacji załączanej do wniosku aplikacyjnego zaświadczonego o spójności projektu z celami programu
- Nawiązanie ponadlokalnej współpracy z sąsiednimi gminami wdrażającymi Program w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk we wdrożeniu Programu

- Ciągła analiza przez **UG** następstw podejmowanych decyzji dla polityki przestrzennej gminy
- Stałe monitorowanie przez **UG** warunków pozyskania dodatkowych środków wsparcia ze-wnętrznego w okresie programowania 2021-2027 (EFRR, EFS+, PS WRP na lata 2023-2027, inne publiczne środki krajowe, środki budżetu państwa)

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Projekty, które zostały zapisane w Programie mają zapewnione finansowanie z różnych źródeł, które wzajemnie się uzupełniają i łączą. **Głównym źródłem finansowania projektów wskazanych w Programie będą środki programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza na lata 2021-2027.** Komplementarnie wykorzystane zostaną środki skierowane na wsparcie działań rewitalizacyjnych. Na etapie programowania Programu stwierdzono występowanie komplementarności międzyprogramowej z programami finansowanymi ze środków unijnych zaplanowanych do pozyskania na realizację poszczególnych projektów rewitalizacyjnych: środki własne gminy, środki budżetowe w ramach Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, PFRON, Programy MKiDN, FIO oraz Rządowego Programu Aktywności Społecznej Osób Starszych, WFOŚiGW, Jessica II. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji. Planuje się wykorzystanie również środków ZIT RWS (Region Warszawski Stołeczny) w okresie 2021+. Wykluczone zostało ryzyko podwójnego dofinansowania projektów rewitalizacyjnych.

MECHANIZMY ZACHOWANIA KOMPLEMENTARNOŚCI DZIAŁAŃ W UJĘCIU MIĘDZYOKRESOWYM

O efektywnym połączeniu i skoordynowaniu zadań w ujęciu międzyokresowym stanowić będzie kontynuacja podjętych w poprzednim okresie działań, ale także istotna jest świadomość strategicznego wzmacniania ich w kolejnych okresach. GPR zachowuje ciągłość programową w stosunku do przedsięwzięć realizowanych w lata 2016-2023. W LPR 2016-2023 zidentyfikowano 30 projektów rewitalizacyjnych, z czego 5 projektów głównych i 25 uzupełniających projektów rewitalizacyjnych, z czego poniżej **wylistowano projekty główne LPR:**

- *projekt LPR nr 15. Remont pomieszczeń Biblioteki Publicznej w Komorowie w celu dostosowania do działań kulturalno-integracyjnych*
- *projekt LPR nr 18. Zmiana sposobu użytkowania terenów zielonych Zalewu Komorowskiego na cele aktywizacji społecznej*
- *projekt LPR 20. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego*
- *projekt LPR 22. Integracja działań społecznych na terenie Parku w Regułach*
- *projekt LPR 23. Zagospodarowanie przestrzeni Parku w Regułach*

Łączna wartość projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji w ramach LPR 2016-2023 wynosiła blisko 21 mln zł. Źródła finansowania projektów określono szeroko

wskazując, przykładowe źródło jako budżet UE, budżet jednostek odpowiedzialnych za dany projekt.

Głównym źródłem realizacji projektów rewitalizacyjnych miały być środki własne Gminy. Głównym źródłem finansowania projektów LPR miało być działanie 6.2 RPO WM 2014-2020. Uzupełniającym źródłem działania 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, RPO WM 2014-2020, działanie 10.2 Upowszechnianie kompetencji kluczowych wśród osób dorosłych, Program Wieloletni „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet 2 „Infrastruktura Bibliotek 2016–2020”, NFOŚiGW, Program „Wzmocnienie działań społeczności lokalnych dla zrównoważonego rozwoju”, PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie zachowania dziedzictwa lokalnego, PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych, PROW 2014-2020, LSR, Operacje w zakresie rozwoju kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych, także z wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych, PROW 2014-2020, LSR operacje rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturalnej.

Pomimo tego, że Gmina posiada LPR wpisany do rejestru programów rewitalizacji w 2017 roku gmina nie korzystała jednak ze środków regionalnych przeznaczonych na rewitalizację w ramach działania 6.2 RPO WM Rewitalizacja obszarów zmarginalizowanych. Powodem był brak środków konkursowych w okresie, w którym LPR został wpisany do wykazu programów rewitalizacji prowadzonym przez Samorząd Województwa i nie ogłaszaniu kolejnych naborów wniosków na to działanie przez MJWPU. Pomimo braku finansowania projektów ze środków dedykowanych na rewitalizację pozyskano środki z innych źródeł lub po modyfikacji dokonano realizacji projektów rewitalizacyjnych.

W okresie przed przystąpieniem do uchwalenia GPR opracowana została dokumentacja projektowa dla przedsięwzięcia inwestycyjnego w przedmiocie zmiany sposobu użytkowania terenów zielonych Zalewu Komorowskiego na cele aktywizacji społecznej. W latach 2020-2021 roku Gmina Michałowice dokonała remontu (modernizacja) zbiornika wodnego w Komorowie-Wsi przy ul. Głównej. Pierwszy etap to remont rowu opaskowego „B” , polegający na: usunięciu nadmiaru gruntu z dna rowu, kształtowanie skarp i dna oraz wymianie konstrukcji dwóch przepustów. Na ten etap pozyskano dofinansowanie w kwocie ponad 0,5 mln zł, które pokrywa 70% kosztów przedsięwzięcia. Drugi etap to remont czaszy zbiornika, zapory czołowej, grobli bocznej, jazu, mnicha, rowu „A” oraz stopnia z kładką, polegający na usunięciu nadmiaru gruntu z dna zbiornika, wykonaniu kinety (rowu) w dnie umożliwiającej całkowite spuszczenie wody ze zbiornika, wyrównaniu gruntem i wzmocnieniu skarpy zapory czołowej, wyrównaniu gruntem korony i skarp grobli, wykonaniu umocnień i uszczelnienia grobli materiałem ograniczającym przepływ wody, naprawie ubytków betonu w konstrukcji jazu wraz z pokryciem całej powierzchni betonowej powłoką ochronną.

Pośród projektów rewitalizacyjnych przebudowano również świetlicę wiejską w Regułach. Sama sala świetlicy to dokładnie 103,6 m². Do tego budynek posiada zaplecze o powierzchni 14,9 m², aneks kuchenny 14,2 m² oraz dwie toalety. Cała powierzchnia użytkowa nowej świetlicy to ponad 150 m. Wciąż aktualna pozostaje jednak możliwość pozyskania wsparcia

dotacyjnego na projekty w działaniu 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu; projekty aktywizujące mieszkańców realizowane były w zmienionej formie w postaci organizacji imprez masowych skierowanych do mieszkańców, w tym m.in. we wrześniu Dożynek Gminnych w Regułach.

Analiza doświadczeń wdrożenia LPR pokazuje brak realizacji projektów miękkich wpisanych do programu. Należy założyć, że wnioskodawcy błędnie zakładają że realizacja projektów wpisanych do LPR dokonywana powinna być przez UG tymczasem wpisanie projektu do programu stanowić miało podstawę dla wnioskodawcy do dalszego występowania i finalnej realizacji projektów dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych zidentyfikowanych na etapie pracy diagnostycznej LPR.

Niezależnie od tego wnioskodawcy występowali o wsparcie dotacyjne z innych niż wskazane w LPR źródła środków zewnętrznych. Dobrym przykładem było ubieganie się o środki dotacyjne w marcu 2018 r. przez Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Michałowicach, który ubiegał się o dotację ze środków PROW 2014-2020 w ramach RLKS za pośrednictwem LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice (projekt LPR nr 11. Organizacja szkoleń i zajęć międzypokoleniowych, podnoszących kompetencje mieszkańców, w tym w zakresie technologii informatycznych).

Należy wskazać, że cel realizacji miękkich projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji przez NGO's został realizowany innymi środkami przez Urząd Gminy. Realizowane usługi kulturalne i rekreacyjno-wypoczynkowe przez Urząd Gminy organizowane są w różnych miejscach w Gminie, w tym na obszarze rewitalizacji. Dożynki Gminne, Pożegnanie Lata, Święto Piezonego Ziemniaka. Przedsięwzięcia te miały służyć dobrej zabawie mieszkańców w każdym wieku, a co ważniejsze integracji i budowie poczucia wspólnoty lokalnej.

Podobnie pozytywnie należy ocenić działania przypisane do GOPS Gminy Michałowice. Projekty społeczne realizowane były w ramach bieżącej działalności jednostki zgodnie z Uchwałą Nr XIX/231/2016 z dnia 22 grudnia 2016r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla Gminy Michałowice na rok 2017”. Na szczególną uwagę zasługuje projekt skierowanych do seniorów, który został zidentyfikowany w ramach projektu LPR 3. Stworzenie Centrum Aktywizacji Społecznej w miejscowości Komorów. W Komorowie przy ul. Ceglanej powstał Dzienny Dom Seniora. Znajduje się on w budynku, który został przebudowany i dostosowany do jego potrzeb. Na realizację tego projektu gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 300 tys. zł w ramach programu „Senior+”, w tym na przebudowę budynku 250 tys. złotych.

Pośród zrealizowanych projektów uzupełniających warto również podkreślić realizację projektu LPR 24. Remont i przystosowanie Zespołu Pałacowo-Parkowego w Pęcicach do potrzeb działalności kulturalnej i poszerzania wiedzy historycznej. Dofinansowanie trafiło w kwietniu 2017 roku do Zespołu Pałacowo-Parkowego w Pęcicach¹.

¹ Więcej informacji na temat dotacji na stronie <https://www.funduszedlamazowska.eu/aktualnosci/ponad-113-mln-zl-z-ue-na-sciezki-rowerowe-i-kulture-w-powiecie-pruszkowskim/>

Projekty GPR odnosić się będą do projektów rewitalizacyjnych z LPR 2016-2023. Projekt GPR 9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III (projekt podstawowy) nawiązywać będzie obszarowo i problemowo do projektu LPR nr 18. Zmiana sposobu użytkowania terenów zielonych Zalewu Komorowskiego na cele aktywizacji społecznej. Z kolei – projekt GPR 2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach (projekt podstawowy) stanowić będzie kontynuację projektu LPR dwóch projektów tj. projektu LPR 22. Integracja działań społecznych na terenie Parku w Regułach oraz projektu LPR 23. Zagospodarowanie przestrzeni Parku w Regułach.

Projekt GPR 3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy zespole przychodni zdrowia Centrum Michałowic-Reguły nie ma swojego odpowiednika z LRP 2016-2023, ponieważ teren centrum Michałowic jest nowym obszarem rewitalizacji wcześniej nie objętym LPR. Projekt ten nie będzie odnosił się zatem do wcześniej realizowanych projektów gminnych.

Rozdział VII. Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi

Niniejszy rozdział zawiera opis powiązań Programu z dokumentami strategicznymi, planistycznymi i operacyjnymi na poziomie gminy, w tym strategią rozwoju gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych, a także opis powiązań z dokumentami strategicznymi wyższego rzędu.

Proces programowania Programu został opracowany w sposób, który uwzględnia zakres rewitalizacji wynikający z dokumentów strategicznych krajowych regionalnych i lokalnych. Zgodnie z przepisami w sprawie rewitalizacji zapewniono przede wszystkim spójność zapisów Programu z kierunkami rozwoju Gminy wskazanymi w lokalnych dokumentach strategicznych.

Powiązania GPR ze Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Michałowice do 2023 roku

W okresie opracowania niniejszego GPR Gmina Michałowice przystąpiła do opracowania nowej strategii gminnej. Opracowana została część diagnostyczna, lecz nie przyjęto nowej strategii. W związku z tym dokumentem obowiązującym na okres opracowania GPR była strategia rozwoju gminy przyjęta uchwałą nr XIII/142/2016 Rady Gminy Michałowice z dnia 18 lutego 2016 roku. W dokumencie strategicznym określono celów rozwojowe tj.:

- Zapewnienie wysokiego standardu zamieszkania i wypoczynku mieszkańców oraz świadczonych usług społecznych (cel strategiczny 1)
- Tworzenie jak najlepszych warunków do trwałego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i dalszego rozwoju gospodarczego (cel strategiczny 2),
- Osiągnięcie europejskich standardów stanu środowiska przyrodniczego oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzenne Gminy (cel strategiczny 3),
- Zapewnienie sprawnych powiązań komunikacyjnych Gminy z otoczeniem, w tym z Warszawą oraz rozbudowa i modernizacja wewnętrznego układu drogowego (cel strategiczny 4),
- Zapewnienie wysokiego standardu realizacji funkcji administracyjnych Gminy, rozwój społeczeństwa informacyjnego, promocja Gminy (cel strategiczny 5).

Realizacja projektów rewitalizacyjnych wpłynie przede wszystkim na osiągnięcie celu strategicznego 1 odnoszącego się do działań społecznych gminy. Ustawa o rewitalizacji

nadała rewitalizacji nowe znaczenie: jest ona interwencją w kryzys społeczny, a dopiero potem – gospodarczy, ekologiczny, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny. Ze względu na swój – wskazany Ustawą – interdyscyplinarny charakter, GPR nie jest jedną z polityk branżowych Gminy Michałowice, ale strategicznym narzędziem systemowym na etapie programowania. GPR jest płaszczyzną integracji działań rewitalizacyjnych mogących należeć merytorycznie do różnych polityk branżowych, na etapie wdrażania – GPR jest ramą operacyjną służącą spójnemu zarządzaniu działaniami z obszaru różnych branż merytorycznych. Przy takim usytuowaniu GPR w systemie realizacji polityk i strategii gminnych, system ten staje się spójny, a całość działań strategicznych jest efektywniejsza.

Powiązania GPR ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Michałowice

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Michałowice przyjęte Uchwałą nr V/26/2011 Rady Gminy Michałowice z dnia 28 marca 2011 r. określa m.in. uwarunkowania rozwoju gminy. W zakresie przyszłych działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do zapisów Studium, wskazać należy w zakresie uwarunkowań przestrzennych: zachowanie walorów rekreacyjnych środowiska przyrodniczego i przejściowo rolniczej przestrzeni produkcyjnej jest ograniczeniem rozwoju funkcji mieszkaniowej i działalności gospodarczej na rzecz zagospodarowania rekreacyjnego, niezbędnego dla potrzeb wielkiej aglomeracji. W zakresie jakości życia mieszkańców zagrożenia stwarzają: niekorzystny wpływ na środowisko emitorów zanieczyszczeń przede wszystkim działalność przemysłu i komunikacji. Z kolei – w zakresie poziomu życia mieszkańców – niski poziom urządzeń rekreacyjno-turystycznych bazujących na atrakcyjnych zasobach przyrodniczych gminy. W zakresie infrastruktury technicznej rozwój urbanistyczny warunkuje: - skanalizowanie wszystkich obszarów zainwestowania, - rozwiązanie gospodarki ściekami deszczowymi i odwodnienia terenów, - rozwiązanie problemu utylizacji odpadów, - zachowanie rezerw terenowych pod inwestycje o funkcjach ponadlokalnych.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Michałowice na lata 2021-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Michałowice na lata 2021-2026 – w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do Zarządzenia Nr 228/2021 Wójta Gminy Michałowice z dnia 28 października 2021 r. w sprawie konsultacji społecznych projektu Strategii. Celem głównym strategii jest stworzenie mieszkańcom Gminy warunków do godnego życia i rozwoju umożliwiającego pełnienie ról społecznych i integrację społeczną. Realizacja celu głównego odbędzie się poprzez realizację celów strategicznych, celów operacyjnych oraz kierunków działań: Cel strategiczny I: Wieloaspektowe wsparcie osób i rodziny, Cel strategiczny II: Funkcjonalny system wsparcia osób starszych, niesamodzielnych oraz osób z niepełnosprawnościami, Cel strategiczny III: Przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom. Ostatni z celów strategii realizowany jest również w ramach Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2025 przyjętego uchwałą nr XLI/453/2022 Rady Gminy Michałowice z dnia 29 marca 2022 r.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwoju Elektromobilności dla Gminy Michałowice na lata 2020-2040

Strategia rozwoju elektromobilności przyjęta została uchwałą Nr XXIII/264/2020 Rady Gminy Michałowice i obowiązuje na lata 2020-2040. Celem Strategii rozwoju elektromobilności dla Gminy Michałowice ma być ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko, poprawa komfortu podróży na terenie Gminy, co wiąże się z ochroną zdrowia mieszkańców oraz podniesieniem jakości życia. Dodatkowo celem strategii będzie także zapewnienie warunków dla rozwoju elektromobilności oraz zwiększenia udziału wykorzystywania paliw alternatywnych w sektorze transportu na terenie gminy. Finalnie celem Strategii będzie również poprawa jakości powietrza poprzez obniżenie poziomu emisji zanieczyszczeń oraz hałasu emitowanego również przez pojazdy spalinowe, ale także tzw. niską emisję. Strategia służyć będzie realizacji celów wynikających m.in. z Programu Rozwoju Elektromobilności w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), w tym w szczególności z: Planu Rozwoju Elektromobilności „Energia do przyszłości” przyjętego przez Radę Ministrów dnia 16 marca 2017 r., Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych przyjętych przez Radę Ministrów dnia 29 marca 2017 r. oraz Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych. W Strategii określono przedsięwzięcia istotne dla rozwoju elektromobilności w gminie tj. Budowa i rozwój parkingów Park&Ride oraz Park&Bike jak również kolejne punkty ładowania pojazdów elektrycznych. Wskazane powyżej przedsięwzięcia zachowują swoją aktualność na okres opracowania GPR. Poza projektami programów wspierających mieszkańców w celu wymiany pieców na ekologiczne i programów osłonowych projekty te powinny mieć szansę pozyskania środków zewnętrznych na swoją realizację i jako takie zostały przetransponowane do GPR-u.

Powiązania GPR z Gminnym Programem opieki nad zabytkami dla Gminy Michałowice na lata 2022-2025

Projekt dokumentu Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Michałowice na lata 2022-2025 zakłada pięć priorytetów realizacji Gminnego programu opieki nad zabytkami dla Gminy Michałowice. Są to: Priorytet I. Stała realizacja działań długofalowych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego gminy, w tym o charakterze planistycznym, Priorytet II. Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych należących do gminy i inspirowanie takich działań w odniesieniu do pozostałych obiektów zabytkowych, Priorytet III. Zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu oraz przyjęcie odpowiednich zasad i standardów projektowania i realizacji zagospodarowania przestrzeni, Priorytet IV. Wykreowanie wizerunku gminy i rozwijanie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców, wspieranie aktywności lokalnej mającej na celu poszanowanie dziedzictwa kulturowego oraz Priorytet V. Zwiększenie atrakcyjności zabytków poprzez zaplanowanie i długofalową realizację działań odpowiadających potrzebom społeczności lokalnej i wybranego segmentu turystyki.

W zakresie rewitalizacji szczególnie ważny jest kierunek działania: Zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania zaplanowany do realizacji w ramach Priorytetu II. W tym kierunku działań wskazano sporządzenie projektów rewitalizacji zabytkowych parków oraz obszarów objętych ochroną oraz Doradztwo Gminy w postępowaniach związanych z pozyskaniem funduszy zewnętrznych dla osób zarządzających

zabytkami wskazując, jako źródło finansowania środki gminne oraz środki zewnętrzne (MKiDN, WKZ, fundusze krajowe i europejskie). Działania skierowane na ochronę zabytków zostały zaplanowane w GPR w ramach celu strategicznego 1 i 2.

Powiązania GPR ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze stanowiąca załącznik nr 1 do uchwały Nr 1324/250/21 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 24 sierpnia 2021 r. jest aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku przyjętej uchwałą nr 158/13 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 28 października 2013 r. Jest to główny, wojewódzki dokument strategiczny, w którym przyjęto trzy cele strategiczne: wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii; poprawę dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego; poprawę jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki. W Strategii wojewódzkiej wskazuje się, że w ośrodkach osadniczych występuje wiele obszarów zdegradowanych, które ze względu na koncentrację problemów rozwojowych, wymagają zintegrowanych działań rewitalizacyjnych, nakierowanych na trwałą poprawę jakości życia społeczności lokalnej. W Warszawie i ośrodkach subregionalnych obszary rewitalizacji obejmują niskiej jakości przestrzenie publiczne oraz tereny substandardowej zabudowy o niskiej jakości zagospodarowania i złym stanie technicznym (w tym obiekty zabytkowe), na których koncentrują się negatywne zjawiska społeczne, m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość. Dużą rolę w dynamizowaniu procesów rewitalizacji odgrywa dofinansowanie z funduszy unijnych, dzięki któremu wiele obszarów zdegradowanych przeszło już zmiany strukturalne i wizerunkowe. Wciąż niezbędna jest jednak realizacja działań, mających na **celu wzmocnienie lub przywrócenie aktywności społeczno-gospodarczej**. A zatem – pośród wyzwań dla rozwoju województwa mazowieckiego wskazano **rewitalizację obszarów zdegradowanych**. Cele strategiczne, które są spójne z założeniami GPR to obszar: gospodarka; cel rozwojowy – wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności produkcyjnej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii oraz obszar społeczeństwo; cel rozwojowy – poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki. Projekty rewitalizacyjne GPR realizować będą przede wszystkim działania 20.1 Wspieranie prac konserwatorskich (w tym restauratorskich, renowacyjnych, rewaloryzacyjnych) i rewitalizacyjnych obiektów i obszarów zabytkowych oraz kulturowych, w ramach kierunku rozwojowego 20. Ochrona i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego.

Powiązania GPR z Programem Ochrony Środowiska dla województwa mazowieckiego do roku 2022 oraz Programem ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim (...)

Program Ochrony Środowiska dla województwa mazowieckiego do roku 2022 przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Mazowieckiego nr 3/17 z 24 stycznia 2017 r. oraz Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu, przyjęty uchwałą nr 115/20 z dnia 8 września 2020 r. Ten drugi wśród przyczyn złego stanu jakości powietrza na terenie

województwa wskazuje stale rosnącą liczbę pojazdów na drogach przy jednoczesnym braku obwodnic, niewydolnym systemie transportu zbiorowego i braku na wielu obszarach alternatywnych do transportu indywidualnego środków komunikacji, a także wymienia problem niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców województwa. Dokument określa jednocześnie cele, kierunki i działania z zakresu transportu. Działania minimalizujące negatywny wpływ transportu i zanieczyszczenia pochodzącego ze źródeł niskiej emisji zaplanowane w planie ochrony powietrza będą realizowane w zakresie projektów rewitalizacyjnych GPR.

Powiązania GPR z Strategią Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego Aktualizacja 2017 na lata 2015–2025

Strategia Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego Aktualizacja 2017 na lata 2015–2025 wskazuje 19 celów strategicznych, podzielonych na 5 obszarów tematycznych. Należy zwrócić uwagę, że ani cele, ani obszary nie są uszeregowane według priorytetów – powiat musi rozwijać się w sposób zrównoważony. Jak zostało określone w analizie scenariuszowej, inne podejście zwiększa ekspozycję na zagrożenia, które mogą zniwelować starania w obszarach opartych na silnych stronach. Koncentracja jedynie na wybranych celach nie tylko zlikwiduje ich synergiczny charakter, lecz także niesie ryzyko ogólnego pogorszenia sytuacji powiatu. Priorytetyzacja występuje natomiast wewnątrz celów, na poziomie proponowanych kierunków działania i interwencji. W dokumencie określono wizję powiatu jako miejsce, które pozwala mieszkańcom w pełni korzystać zarówno z zalet bycia częścią stołecznej aglomeracji, jak i z dobrych stron spokojnego życia na uboczu. W powiecie pruszkowskim estetyczna, pełna zieleni przestrzeń publiczna i spokojne sąsiedztwo współgrają ze sprawną infrastrukturą oraz różnorodną bazą nowoczesnych usług i przemysłu, a rozwój oparty jest na współpracy terytorialnej i partycypacji. Zaplanowane do realizacji działania rewitalizacyjne Gminy Michałowice będą realizować cele wskazane w Strategii powiatowej, szczególnie w zakresie ochrony środowiska – projekt dotyczący modernizacji i zagospodarowania parku w Regułach.

Powiązania GPR z Celami rozwojowymi UE CP5 Europa bliżej obywateli

Celem oddziaływania na wyzwania rozwojowe UE określono w okresie programowania 2021-2027 poszczególne cele: CP1. Bardziej inteligentna Europa (EFRR) CP2. Bardziej przyjazna dla środowiska niskoemisyjna Europa (EFRR) CP3. Lepiej połączona Europa (EFRR) CP4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym (EFRR i EFS+) CP5. Europa bliżej obywateli (EFRR). Ostatni z celów będzie realizowany w zakresie rewitalizacji projektów obejmujących adaptację i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa oraz dziedzictwo kulturowe i naturalne (konserwacja zabytków ruchomych, prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych, odbudowa, budowa, rozbudowa obiektów dziedzictwa naturalnego).

Powiązania GPR ze Strategią Odpowiedzialnego Rozwoju 2020

Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. przyjęta została *Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)*. W Strategii wskazano

cel 3. Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom Miasta, a w ramach celów operacyjnych cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania do 2020 r. Pośród działań tych określono konieczność dążenia do Wspierania realizacji zintegrowanych działań rewitalizacyjnych na podstawie programów rewitalizacji ukierunkowanych na przekształcenie obszarów zdegradowanych (w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym). Drugim kierunkiem działania w ramach celu skierowanego na rozwój terenów zurbanizowanych jest promowanie podejścia partycypacyjnego w podejmowaniu decyzji oraz w zakresie zarządzania miastami i realizacji działań rewitalizacyjnych, w tym nacisk na realizację niskoemisyjnych strategii miejskich oraz strategii zrównoważonej mobilności miejskiej na funkcjonalnych obszarach zurbanizowanych.

Powiązania GPR ze Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (zwana dalej KSRR) rozwija postanowienia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), określone w filarze rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. KSRR jest podstawowym dokumentem strategicznym polityki regionalnej państwa w perspektywie do 2030 r.” W dokumencie zapisano cel: Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. W jego ramach wskazano, że w dążeniu do zapewnienia spójności terytorialnej i wyrównywania szans obszarów borykających się z problemami rozwojowymi lub restrukturyzacyjnymi wykorzystana zostanie rewitalizacja – jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych (tj. terytoria wewnętrzne gminy, na których zidentyfikowano stan kryzysowy w sferze, przede wszystkim, społecznej, a także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej). Działania rewitalizacyjne będą prowadzone na różnego typu obszarach miejskich i wiejskich, które nie są w stanie poradzić sobie same ze skalą lokalnych wyzwań i problemów spowodowanych degradacją zabudowy, czy pozostałymi elementami tkanki miejskiej, licznymi problemami gospodarczymi, demograficznymi, przestrzennymi i środowiskowymi. Rewitalizacja będzie wykorzystana jako jeden z impulsów przyspieszających procesy restrukturyzacyjne na obszarach zurbanizowanych, zmagających się głównie z trudnościami przemian społecznych czy degradacją materialną. Regulacje w zakresie rewitalizacji (obszary miejskie) i odnowy wsi powinny być zbieżne co do zasad ogólnych, a jednocześnie dopasowane do struktury osadniczej. Powinny one uwzględniać specyfikę problemów, potencjał finansowy i instytucjonalny, kapitał społeczny, które są odmienne na wsi i w miastach. W dokumencie wskazano odpowiedzialności poszczególnych jednostek administracji publicznej, która na poziomie lokalnym powinna prowadzić efektywne i skuteczne działania rewitalizacyjne przez miasta na podstawie programów rewitalizacji oraz prowadzić efektywne i skuteczne działania naprawcze przez gminy na obszarach wiejskich na podstawie programów odnowy wsi (uwzględniających aktywizację społeczną i gospodarczą).

Powiązania GPR z Krajową Polityką Miejską

Niniejszy program był tworzony ze starannym zachowaniem zgodności ze wszystkimi zapisami *Krajowej Polityki Miejskiej* w zakresie rewitalizacji. GPR jest w całości spójny z

zapisami wątku tematycznego 4.5. KPM zatytułowanego „Rewitalizacja”. W strukturze celów rewitalizacja jest realizowana w ramach celu III: Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich. Zgodnie z dokumentem strategicznym celem działań w zakresie rewitalizacji jest zmiana strukturalna danego obszaru – poprzez modernizację tkanki miejskiej oraz wzmocnienie lub przywrócenie na nim aktywności gospodarczej i społecznej – poprawa jakości życia mieszkańców. Celem polityki miejskiej w zakresie rewitalizacji powinno być wypracowanie i wdrażanie skutecznych mechanizmów koordynowania i integrowania zadań i działań różnych podmiotów, w tym prywatnych, w przygotowaniu i prowadzeniu kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zgodnie z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej rewitalizacja jest ważną częścią myślenia o rozwoju miasta – powinna stać się kluczowym programem społecznym i gospodarczym miasta w odniesieniu do jego obszarów problemowych. Równocześnie jest ona procesem długotrwałym, kosztownym i wymagającym zachowania ciągłości oraz konsekwencji. Co więcej, wymaga trafnego zidentyfikowania i uruchomienia lokalnych potencjałów, co często jest trudnym wyzwaniem.

Podsumowując, działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach programu rewitalizacji Gminy Michałowice wynikać będą z celów i kierunków działań określonych w dokumentach strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym. Poniżej zaprezentowano zestawienie tabelaryczne:

Tabela 7 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie lokalnym

Dokumenty strategiczne na poziomie Gminy	CELE PROGRAMU REWITALIZACJI		
	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej	cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej	Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
<i>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Michałowice do 2023 roku</i>	CS1. Zapewnienie wysokiego standardu zamieszkania i wypoczynku mieszkańców oraz świadczonych usług społecznych CS3. Osiągnięcie europejskich standardów stanu środowiska przyrodniczego oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzenne Gminy	CS2. Tworzenie jak najlepszych warunków do trwałego wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców i dalszego rozwoju gospodarczego CS5. Zapewnienie wysokiego standardu realizacji funkcji administracyjnych Gminy, rozwój społeczeństwa informacyjnego, promocja Gminy	CS3. Osiągnięcie europejskich standardów stanu środowiska przyrodniczego oraz racjonalne zagospodarowanie przestrzenne Gminy
<i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Michałowice</i>	Dla obszarów priorytetowych i wspomagających oraz krystalizujących zmiany te należy realizować za pomocą:	Zmiany w strukturze terenów o funkcji gospodarczej (produkcyjnej, aktywności gospodarczej i usługowej)	Dla obszarów priorytetowych i wspomagających oraz krystalizujących zmiany te należy realizować za pomocą: -stopniowej regulacji układów ulic lokalnych w celu doprowadzenia

	- rewitalizacji zasobów posiadających wysokie walory historyczno-architektoniczne oraz ekonomicznie uzasadnione możliwości podniesienia standardów; Obszarami dla lokowania funkcji rekreacyjnej winny być doliny rzek Raszynki, Utraty oraz Zimnej Wody. Wprawdzie istnieje Ośrodek Helenów, zbiornik retencyjny Komorów, ciąg czystej rzeki Zimnej Wody i zespół parkowo-dworski Pęcice, ale na terenie Gminy brak jest ośrodka rekreacji o wysokim standardzie i zasięgu ponadlokalnym, wyposażonego w odpowiednią infrastrukturę.		do zgodności z warunkami technicznymi
<i>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Michałowice na lata 2021-2026</i>	Cel strategiczny I: Wieloaspektowe wsparcie osób i rodziny	Cel strategiczny III: Przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom Cel strategiczny II: Funkcjonalny system wsparcia osób starszych, niesamodzielnych oraz osób z niepełnosprawnościami,	Cel strategiczny I: Wieloaspektowe wsparcie osób i rodziny
<i>Strategia rozwoju elektromobilności dla Gminy Michałowice na lata 2020-2040</i>	Cel strategiczny 4. Rozbudowana i integracja sieci dróg rowerowych na terenie gminy	Cel strategiczny 5. Promowanie postaw elektromobilności i kształtowanie świadomości w zakresie postaw proekologicznych wśród mieszkańców gminy	Cel strategiczny 2. Ograniczenie emisji pochodzącej z samochodów prywatnych Cel strategiczny 1. Rozwój sieci punktów ładowania pojazdów na terenie gminy
<i>Gminny Program opieki nad zabytkami dla Gminy Michałowice na lata 2022-2025</i>	Priorytet V. Zwiększenie atrakcyjności zabytków poprzez zaplanowanie i długofalową realizację działań odpowiadających potrzebom społeczności lokalnej i wybranego segmentu turystyki. Priorytet III. Zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu oraz przyjęcie odpowiednich zasad i	Priorytet IV. Wykreowanie wizerunku gminy i rozwijanie poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców, wspieranie aktywności lokalnej mającej na celu poszanowanie dziedzictwa kulturowego.	Priorytet I. Stała realizacja działań długofalowych związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego gminy, w tym o charakterze planistycznym. Priorytet II. Poprawa stanu zachowania obiektów zabytkowych należących do gminy i inspirowanie takich działań w odniesieniu do pozostałych obiektów zabytkowych.

	standardów projektowania i realizacji zagospodarowania przestrzeni.		
--	---	--	--

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 8 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie regionalnym

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym	CELE PROGRAMU REWITALIZACJI		
	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej	cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej	Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
<i>Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego 2030+ Innowacyjne Mazowsze</i>	Kultura i dziedzictwo. Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia	Społeczeństwo. Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki	Społeczeństwo. Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki
<i>Program Ochrony Środowiska dla województwa mazowieckiego do roku 2022/ Program ochrony powietrza dla stref w województwie mazowieckim</i>	Proponowane w Programie, w ramach dobrych praktyk, działania, których wdrażanie spowoduje obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, jak również emisji ditlenku azotu, są działaniami w zakresie zagospodarowania przestrzennego, działalności gospodarczej oraz życia codziennego społeczeństwa, które, w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych, powinny być wdrażane do codziennej praktyki przez samorząd, mieszkańców jak i przedsiębiorców i usługodawców w województwie mazowieckim		
<i>Strategia Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego Aktualizacja 2017 na lata 2015–2025</i>	Cel G: Zapewnienie atrakcyjności roweru jako środka transportu Cel M: Poprawa jakości oraz dostępności oferty kulturalnej, rozrywkowej i sportowej, pozwalająca na atrakcyjne spędzanie czasu wolnego blisko miejsca zamieszkania Cel N: Poprawa stanu i dbałość o środowisko naturalne, pozwalające dzisiejszym i przyszłym mieszkańcom powiatu na życie w zdrowym otoczeniu Cel O: Poprawa ładu przestrzennego i zapewnienie odpowiedniej ilości zieleni na terenach zurbanizowanych, aby powiat wyróżniał się	Cel A: Poprawa jakości edukacji i podnoszenie kapitału ludzkiego pozwalające mieszkańcom na uzyskanie satysfakcji zawodowej i stymulujące rozwój regionu Cel D: Rozwój kapitału społecznego pozwalający na budowanie trwałych więzi społecznych i włączenie jak największej liczby mieszkańców w działania na rzecz dobra wspólnego Cel L: Włączenie społeczne zapewniające członkom różnych grup społecznych	Cel C: Stworzenie przyjaznych warunków dla rozwoju biznesu ze szczególnym uwzględnieniem społecznie odpowiedzialnego biznesu o wysokim zapotrzebowaniu na wysoko wykwalifikowanych pracowników, aby zapewnić wysoką jakość miejsc pracy powstających w powiecie Cel E: Zapewnienie sprawnej komunikacji wewnątrz powiatu i połączeń z Warszawą, a także zwiększenie dostępności alternatyw dla samochodu Cel F: Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego Cel P: Osiągnięcie wysokiej efektywności pozyskiwania finansowania zewnętrznego pozwalające na realizację aspiracji rozwojowych

	wysoką estetyką i atrakcyjnością	równe korzystanie z oferty powiatu	wspólnoty powiatowej
--	----------------------------------	------------------------------------	----------------------

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 9 Zgodność celów Programu z dokumentami strategicznymi na poziomie centralnym i europejskim

Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym	CELE PROGRAMU REWITALIZACJI		
	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej	cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej	Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
<i>Cele rozwojowe UE CP5 Europa bliżej obywateli</i>	DZIEDZICTWO KULTUROWE I NATURALNE (konserwacja zabytków ruchomych, prace restauratorskie i konserwatorskie budynków zabytkowych, odbudowa, budowa, rozbudowa obiektów dziedzictwa naturalnego)	REWITALIZACJA (adaptacja i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa	REWITALIZACJA (adaptacja i wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, zagospodarowanie terenów i przestrzeni, budowa, rozbudowa i przebudowa podstawowej infrastruktury komunalnej, inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa
<i>Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju 2020</i>	Cel 3.1. Poprawa warunków rozwojowych polskich miast, działania do 2020 r.		
<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)</i>	Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego	Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów	Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski
<i>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)</i>	Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni	Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni	Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

	Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego		
<i>Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala</i>	Cel 4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”	Cel 4. Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki Cel 6. Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”	Cel 11. Wzrost społecznego kapitału rozwoju Cel 8. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
<i>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary</i>	Cel 1 KONKURENCYJNOŚĆ Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego	Cel 2 SPÓJNOŚĆ Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna	Cel 2 SPÓJNOŚĆ Zapóźnione obszary wiejskie – restrukturyzacja społeczna i gospodarcza i przestrzenna
<i>Krajowa Polityka Miejska</i>	Wątek tematyczny 4.5. Rewitalizacja		

Źródło: Opracowanie własne

Rozdział VIII. System wdrożenia programu

Niniejszy rozdział określa opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu

Realizacja (wdrożenie) Programu

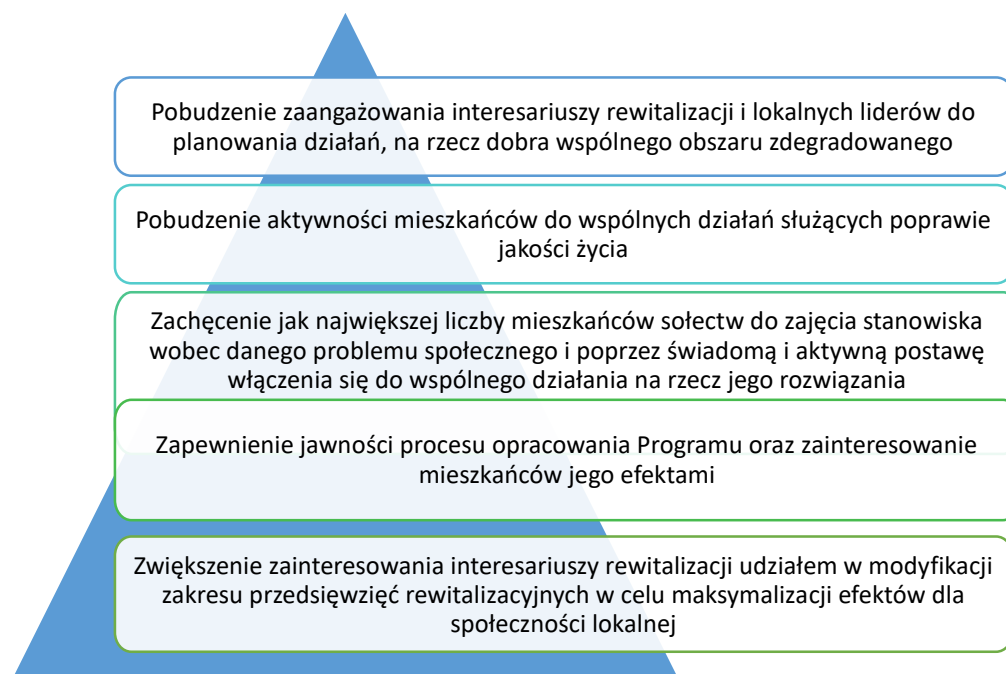
Na system realizacji (wdrożenia) Programu składać się będą Wójt Gminy działający przez **Urząd Gminy** i zidentyfikowaną komórkę odpowiedzialną za koordynację wdrożenia programu rewitalizacji – a w niej **Koordynator programu rewitalizacji**. Zarządzanie Programem będzie odbywać się zatem w ramach istniejących struktur UG, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem.

Do jego zadań należeć będzie między innymi: zapewnienie zgodności realizacji Programu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu np. Wieloletni Plan Inwestycyjny, budżet Gminy, Wieloletnia Prognoza Finansowa, inne gminne programy (np. program współpracy z organizacjami pozarządowymi, itp.); zapewnienie przygotowania i wdrożenia planu działań w zakresie informacji i promocji Programu; przygotowanie rocznych raportów dotyczących wdrażania Programu na potrzeby przedłożenia raportu przez **Wójta Gminy**.

Zasady monitoringu i sprawozdawczości Programu opisane zostały w Rozdziale: „System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji”. Koordynator Programu Rewitalizacji działający w strukturze UG współpracować będzie z jednostkami gminnymi w niezbędnym zakresie uzależnionym charakterem i specyfiką poszczególnych zadań z innymi referatami i jednostkami UG. Zakres współpracy i Koordynator Programu Rewitalizacji działający w strukturze UG współpracować będzie z jednostkami gminnymi w niezbędnym zakresie uzależnionym charakterem i specyfiką poszczególnych zadań z innymi referatami i

jednostkami UG. Zakres współpracy i nadzoru uzgadniany będzie dla każdego projektu indywidualnie. Wśród nich znajdują się: Referat Budżetu i Finansów – BF, Referat Inwestycji i Remontów – IR, Referat Ochrony Środowiska – OŚ, Referat Funduszy Zewnętrznych – FZ, Referat Kultury, Sportu i Spraw Społecznych – KS. Oprócz komórek organizacyjnych UG we wdrażaniu Programu uczestniczyć będą gminne jednostki organizacyjne. Do jednostek tych zaliczyć należy: GOPS Gminy Michałowice. Istotnym elementem wdrożenia Programu będzie promocja realizowana przez UG Referat Promocji i Polityki Informacyjnej - PR. Promocja dokumentu i efektów wdrożenia wśród beneficjentów projektów rewitalizacyjnych i interesariuszy rewitalizacji jest ważnym elementem realizacji Programu. Celem głównym działań promocyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu. Celem dodatkowym będzie promocja zrealizowanych projektów rewitalizacyjnych. Zakłada się następujące cele szczegółowe działań promocyjnych nakierowane na interakcję z interesariuszami rewitalizacji:

Wykres 1 Cele szczegółowe działań promocyjnych Programu

Źródło: Opracowanie własne

Informacje o stanie realizacji Programu zamieszczane będą w lokalnej prasie, na stronie internetowej Gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych. **Podczas działań promocyjnych planuje się zaangażowanie społeczności lokalnej w sposób bezpośredni – interaktywny.** Przewiduje się kontynuację prowadzenia oddzielnej zakładki tematycznej dotyczącej wdrożenia Programu na stronie internetowej UG. Dodatkowym narzędziem partycypacji z interesariuszami rewitalizacji podczas wdrożenia Programu będzie celowy dobór programów planowanych imprez i wydarzeń aktywizujących obejmujący prezentacje stanu wdrożenia Programu i dobre przykłady realizacji projektów rewitalizacyjnych. Udział przedstawicieli mieszkańców zapewniony zostanie również w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Rozdział IX. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

Poniższy rozdział opisuje system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu. Opisano tutaj metody oraz narzędzia badania i analizowania zmian zachodzących na obszarze zdegradowanym będące wynikiem procesu rewitalizacji oraz system oceny wpływu i skuteczności prowadzonych działań na zdiagnozowane problemy; ponadto określono instytucje/podmioty i ich zadania w systemie monitorowania; przewidziano możliwość wprowadzania w planie działań modyfikacji na podstawie rekomendacji wynikających z ewaluacji programu rewitalizacji.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji Gminny program rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonanej przez Wójta Gminy, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie. Według art. 22 ust. 2. ww. ustawy ocena sporządzona przez Wójta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie gminy w Biuletynie Informacji Publicznej. Poniżej zaprezentowano opis szczegółowych rozwiązań dotyczących monitorowania i oceny programu:

Monitoring i sprawozdawczość

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania danych dotyczących realizacji działania. Celem monitoringu jest bieżąca ocena realizacji zadań strategicznych, poprzez kontrolowanie, czy dane zadania zostały w pełny sposób zrealizowane w zakładanym czasie, czy osiągnięte zostały planowane rezultaty, oraz czy nie zostały przekroczone przeznaczone na realizację działań środki finansowe. W systemie monitorowania dokonano wyboru poniższych wskaźników pozwalających monitorować efekt długofalowy całego Programu. Wskaźniki dotyczącego całego Programu należy odróżnić od wskaźników monitorujących poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wskaźniki oddziaływania mierzą zmiany zachodzące w wyniku wdrażania Programu i poszczególnych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Wskaźniki dotyczące całego obszaru zidentyfikowanego jako obszar rewitalizacji, na którym realizowane będą działania rewitalizacyjne. Proces monitoringu będzie zatem zadaniem ciągłym po przyjęciu Programu, w którym zakłada się aktywne uczestnictwo podmiotów realizujących projekty rewitalizacyjne oraz interesariuszy rewitalizacji, czyli przede wszystkim mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Opracowane zostanie wybrane narzędzie bazodanowe, w którym będą gromadzone dane takie jak stan realizacji projektów rewitalizacyjnych i aktualizowane w okresie rocznym. Wskaźniki produktu i rezultatu poszczególnych projektów będą zbierane corocznie w formie aktualizacji danych. Ich analiza powinna odbywać się natomiast dwukrotnie w okresie realizacji programu, jako przegląd śródkresowy i końcowy. System monitorowania wskaźników projektów rewitalizacyjnych polegałby na opracowaniu syntetycznej tabelarycznej informacji odnoszącej się do rocznego okresu wdrożenia programu. Dane będą aktualizowane przez właściwe komórki organizacyjne w terminie do 15 lutego roku następnego po roku sprawozdawczym. Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach GPR powinno być prowadzone przez Koordynatora programu rewitalizacji na bieżąco, równoległe z analizą postępu finansowego. Dane na temat postępów w osiągnięciu wskaźników w ramach poszczególnych programów wraz z opisem ewentualnie zidentyfikowanych trudności w

realizacji wartości docelowych, a także podjętych działań zaradczych, powinny być raportowane w ramach systemu sprawozdawczości przez „właścicieli” projektów, czyli podmioty odpowiedzialne za realizację tych projektów. System ten obejmować będzie przede wszystkim Referat Funduszy Zewnętrznych – FZ i GOPS Gminy Michałowice. Osoby z tych jednostek odpowiedzialne będą za nadpisanie wspólnego raportu monitorującego udostępnionego na dysku wewnętrznym lub w bezpiecznej „chmurze” sieciowej.

W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania GPR powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe np. wykorzystując ankiety CAWI z urzędnikami odpowiedzialnymi za wdrożenie programu lub w przypadku potrzeby pozyskania również stanowiska mieszkańców, ankiety skierowanej do mieszkańców obszaru rewitalizacji. Dane z ankietyzacji zasilać będą arkusz bazodanowy. Poniżej zaprezentowano **wskaźniki rezultatu długofalowego** dla poszczególnych celów programu rewitalizacji:

Tabela 10 Realizacja wskaźników rezultatu dla poszczególnych celów programu rewitalizacji

Wskaźniki rezultatu długofalowego	Jednostka miary	Stan na koniec 2020 roku (dostępne dane na ten rok)	Wartość docelowa wskaźnika na 2030 rok	Źródło danych
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	szt.	2,3	2,0	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca
Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej	os.	383	380	GUS Bank Danych Lokalnych (ludność)
Środki w budżecie gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych	zł	6,2 mln	7,5 mln	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca
Udział osób korzystających ze świadczeń społecznych w ludności ogółem	%	1,5	1,3	GUS Statystyczne Vademecum Samorządowca
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	0	10	UG Michałowice

Źródło: Opracowanie własne

Ewaluacja

Z uwagi na monitoring bieżący coroczny wdrożenia programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term. Z pomiaru stanu realizacji programu opracowane zostałyby raporty oceniające realizację ex-post z wdrożenia programu. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Wójtowi oraz Radzie Gminy, a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej UG (zakładka „Rewitalizacja”).

Wykres 2 Podmioty uczestniczące w ewaluacji Programu

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W PROCES EWALUACJI PO STRONIE JST

- Wójt Gminy Michałowice
- Pracownicy UG
- Referat Planowania Przestrzennego - UA
- Instytucje współuczestniczące przy wdrożeniu Programu (GOPs, Biblioteka Publiczna itp.)
- Komitet rewitalizacji

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W PROCES EWALUACJI SPOZA JST

- Mieszkańcy gminy
- Beneficjenci projektów rewitalizacyjnych
- Wnioskodawcy projektów rewitalizacyjnych
- Grupy docelowe projektów rewitalizacyjnych
- Eksperti zewnętrzeni
- Pozostałe podmioty (zarząd Powiatu, Zarząd Województwa, RDOŚ, inspektorat sanitarny, straż pożarna, policja)

Źródło: Opracowanie własne

W kontekście zadań ewaluacyjnych wymieniono elementy wprowadzania Programu, które podlegają ewaluacji, elementy podlegające monitorowaniu, kryteria, na podstawie których będzie przeprowadzana ewaluacja. Ponadto określono czas, sposób i okres objęty pomiarem. Realizacja ewaluacji posłuży również do usprawnienia działań, rozwoju oraz lepszego rozumienia realizowanych przez jednostkę zadań. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji on-going będą:

- Ocena systemu zarządzania i wdrażania Programu – tzn. sprawności przepływu informacji, dokumentów, środków finansowych i realizacji zadań oraz identyfikacja barier prawnych i administracyjnych wdrażania Programu,
- Ocena wyników Programu (tj. produktów i rezultatów) oraz identyfikacja czynników sukcesu lub ryzyka osiągnięcia skwantyfikowanych celów,
- Ocena wpływu i użyteczności zakończonych projektów rewitalizacyjnych, tj. ocena zadań zakończonych w ewaluowanym okresie w ramach poszczególnych celów do 2030 roku.
- Ocena, czy warunki zewnętrzne wdrażania Programu się zmieniły (np. aktualność Programu względem zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej, kontekstu prawnego, diagnozy potrzeb itp.) oraz czy w tym kontekście cele rewitalizacji pozostają aktualne

Ewaluacja ex-post zaplanowana została na II kwartał 2030 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji.

Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. **trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.**

Tabela 11 Kryteria ewaluacji prowadzonych działań rewitalizacyjnych

Kryterium ewaluacyjne	Definiowanie	
Trafność	W jakim stopniu cele projektu są zgodne z potrzebami jego odbiorców?	CELE A POTRZEBY
Efektywność	W jakim stopniu poniesione nakłady w projekcie są ekonomiczne?	NAKŁADY A EFEKTY
Skuteczność	W jakim stopniu cele projektu zostały osiągnięte?	PLAN A WYKONANIE
Użyteczność	Na ile rzeczywiste efekty projektu są zgodne z potrzebami jego odbiorców?	EFEKTY A POTRZEBY
Trwałość	W jakim zakresie efekty projektu są długotrwałe? Co zmieniło się w ludziach i otoczeniu po jakimś czasie od zakończenia projektu?	WPŁYW NA CEL OGÓLNY PROJEKTU

Źródło: Opracowanie własne

Raport z badania ewaluacyjnego będzie **przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji** i zostanie przekazany Wójtowi oraz Radzie Gminy, a także podany do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej UG.

Aktualizacja Programu

Zmiany Programu realizowane będą na podstawie rzetelnych badań i analiz (ewaluacji *on-going* pomiaru wskaźników ustanowionych dla celów Programu i ocena ich wartości). Projekt aktualizacji Programu podlega konsultacjom społecznym. Konsultacje społeczne zostaną przeprowadzone zgodnie z zasadami wskazanymi w Kanonie Konsultacji Społecznych². Konsultacje społeczne są częścią procesu budowania wspólnoty lokalnej. Polega on na poznawaniu perspektyw i potrzeb innych, na wspólnym namyśle nad konkretnymi

² Do pobrania

https://partycypacjaobywatelska.pl/wp-content/uploads/2015/12/2_konsultacje_kanon.pdf

rozwiązaniami i działaniami, wreszcie na przekonaniu, że celem tych działań jest wspólne dobro. To duże wyzwanie, jakie stoi przed administracją i obywatelami. Jednym z kroków w tym kierunku jest uczytelnienie reguł konsultacji – zgodnie z poniższymi zasadami:

Wykres 3 Siedem zasad prowadzenia konsultacji społecznych dotyczących zmian w programie rewitalizacji

SIEDEM ZASAD KONSULTACJI

1 DOBRA WIARA

Konsultacje prowadzone są w duchu dialogu obywatelskiego. Strony słuchają się nawzajem, wykazując wolę zrozumienia odmiennych racji.

2 POWSZECHNOŚĆ

Każdy zainteresowany tematem powinien móc dowiedzieć się o konsultacjach i wyrazić w nich swój pogląd.

3 PRZEJRZYSTOŚĆ

Informacje o celu, regułach, przebiegu i wyniku konsultacji muszą być powszechnie dostępne. Jasne musi być, kto reprezentuje jaki pogląd.

4 RESPANSYWNOSĆ

Każdemu, kto zgłosi opinię, należy się merytoryczna odpowiedź w rozsądnym terminie, co nie wyklucza odpowiedzi zbiorczych.

5 KOORDYNACJA

Konsultacje powinny mieć gospodarza odpowiedzialnego za konsultacje tak politycznie, jak organizacyjnie. Powinny one być odpowiednio umocowane w strukturze administracji.

6 PRZEWIDYWALNOŚĆ

Konsultacje powinny być prowadzone od początku procesu legislacyjnego. Powinny być prowadzone w zaplanowany sposób i w oparciu o czytelne reguły.

7 POSZANOWANIE INTERESU OGÓLNEGO

Choć poszczególni uczestnicy konsultacji mają prawo przedstawiać swój partykularny interes, to ostateczne decyzje podejmowane w wyniku przeprowadzonych konsultacji powinny reprezentować interes publiczny i dobro ogólne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Kanonu Konsultacji Społecznych

Wszystkim etapom konsultacji społecznych towarzyszyć będą dyskusje i zebrania grup roboczych, służące identyfikowaniu przeszkód z wyprzedzeniem i niezwłocznemu reagowaniu na problemy. Aktualizacja Programu w okresie jego realizacji stanowić ma ważny aspekt budowania lokalnych koalicji działających na rzecz poprawy obszarów dotkniętych kryzysem. Podstawowym wymogiem aktualizacji Programu jest uczestnictwo interesariuszy rewitalizacji i mieszkańców gminy w procesie aktualizacji Programu. Proces aktualizacji inicjowany jest przez społeczność lokalną, interesariuszy rewitalizacji lub podmioty realizujące projekty rewitalizacyjne. Niezależnie od ww. możliwości aktualizacji Programu, procedura aktualizacji realizowana będzie w przypadku sytuacji wyjątkowych oraz szczególnych zmian wpływających na realizację wdrażanego dokumentu, w tym m.in., gdy wystąpi znaczna zmiana warunków finansowania zewnętrznego do zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych, istotna zmiana w sferze społecznej, gospodarczej,

przestrzennej, wpływająca na sytuację Gminy lub zmiana sytuacji finansowej Gminy, konieczność dostosowania zapisów Programu do zmienionych wymogów formalno-prawnych, aktualizacji danych dotyczących obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji bądź wdrożenia wniosków i rekomendacji z raportów ewaluacyjnych. Aktualizacja Programu następuje w takim samym trybie oraz formie, w jakiej nastąpiło przyjęcie Programu, tj. w formie uchwały Rady Gminy.

Rozdział X. Zmiany w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy

Niniejszy rozdział opisuje niezbędne zmiany w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy

Uchwała nr XXXVI/455/2018 Rady Gminy Michałowice z dnia 4 października 2018 r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Michałowice w latach 2019-2023 stanowi główny dokument dotyczący gospodarki mieszkaniowej gminy. Program był kilkakrotnie zmieniany, ostatnia aktualizacja została dokonana uchwałą nr XXXIX/428/2022 Rady Gminy Michałowice z dnia 25 stycznia 2022 r. Opracowanie Programu jest realizacją obowiązku, który nakłada ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 172). Głównym celem wieloletniego programu jest określenie podstawowych założeń i wytycznych działań Gminy zabezpieczających racjonalne i efektywne gospodarowanie posiadanym zasobem mieszkaniowym. Program zawiera w szczególności prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego Gminy w poszczególnych latach, analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata, źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach, wysokość kosztów w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji oraz koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także koszty inwestycyjne, oraz inne działania mające na celu poprawę wykorzystanie i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy. Nie przewiduje się sprzedaży lokali z mieszkaniowego zasobu Gminy Michałowice.

W obszarze rewitalizacji zlokalizowane są budynki w Komorowie i Pęcicach:

MIESZKANIOWY ZASÓB GMINY MICHAŁOWICE: ul. Mazurska 67, ul. Kasztanowa, ul. Al. M. Dąbrowskiej 12/20 (teren szkoły), ul. Al. M. Dąbrowskiej 42

WYKAZ LOKALI SOCJALNYCH: Pęcice, ul. Zaułek 7a

WYKAZ LOKALI ZWIĄZANYCH ZE STOSUNKIEM PRACY: Komorów, ul. Al. M. Dąbrowskiej 12/20

Szansą na wykonanie i przyspieszenie prac gazyfikacji jest uzyskanie dofinansowań ze środków dotacyjnych w zakresie termomodernizacji, gdzie jednym z jej działań jest wymiana pieców węglowych na ogrzewanie gazowe. Warto jednak wskazać, że głównym problemem jest brak planów inwestycji gazowni w zakresie rozwoju sieci gazowej. Poza tym

przechodzenie na gaz jest wspierane w obecnej perspektywie tylko w krótkiej perspektywie czasowej. Obecnie raczej rezygnacja z gazu jako rozwiązania przejściowego.

Rewitalizacja zasobów mieszkaniowych to proces naprawczy, który zawiera szereg działań, takich jak przeciwdziałanie degradacji zasobów i poprawę jakości życia. Są to takie działania jak podniesienie standardu zamieszkania poprzez remonty, modernizacje zasobów mieszkaniowych oraz realizację inwestycji w ramach budowy budynków komunalnych. **Dla realizacji GPR nie wskazuje się konieczności zmian w uchwałach dotyczących gospodarki mieszkaniowej gminy.**

Rozdział XI. Komitet Rewitalizacji

Niniejszy rozdział opisuje określenie niezbędnych zmian w uchwale o Komitecie Rewitalizacji

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji planuje się powołanie Komitetu Rewitalizacji wraz z określeniem zasad jego funkcjonowania przez Radę Gminy po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy. Jego rola w procesie rewitalizacji jest istotna z uwagi na partycypacyjny charakter działań rewitalizacyjnych podkreślony w ustawie. W zamierzeniu Komitet ma być bowiem łącznikiem między organami gminy, zarządzającymi przygotowaniem i wdrożeniem programu rewitalizacji, a pozostałymi interesariuszami rewitalizacji, którzy w tym procesie powinni odgrywać aktywną rolę. Stanowisko Komitetu Rewitalizacji nie jest wiążące dla organu gminy, a jego uzyskanie nie jest obligatoryjne. Zgodnie z treścią art. 17 ust. 2 pkt 9 ustawy o rewitalizacji, Komitet Rewitalizacji opiniuje projekt gminnego programu rewitalizacji, jeżeli został powołany przed jego uchwaleniem. Zasady funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji w drodze uchwały określa Rada Gminy przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi. Uchwała nie stanowi aktu prawa miejscowego. Następnie Wójt Gminy niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy uchwały powołuje, w drodze zarządzenia, Komitet Rewitalizacji. W przypadku programu rewitalizacji Gminy Michałowice Komitet Rewitalizacji zostanie powołany w terminie ustawowym nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia jego uchwalenia.

Rozdział XII. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Niniejszy rozdział stanowi wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, na wniosek wójta, Rada Gminy podejmuje uchwałę w sprawie ustanowienia na obszarze rewitalizacji Specjalnej Strefy Rewitalizacji. Wniosek o ustanowienie Strefy składa się po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji i zgodnie z jego ustaleniami. Specjalna strefa rewitalizacji ustanawiana jest na obszarze rewitalizacji przez Radę Gminy na okres maksymalnie 10 lat. Jej wprowadzenie pozwala na uproszczenie procedur administracyjnych związanych z realizacją Gminnego Programu

Rewitalizacji oraz korzystanie ze szczególnych udogodnień i specjalnych procesów. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji, bądź jego części nie przewiduje się utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji i zastosowania instrumentów prawnych dedykowanych Strefie. Obszar rewitalizacji nie wymaga zastosowania strefy w celu realizacji planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Rozdział XIII. Sposób realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego

Niniejszy rozdział stanowi wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymogami wskazanymi w przepisach ustawy o rewitalizacji

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji podzielona była na trzy zasadnicze etapy. Pierwszy etap obejmował przygotowanie danych przestrzennych w postaci wektorowej z wykorzystaniem bazy ewidencji gruntów i budynków (EGiB), wyznaczenie wstępnego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz redakcję kartograficzną obejmującą podział map na arkusze w skali 1:5000.

Delimitacja wstępna oparta była na analizach przestrzennych wskaźników uwarunkowań (IMD) przedstawionych w części diagnostycznej dokumentu oraz analizie użytkowania gruntów ze szczególnym uwzględnieniem terenów zabudowanych. W tym celu wykorzystano narzędzia algebry mapowej i analiz geostatystycznych w oparciu o pozyskane dane w oprogramowaniu Quantum GIS (ang. Geographic Information Systems). Analiz dokonano wykorzystując uprzednio przygotowane dane wektorowe.

Drugi etap delimitacji obejmował pracę na wygenerowanych mapach. Wstępne wyznaczenie obszarów przedstawiono do wewnętrznej konsultacji eksperckiej w ramach realizacji niniejszego opracowania, w ramach której dokonano korekt obszarów uwzględniając przestrzenne rozmieszczenie projektów rewitalizacyjnych. Etap ten był istotny ze względu na założenia metodologiczne.

Etap trzeci obejmował prace związane z ostatecznym ustaleniem granic obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w oprogramowaniu GIS. Obszar zdegradowany pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Opracowanie ponownie wykonano w postaci wektorowej uwzględniając efekty wykorzystanych wcześniej metod. Integralną częścią niniejszego opracowania stanowi załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej w wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej.

Na załączonych do GPR mapach zaprezentowano lokalizację podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych. W przypadku projektów infrastrukturalnych odniesiono się do lokalizacji na podstawie działki ewidencyjnej, natomiast w przypadku projektów „miękkich” nie przypisanych do konkretnej działki, wskazano cały obszar rewitalizacji. Takie rozwiązanie służyć ma jedynie sygnalizacji terytorialnego zakresu projektu rewitalizacyjnego. Aby utrzymać wymaganą przepisami ustawy o rewitalizacji skalę map 1:5000 mapa obszaru rewitalizacji została podzielona na arkusze. Na mapach zaznaczono kolorami funkcje działek obszaru rewitalizacji. W załączonej legendzie znalazło się

wyjaśnienie poszczególnych kolorów użytych na mapie. Mapy zostały podzielone na arkusze – takie same jak w przypadku delimitacji obszaru rewitalizacji – tak więc skala jest ta sama 1:5000 i podział na arkusze jest ten sam. W legendach dokonano opisanie projektów, szrafem zostały oznaczone te projekty, które wpływają na zmianę użytkowania terenu (według danych EGiB). Poniżej wskazano obowiązki związane z analizą realizacji GPR w zakresie zagospodarowania przestrzennego zgodnie z wymogami wskazanymi w przepisach ustawy o rewitalizacji:

Zgodnie z art. 20 ustawy o rewitalizacji:

1. W przypadku gdy ustalenia gminnego programu rewitalizacji są niezgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeprowadza się postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu jego dostosowania do gminnego programu rewitalizacji.
2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, uwzględniający ustalenia gminnego programu rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy prowadzi się w trybie określonym w przepisach ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy czym:
 - 1) przepisu art. 9 ust. 1 tej ustawy nie stosuje się;
 - 2) ogłaszając o przystąpieniu do sporządzania projektu zmiany tego studium w sposób określony w art. 11 pkt 1 tej ustawy, wójt, burmistrz albo prezydent miasta nie określa formy, miejsca i terminu składania wniosków dotyczących tego studium;
 - 3) wójt, burmistrz albo prezydent miasta, sporządzając projekt zmiany tego studium na podstawie art. 11 pkt 4 tej ustawy, nie rozpatruje wniosków dotyczących studium.
3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dopuszcza się jednoczesne prowadzenie postępowania w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Uchwalenie zmiany tego studium następuje przed wyłożeniem do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo jego zmiany.
4. Postępowanie w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w sprawie uchwalenia albo zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można wszcząć przed uchwaleniem gminnego programu rewitalizacji, a po sporządzeniu i zamieszczeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej projektu gminnego programu rewitalizacji. Uchwalenie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy następuje po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji.

Zgodnie z przepisami art. 17 ust. 2 pkt 13 ustawy o rewitalizacji, Gminny program rewitalizacji zawiera w szczególności:

13) wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:

a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,

b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,

c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu.

Analiza podstawowych kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji wskazuje, na zasadność wprowadzenia zmian w obowiązujących miejscowych planach. Nie ma jednak konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ani nie ma konieczności uchwalenia nowych miejscowych planów rewitalizacji, o których mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie ma zatem konieczności dokonywania wyznaczenia granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu. Nie przewiduje się także wszczęcia postępowania scaleniowego.

W poniższych tabelach wskazane zostały projekty i działki, które wskazują na zmianę w mpzp i w studium. Uwzględniono w analizie jedynie projekty o dokładnych lokalizacjach. W kolumnie studium (bądź mpzp w zależności od tabeli) są dotychczasowe funkcje obszarów w dokumentach planistycznych.

Tytułem wyjaśnienia należy wskazać, że oznaczenie „-” oznacza brak koniecznych zmian w dotychczasowym zapisie dokumentu. W wykazie znalazło się odniesienie do każdej działki realizacji projektu rewitalizacji związanego trwale z nieruchomością.

Tabela 11 Analiza funkcji obszarów w dokumentach planistycznych wynikających z planowanej realizacji projektów rewitalizacyjnych

Projekt rewitalizacyjny	SUIKZP – dotychczasowy zapis	SUIKZP – zmiana zapisu	Numer i obręb działki ew.
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”) KDZ – Tereny dróg publicznych i węzłów komunikacyjnych (drogi zbiorcze)	-	481/2 - Reguły
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	ZP - Tereny zieleni urządzonej (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: tereny zieleni urządzonej z dostępem publicznym (w tym: skwery i parki osiedlowe, ponadlokalne parki gminne; jako dopuszczalny kierunek przeznaczenia zawarto: urządzenia i obiekty terenowe związane ze sportem i rekreacją) KDZ – Tereny dróg publicznych i węzłów komunikacyjnych (drogi zbiorcze)	-	483 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: „tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej oraz innych przestrzeni publicznych”)	-	633/4 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: „tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej oraz innych przestrzeni publicznych”) Dodatkowo na teren działki nachodzą poniższe przeznaczenia wynikające ze skali dokumentu Studium: TK – tereny kolei WKD (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: tereny transportu kolejowego wraz z urządzeniami towarzyszącymi służącymi obsłudze pasażerskiego transportu kolejowego, drogi, sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej oraz urządzenia związane z funkcjonowaniem obszaru kolejowego. Dopuszczalne kierunki zmian to: parkingi i garaże, w tym podziemne i wielopoziomowe, tereny zabudowy usługowej towarzyszące terenom kolejowym – zgodnie z ustaleniami dla obszarów U) M1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: „zieleń ogólnodostępna z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi, placami zabaw itp., zieleń izolacyjna”)	-	634 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: „tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej oraz innych przestrzeni publicznych”)	-	635/4 - Reguły

6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach	MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (jako podstawowy kierunek przeznaczenia: intensywna zabudowa jednorodzinna o mieszanych funkcjach mieszkaniowo- usługowych, z przewagą handlu detalicznego i usług komercyjnych (głównie o zasięgu lokalnym) wraz z układem ulic lokalnych i dojazdowych; - usługi publiczne: szkoły, przedszkola, ośrodki zdrowia, obiekty sportowe)	-	1327/1 – Michałowice Osiedle
7. Sołtysówka nasze miejsce	M1 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: „zielen ogólnodostępna z urządzeniami sportowo – rekreacyjnymi, placami zabaw itp., zielen izolacyjna” oraz „usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia”. Jednocześnie „zakaz lokalizacji usług uciążliwych, stwarzających zagrożenie zdrowia ludzi, obniżających estetykę otoczenia i pogarszających jakość środowiska zamieszkania”)	-	57 - Reguły
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zielen urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	7/1 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zielen urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	51 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zielen urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”) Dodatkowo na teren działki na niewielkim fragmencie wynikającym ze skali dokumentu Studium nachodzi poniższe przeznaczenie: Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urzędzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych)	-	126/8 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urzędzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych) oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”	-	6/5 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zielen urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	6/6 – Komorów Wieś

9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”	-	6/7 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	126/3 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	131/1 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	132– Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	332– Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	356/7 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	354/7– Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleni urządzone wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”) Oraz we fragmentach: KDL (ul. Komorowska) – tereny dróg publicznych i węzłów komunikacyjnych – klasa lokalna. Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z	-	430/4 – Komorów Wieś

	dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	350/11 – Komorów Wieś
10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	M2 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej krajobrazowej (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia”)	-	604/1 – Komorów Osiedle
10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	M2 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej krajobrazowej (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia”)	-	604/2 – Komorów Osiedle
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	7/1 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	51 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	6/5 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	6/6 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	6/7 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	126/3 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	131/1 – Komorów Wieś

13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	132 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Wody powierzchniowe (brak ustaleń studium dla tych terenów) oraz ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”) Oraz we fragmentach: KDL (ul. Komorowska) – tereny dróg publicznych i węzłów komunikacyjnych – klasa lokalna. Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”	-	332 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	ZN – tereny otwarte w ciągu rzek... (jako dopuszczalne kierunki przeznaczenia wymieniono m.in.: „zieleń urządzona wraz z ciągami spacerowymi i rowerowymi i urządzeniami terenowymi przeznaczonymi na cele sportu i rekreacji”)	-	356/7 – Komorów Wieś
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”)	-	481/2 - Reguły
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	Z-UK - Tereny zieleni z usługami kultury (jako przeznaczenie podstawowe wymienia się również „urządzone miejsca organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych, a także tereny placów, ciągów pieszych, zieleni urządzonej z dostępem publicznym i innych przestrzeni publicznych oraz obiekty sportowe, rekreacyjne”)	-	483- Reguły
15. Kultura w domu letniskowym Al. M. Dąbrowskiej 42	M2 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej krajobrazowej (na terenach tych jako „dopuszczalny zakres zmian przeznaczenia” dopuszczono m.in. usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia)	-	369 – Komorów Osiedle
16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie	„Tereny dróg, ulic publicznych i węzłów komunikacyjnych” oraz „ciągi tworzące główne przestrzenie o charakterze reprezentacyjnym”	-	744/3 – Komorów Osiedle
17. budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: intensywna zabudowa o funkcji usługowej, z przewagą handlu detalicznego i usług komercyjnych (głównie o zasięgu lokalnym)	-	633/4 - Reguły

	oraz usługi administracyjno-biurowe i administracji publicznej, wraz z układem ulic lokalnych i dojazdowych, a także tereny parkingów i garaży, w tym wielopoziomowych i podziemnych”)		
17. budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: intensywna zabudowa o funkcji usługowej, z przewagą handlu detalicznego i usług komercyjnych (głównie o zasięgu lokalnym) oraz usługi administracyjno-biurowe i administracji publicznej, wraz z układem ulic lokalnych i dojazdowych, a także tereny parkingów i garaży, w tym wielopoziomowych i podziemnych”) Dodatkowo na teren działki nachodzą poniższe przeznaczenia wynikające ze skali dokumentu Studium: TK – tereny kolei WKD (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: tereny transportu kolejowego wraz z urządzeniami towarzyszącymi służącymi obsłudze pasażerskiego transportu kolejowego, drogi, sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej oraz urządzenia związane z funkcjonowaniem obszaru kolejowego. Dopuszczalne kierunki zmian to: parkingi i garaże, w tym podziemne i wielopoziomowe, tereny zabudowy usługowej towarzyszące terenom kolejowym – zgodnie z ustaleniami dla obszarów U) M1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (jako dopuszczalny kierunek przeznaczenia zawarto również funkcje: ” usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia”)	-	634 - Reguły
17. budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U – Tereny lokalnych ośrodków handlowo-usługowych (jako podstawowy kierunek przeznaczenia zawarto: intensywna zabudowa o funkcji usługowej, z przewagą handlu detalicznego i usług komercyjnych (głównie o zasięgu lokalnym) oraz usługi administracyjno-biurowe i administracji publicznej, wraz z układem ulic lokalnych i dojazdowych, a także tereny parkingów i garaży, w tym wielopoziomowych i podziemnych”)	-	635/4 - Reguły

Projekt rewitalizacyjny	w MPZP	MPZP - zmiana	Numer i obręb działki ew.
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	1ZP - tereny zieleni urządzonej i zabudowy usługowej, z dopuszczeniem realizacji zabudowy usługowej z zakresu usług kultury, sportu i rekreacji, oświaty oraz gastronomii wkomponowanej z zieleń urządzonej w formie założenia	-	481/2 - Reguły

	parkowego, dopuszcza się także realizację obiektów przewidzianych do organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych oraz rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejącej świetlicy 2ZP – tereny zieleni urządzonej i zabudowy usługowej, dopuszcza się także realizację obiektów przewidzianych do organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych 3WS – tereny wód powierzchniowych		
2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach	1ZP – zieleni urządzonej, dopuszczono realizację obiektów i urządzeń związanych ze sportem i rekreacją; 1KDZ – droga publiczna klasy zbiorczej	-	483 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna, działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne	- *	633/4 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna, działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne KDD - teren drogi publicznej klasy drogi dojazdowej	- *	634 - Reguły
3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna, działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne KDD - teren drogi publicznej klasy drogi dojazdowej	- *	635/4 - Reguły
6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach	UU - Teren usług centrum wsi - przeznaczenie podstawowe: usługi, biura	-	1327/1 - Reguły
7. Sołtysówka nasze miejsce	1.MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (w §8 ust. 4 dopuszczono, na całym obszarze planu, realizację m.in. obiektów małej architektury, zieleni urządzonej). 2.KDD - tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej i infrastruktury technicznej	-	57 - Reguły

9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>Części działki znajdują się na terenie 3 planów miejscowych. Na przeważającym obszarze d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>W innym planie miejscowym: Na małym fragmencie w północnej części działki - d1.14 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>W innym planie miejscowym: Na małym fragmencie w południowo-wschodniej części działki b2.1 ZP - teren zieleni parkowej, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	7/1 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>95.KPJ - ciąg pieszo-jezdny</p>	-	51 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>d1.5 US - teren usług sportu rekreacji na działkach z zielenią. „Dla terenów US plan ustala rozwój funkcji usługowych z zakresu sportu, rekreacji, wypoczynku, kultury i rozrywki, gastronomii i turystyki (w tym: hotele, motele, pensjonaty, pola namiotowe, itp.); (...) zaleca realizację obiektów i urządzeń</p>	-	126/8 – Komorów Wieś

	terenowych, takich jak: boiska, korty tenisowe, place zabaw, ciągi piesze i rowerowe, kąpieliska, baseny, itp.” d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). 95. KPJ, 96. KPJ – ciągi pieszo-jezdne		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	U – tereny usług (przeznaczenie podstawowe to usługi nieuciążliwe zgodnie z definicją zapisaną w planie „tereny, na których można lokować obiekty usług służące zaspokojeniu potrzeb wspólnoty lokalnej: sportu, turystyki, rekreacji i wypoczynku - przez co należy rozumieć min. wielofunkcyjną halę sportową, baseny, boiska, obiekty sportu kwalifikowanego, hotel - motel z gastronomią”) KD – tereny komunikacji kołowej „dla terenów KD plan ustala rozwój funkcji komunikacji kołowej oraz towarzyszącej komunikacji pieszej i rowerowej”	-	6/5 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	KZ – ciąg eksploatacyjny Utraty	-	6/6 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	EE – stacja transformatorowa (brak ustaleń szczegółowych dla terenu)	- Projekt zagospodarowania terenu wokół Zalewu Komorowskiego ze względu na swój charakter i sposób realizacji zagospodarowania nie koliduje z obecną infrastrukturą energetyczną i zapisami MPZP. Projekt stanowi uzupełnienie funkcji podstawowej terenu.	6/7 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	Na działkę składają się tereny wpisane w 2 plany miejscowe oraz teren bez planu (w części południowej, przy planowanej 95.KPJ. Na przeważającym obszarze d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy.	-	126/3 – Komorów Wieś

	<p>Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.5 US - teren usług sportu rekreacji na działkach z zielenią. „Dla terenów US plan ustala rozwój funkcji usługowych z zakresu sportu, rekreacji, wypoczynku, kultury i rozrywki, gastronomii i turystyki (w tym: hotele, motele, pensjonaty, pola namiotowe, itp.); (...) zaleca realizację obiektów i urządzeń terenowych, takich jak: boiska, korty tenisowe, place zabaw, ciągi pieszce i rowerowe, kąpieliska, baseny, itp.”</p> <p>95.KPJ - ciąg pieszo-jezdny W innym planie miejscowym: d8.1 ZN – teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>Na przeważającym obszarze d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>95.KPJ i 96.KPJ - ciągi pieszo-jezdne W południowo-wschodniej części działki znajduje się niewielki teren nieobjęty zapisami żadnego planu miejscowego.</p>	-	131/1 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	132 – Komorów Wieś

	96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>Na przeważającym obszarze d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>W innym planie: 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	332 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>Na działkę składają się tereny wpisane w 2 plany miejscowe oraz teren bez planu (w części środkowej). 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny W innym planie: d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	356/7 – Komorów Wieś
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny d1.7 ZN teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). w innym planie: d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla</p>	-	354/7 – Komorów Wieś

	terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>Działka znajduje się na terenie kilku planów miejscowych. Ponadto, północny fragment działki oraz fragment przy planowanym 96. KPJ nie są objęte żadnym planem miejscowym.</p> <p>1KDL – tereny dróg lokalnych</p> <p>D1.14ZN – teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.10US/UZ/UO/ZL/ZP - tereny usług sportu, rekreacji z zielenią urządzoną, usług zdrowia, usług oświaty, zieleni leśnej, zieleni parkowej</p> <p>W innym planie: 4KDL – ulica lokalna</p> <p>b2.1 ZP – tereny zieleni parkowej, , z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §16 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>W innym planie: d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i</p>	-	430/4 – Komorów Wieś

	<p>wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>95.KPJ i 96.KPJ - ciągi pieszo-jezdne</p> <p>W innym planie:</p> <p>KZ – ciąg eksploatacyjny Utraty</p> <p>W innym planie:</p> <p>d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>		
9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III	<p>96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny</p> <p>d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>w innym planie:</p> <p>d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	350/11 – Komorów Wieś
10. Dom Idei Miasta Ogródu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	<p>c5.13 MN – tereny mieszkaniowe jednorodzinne, z zakazem lokalizowania wolnostojących budynków usługowych, chyba, że ustalenia szczegółowe stanowią inaczej</p> <p>„Plan dopuszcza zachowanie i rozwój funkcji usługowych o charakterze podstawowym z zakresu handlu, gastronomii, usług rzemiosła, biur, zdrowia, jako funkcji towarzyszących lokalizowanych w parterach domów mieszkalnych.”</p>	Zmiana przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej** Ponadto, w zależności od gabarytów planowanej inwestycji należałoby przeanalizować wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów.	604/1 – Komorów Osiedle

10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich	c5.13 MN – tereny mieszkaniowe jednorodzinne, z zakazem lokalizowania wolnostojących budynków usługowych, chyba, że ustalenia szczegółowe stanowią inaczej „Plan dopuszcza zachowanie i rozwój funkcji usługowych o charakterze podstawowym z zakresu handlu, gastronomii, usług rzemiosła, biur, zdrowia, jako funkcji towarzyszących lokalizowanych w parterach domów mieszkalnych.”	Zmiana przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej** Ponadto, w zależności od gabarytów planowanej inwestycji należałoby przeanalizować wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenów.	604/2 – Komorów Osiedle
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Części działki znajdują się na terenie 3 planów miejscowych. Na przeważającym obszarze d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). W innym planie miejscowym: Na małym fragmencie w północnej części działki - d1.14 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). W innym planie miejscowym: Na małym fragmencie w południowo-wschodniej części działki: b2.1 ZP - teren zieleni parkowej, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).	-	7/1 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i	-	51 – Komorów Wieś

	wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). 95.KPJ - ciąg pieszo-jezdny		
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	d1.5 US - teren usług sportu rekreacji na działkach z zielenią. „Dla terenów US plan ustala rozwój funkcji usługowych z zakresu sportu, rekreacji, wypoczynku, kultury i rozrywki, gastronomii i turystyki (w tym: hotele, motele, pensjonaty, pola namiotowe, itp.); (...) zaleca realizację obiektów i urządzeń terenowych, takich jak: boiska, korty tenisowe, place zabaw, ciągi pieszce i rowerowe, kąpieliska, baseny, itp.” d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). 95. KPJ, 96. KPJ – ciągi pieszo-jezdne	-	126/8 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	U – tereny usług (przeznaczenie podstawowe to usługi nieuciążliwe zgodnie z definicją zapisaną w planie „tereny, na których można lokować obiekty usług służące zaspokojeniu potrzeb wspólnoty lokalnej: sportu, turystyki, rekreacji i wypoczynku - przez co należy rozumieć min. wielofunkcyjną halę sportową, baseny, boiska, obiekty sportu kwalifikowanego, hotel - motel z gastronomią”) KD – tereny komunikacji kołowej „dla terenów KD plan ustala rozwój funkcji komunikacji kołowej oraz towarzyszącej komunikacji pieszej i rowerowej”	-	6/5 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	KZ – ciąg eksploatacyjny Utraty	-	6/6 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	EE – stacja transformatorowa (brak ustaleń szczegółowych dla terenu)	Projekt zagospodarowania terenu wokół Zalewu Komorowskiego ze względu na swój charakter i sposób realizacji zagospodarowania nie koliduje z obecną infrastrukturą energetyczną i	6/7 – Komorów Wieś

		zapisami MPZP. Projekt stanowi uzupełnienie funkcji podstawowej terenu.	
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	<p>Na działkę składają się tereny wpisane w 2 plany miejscowe oraz teren bez planu (w części południowej, przy planowanej 95.KPJ. Na przeważającym obszarze d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.5 US - teren usług sportu rekreacji na działkach z zielenią. „Dla terenów US plan ustala rozwój funkcji usługowych z zakresu sportu, rekreacji, wypoczynku, kultury i rozrywki, gastronomii i turystyki (w tym: hotele, motele, pensjonaty, pola namiotowe, itp.); (...) zaleca realizację obiektów i urządzeń terenowych, takich jak: boiska, korty tenisowe, place zabaw, ciągi piesze i rowerowe, kąpieliska, baseny, itp.”</p> <p>95.KPJ - ciąg pieszo-jezdny</p> <p>W innym planie miejscowym:</p> <p>d8.1 ZN – teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	126/3 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	<p>Na przeważającym obszarze d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>95.KPJ i 96.KPJ - ciągi pieszo-jezdne</p>	-	131/1 – Komorów Wieś

	W południowo-wschodniej części działki znajduje się niewielki teren nieobjęty zapisami żadnego planu miejscowego.		
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny	-	132 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Na przeważającym obszarze d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”). W innym planie: 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).	-	332 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	Na działkę składają się tereny wpisane w 2 plany miejscowe oraz teren bez planu (w części środkowej). 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny W innym planie: d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).	-	356/7 – Komorów Wieś
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	96.KPJ - ciąg 96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny	-	354/7 – Komorów Wieś

	<p>d1.7 ZN teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>w innym planie:</p> <p>d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>		
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	<p>Działka znajduje się na terenie kilku planów miejscowych. Ponadto, północny fragment działki oraz fragment przy planowanym 96. KPJ nie są objęte żadnym planem miejscowym.</p> <p>1KDL – tereny dróg lokalnych</p> <p>D1.14ZN – teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.10US/UZ/UO/ZL/ZP - tereny usług sportu, rekreacji z zielenią urządzoną, usług zdrowia, usług oświaty, zieleni leśnej, zieleni parkowej</p> <p>W innym planie:</p> <p>4KDL – ulica lokalna</p> <p>b2.1 ZP – tereny zieleni parkowej, , z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §16 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>W innym planie:</p> <p>d1.6 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla</p>	-	430/4 – Komorów Wieś

	<p>terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>95.KPJ i 96.KPJ - ciągi pieszo-jezdne</p> <p>W innym planie: KZ – ciąg eksploatacyjny Utraty</p> <p>W innym planie: d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>		
13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego	<p>96.KPJ - ciąg pieszo-jezdny</p> <p>d1.7 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p> <p>w innym planie: d8.1 ZN - teren naturalnej zieleni dolin rzecznych, z ustaleniem zakazu realizacji zabudowy. Ponadto w §15 zapisano m.in. „dla terenów ZN plan dopuszcza rozwój funkcji usługowych (niekubaturowych) z zakresu rekreacji, turystyki, sportu i wypoczynku, nie kolidujących z funkcją podstawową terenu oraz istniejącą zielenią i ukształtowaniem terenu”).</p>	-	350/11 – Komorów Wieś
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	<p>1ZP - tereny zieleni urządzonej i zabudowy usługowej, z dopuszczeniem realizacji zabudowy usługowej z zakresu usług</p>	-	481/2 - Reguły

	<p>kultury, sportu i rekreacji, oświaty oraz gastronomii wkomponowanej z zieleni urządzonej w formie założenia parkowego, dopuszcza się także realizację obiektów przewidzianych do organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych oraz rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejącej świetlicy</p> <p>2ZP – tereny zieleni urządzonej i zabudowy usługowej, dopuszcza się także realizację obiektów przewidzianych do organizacji plenerowych wydarzeń kulturalnych</p> <p>3WS – tereny wód powierzchniowych</p>		
14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach	<p>1ZP – zieleni urządzonej, dopuszczono realizację obiektów i urządzeń związanych ze sportem i rekreacją;</p> <p>1KDZ – droga publiczna klasy zbiorczej</p>	-	483- Reguły
15. Kultura w domu letniskowym Al. M. Dąbrowskiej 42	c4.8 MN/L - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na działkach leśnych, z zakazem „lokalizowania budynków usługowych”	Zmiana przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej**	369 – Komorów Osiedle
16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie	<p>Działka znajduje się na terenie 2 planów miejscowych oraz na terenie bez planu (przy wlocie ul. Waldemara). W obu planach jest oznaczona jako KDL:</p> <p>1.KDL – tereny komunikacji kołowej (droga lokalna). Plan ustala też szpaler drzew w ulicy oraz ścieżkę rowerową. Plan ustala m.in.: lokalizowanie elementów małej architektury takich, jak: latarnie, ławki, kosze, słupki i pachotki; zachowanie i uzupełnienie istniejących szpalerów drzew i zieleni przyulicznej oraz wprowadzanie zieleni: trawniki, drzewa, żywopłoty.</p> <p>W drugim planie:</p> <p>11.KDL - tereny komunikacji kołowej (droga lokalna). Plan ustala też szpaler drzew w ulicy i aleje zabytkowe po obu stronach drogi oraz ścieżkę rowerową po północnej stronie drogi. Plan ustala m.in.: lokalizowanie elementów małej architektury takich, jak: latarnie, ławki, kosze, słupki i pachotki; zachowanie i uzupełnienie istniejących szpalerów drzew i zieleni przyulicznej oraz wprowadzanie zieleni: trawniki, drzewa, żywopłoty.</p>	-	744/3 – Komorów Osiedle
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna,	-	633/4 - Reguły

	działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne		
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna, działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne KDD - teren drogi publicznej klasy drogi dojazdowej	-	634 - Reguły
17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej	U/KS – teren zabudowy usługowej i parkingu ogólnodostępnego, profil lokalizowanej zabudowy usługowej - ochrona zdrowia, pomoc społeczna, kultura, kultura fizyczna, działalność biurowa i administracyjna oraz obiekty socjalne i techniczne KDD - teren drogi publicznej klasy drogi dojazdowej	-	635/4 - Reguły

* przeznaczenie terenu nie wymaga zmiany w MPZP. Zagospodarowanie terenu zielonego przy zespole przychodni zdrowia będzie formą zagospodarowania powierzchni biologicznie czynnej i powierzchni utwardzonych towarzyszących zabudowie usługowej, a więc naturalnym uzupełnieniem funkcji usługowej na tych nieruchomościach. Jest to jak najbardziej zgodne z MPZP pod warunkiem zachowania parametrów określonych w planie.

** Studium na tym obszarze wyznacza tereny M2 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej krajobrazowej. Na terenach tych jako „dopuszczalny zakres zmian przeznaczenia” dopuszczono:

- 1) „funkcję usługową, z zaleceniem by udział tej funkcji kształtował się do 20% powierzchni zabudowy na terenie; przez funkcję usługową rozumie się:
 - a) obiekty administracyjno-biurowe o formie i gabarytach dostosowanych do charakteru zabudowy obszaru;
 - b) usługi komercyjne, w tym sklepy o powierzchni sprzedaży nie
- 2) usługi publiczne, w tym szkoły, przedszkola, obiekty kultury, kultu, ośrodki zdrowia.
- 3) sieci, obiekty i urządzenia systemów infrastruktury technicznej o znaczeniu ponadlokalnym

W związku z powyższym wydaje się, że na potrzeby realizacji tego projektu nie będzie wymagana zmiana Studium.

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z art. 21 ustawy o rewitalizacji:

Niezwłocznie po uchwaleniu gminnego programu rewitalizacji, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w tym programie, służące realizacji zadań własnych gminy, do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, o którym mowa w art. 226 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do załącznika do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej gminy, rada gminy wprowadza przedsięwzięcia do tego załącznika niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.

Rozdział XIV. Opiniowanie programu przez właściwe podmioty

Niniejszy rozdział opisuje informację o wyniku opiniowania programu przez właściwe podmioty określone w art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji

GPR jest narzędziem do prowadzenia skutecznej rewitalizacji, która należy do zadań własnych gminy. Dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji zaproponowano szereg działań rewitalizacyjnych w postaci przedsięwzięć i wynikających z nich projektów, których systematyczna realizacja doprowadzi do wyjścia z sytuacji kryzysowej, zbadanej na danym terenie. Celem programu jest wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego i osiągnięcie wysokiego i równego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. GPR stanowi również podstawowe narzędzie w celu ubiegania się o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych z funduszy Unii Europejskiej.

Projekty zawarte w GPR nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty opisane w GPR nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze Gminy terenów górniczych. GPR nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza, ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną należy konsultować z odpowiednim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych przedsięwzięć i projektów zawartych w programie nie obejmuje swym zasięgiem gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Wójt Gminy po przeprowadzonych konsultacjach społecznych, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji, a zaakceptowane zmiany wynikające z uzyskanych opinii zostały wprowadzone do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji. W toku uzgodnień pozyskano stanowiska od organów:

Informacja do uzupełnienia po uzgodnieniach z właściwymi podmiotami

Rozdział XV. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu programu

Niniejszy rozdział opisuje informację o przeprowadzeniu analizy jej zapisów pod kątem spełnienia kryteriów kwalifikujących do oceny oddziaływania na środowisko i jej wynikach oraz wynik OOŚ w przypadku obowiązku jej przeprowadzenia

Program z uwagi na swój ogólny charakter nie wyznacza jednocześnie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz mając na uwadze wskazane uzasadnienie, że projekt dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, stwierdzić należy, że projekt nie spełnia przesłanek określonych w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, a co za tym idzie nie jest dokumentem wymagającym przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Informacja do uzupełnienia po obyciu uzgodnień z właściwymi podmiotami

Załącznik nr 1- Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji na mapie w skali co najmniej 1:5000

LEGENDA

Kategorie użytkowania

- kompleks komunikacyjny
- kompleks zabytkowo-histeryczny
- kompleks handlowo-usługowy
- kompleks ochrony zdrowia i opieki społecznej
- kompleks oświatowy
- kompleks przemysłowo-gospodarczy
- kompleks sakralny i cmentarz
- kompleks sportowy i rekreacyjny
- kompleks usług hotelarskich
- zabudowa jednorodzinna
- zabudowa wielorodzinna
- zabudowa przemysłowo-składowa
- zabudowa handlowo-usługowa
- teren przemysłowo-składowy
- teren pod urządzeniami technicznymi lub budowlami
- teren pod drogą kołową
- teren pod torowiskiem
- plac
- pozostała zabudowa
- ogród działkowy
- szkółka roślin ozdobnych
- uprawa na gruntach ornych
- sad
- plantacja
- krzewy
- las
- roślinność trawiasta
- teren piaszczysty lub żwirowy
- woda stojąca
- zadrzewienie
- zagajnik

Rodzaj projektu

- podstawowy
- uzupełniający

Zmiana funkcji terenu po rewitalizacji

- kompleks handlowo-usługowy
- kompleks komunikacyjny
- kompleks oświatowy
- kompleks sportowy i rekreacyjny

Arkusz 1

1:5 000

0 100 200 m

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

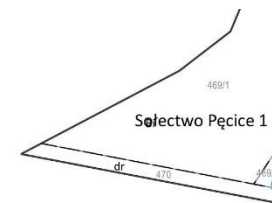
 8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą

 przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

 obszar rewitalizacji

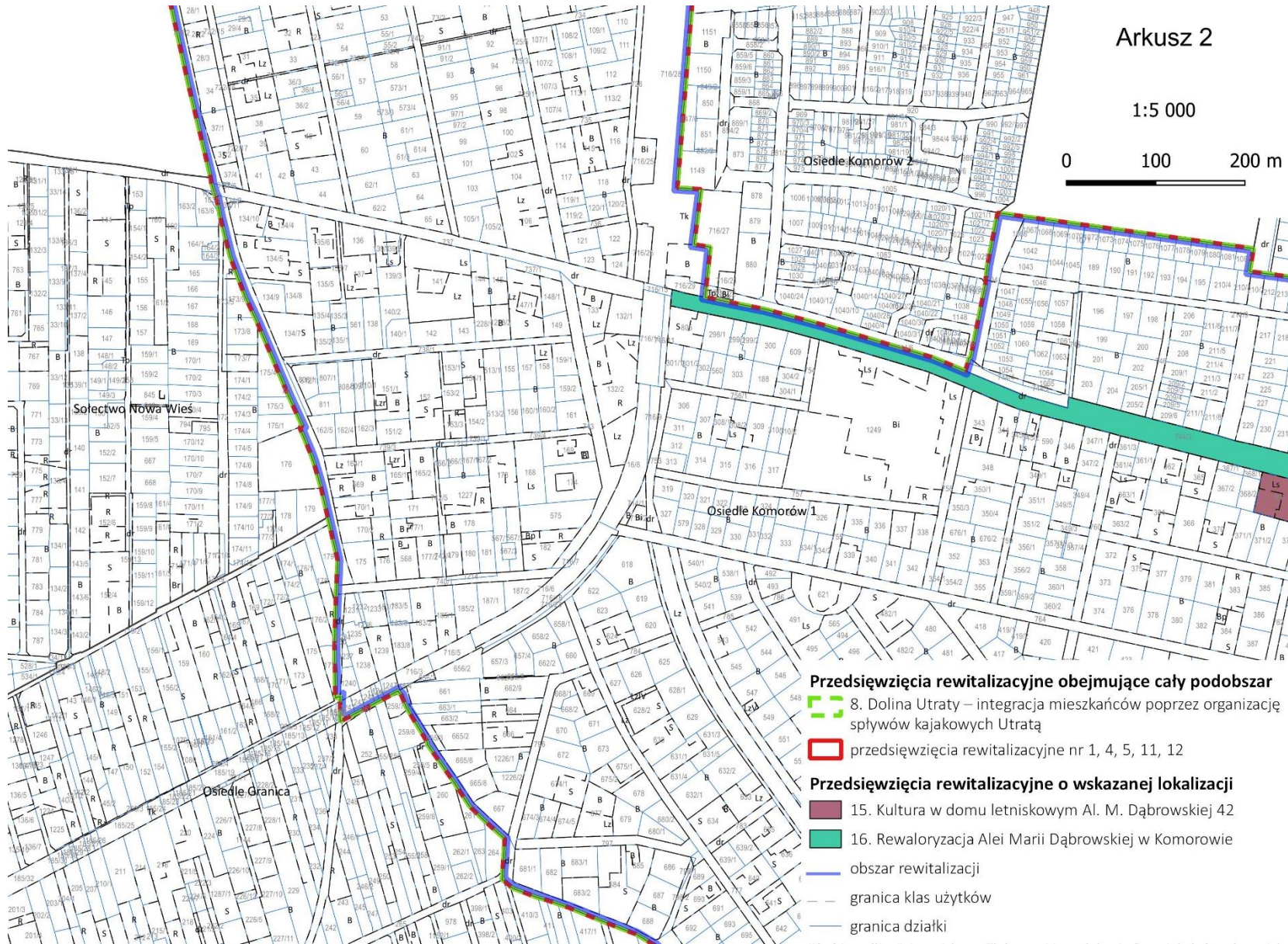
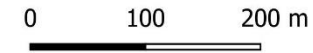
 klasoużytki

 granica działki

Arkusz 2

1:5 000

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utrată

przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

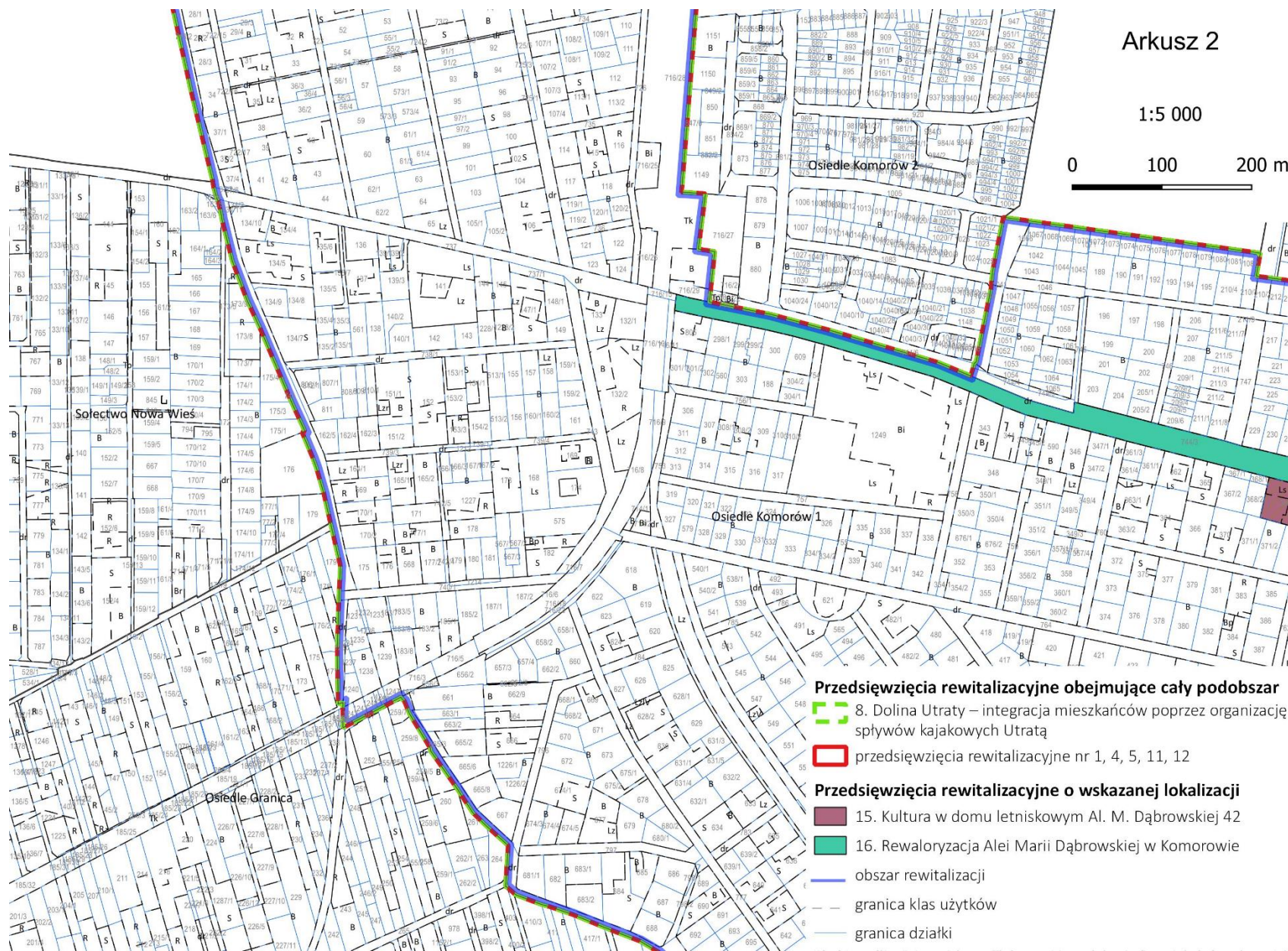
15. Kultura w domu letniskowym Al. M. Dąbrowskiej 42

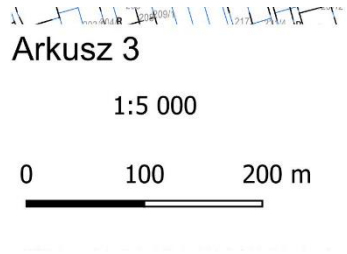
16. Rewaloryzacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie

obszar rewitalizacji

granica klas użytków

granica działki

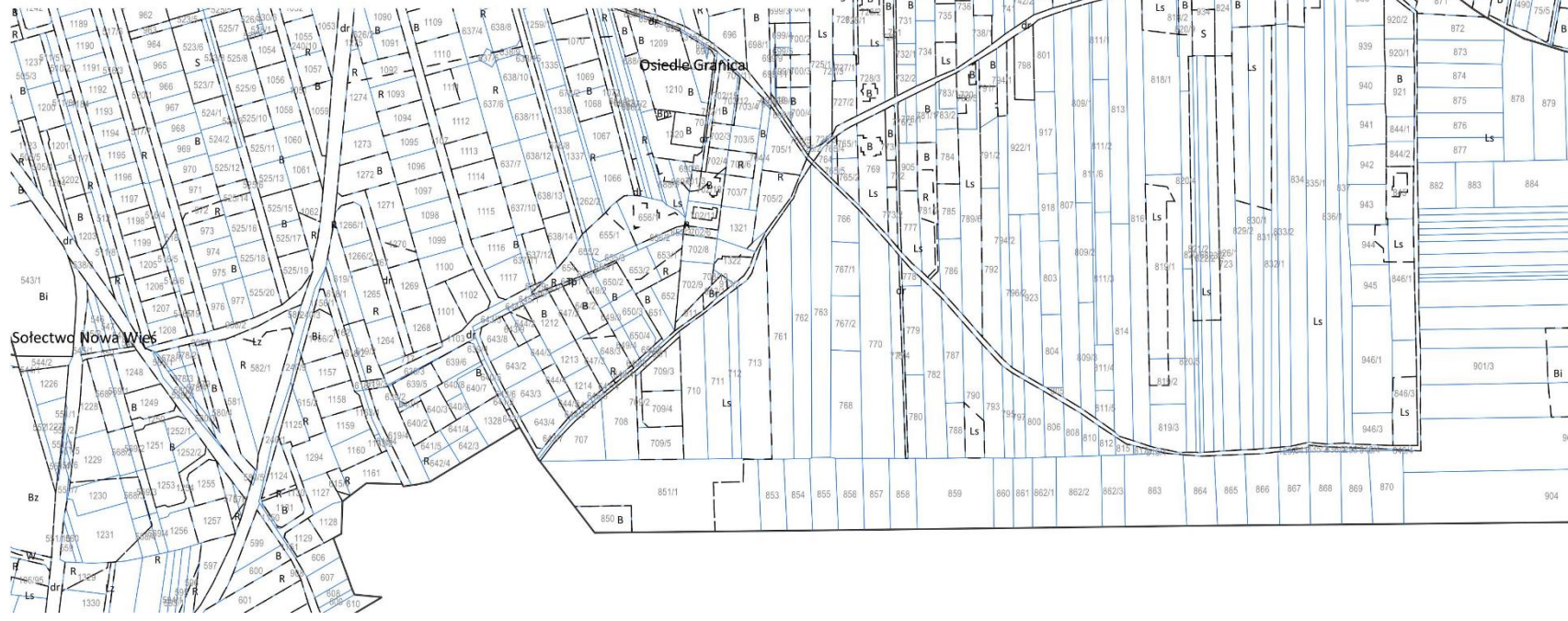

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

- 8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utrata
- przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

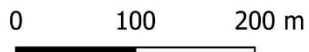
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

- 10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich
- obszar rewitalizacji
- granica klas użytków
- granica działki

Arkusz 4

1:5 000

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

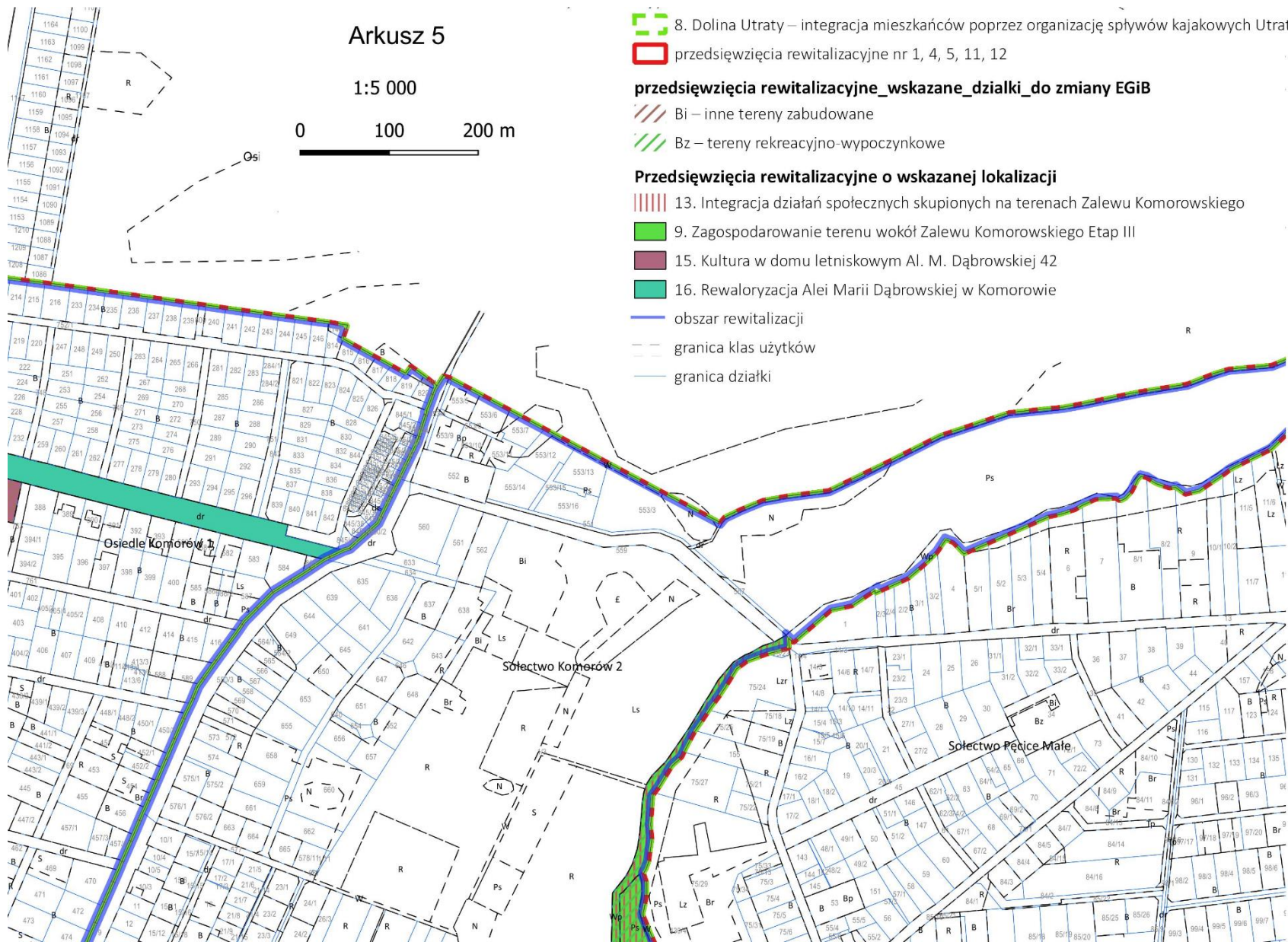
▭ przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

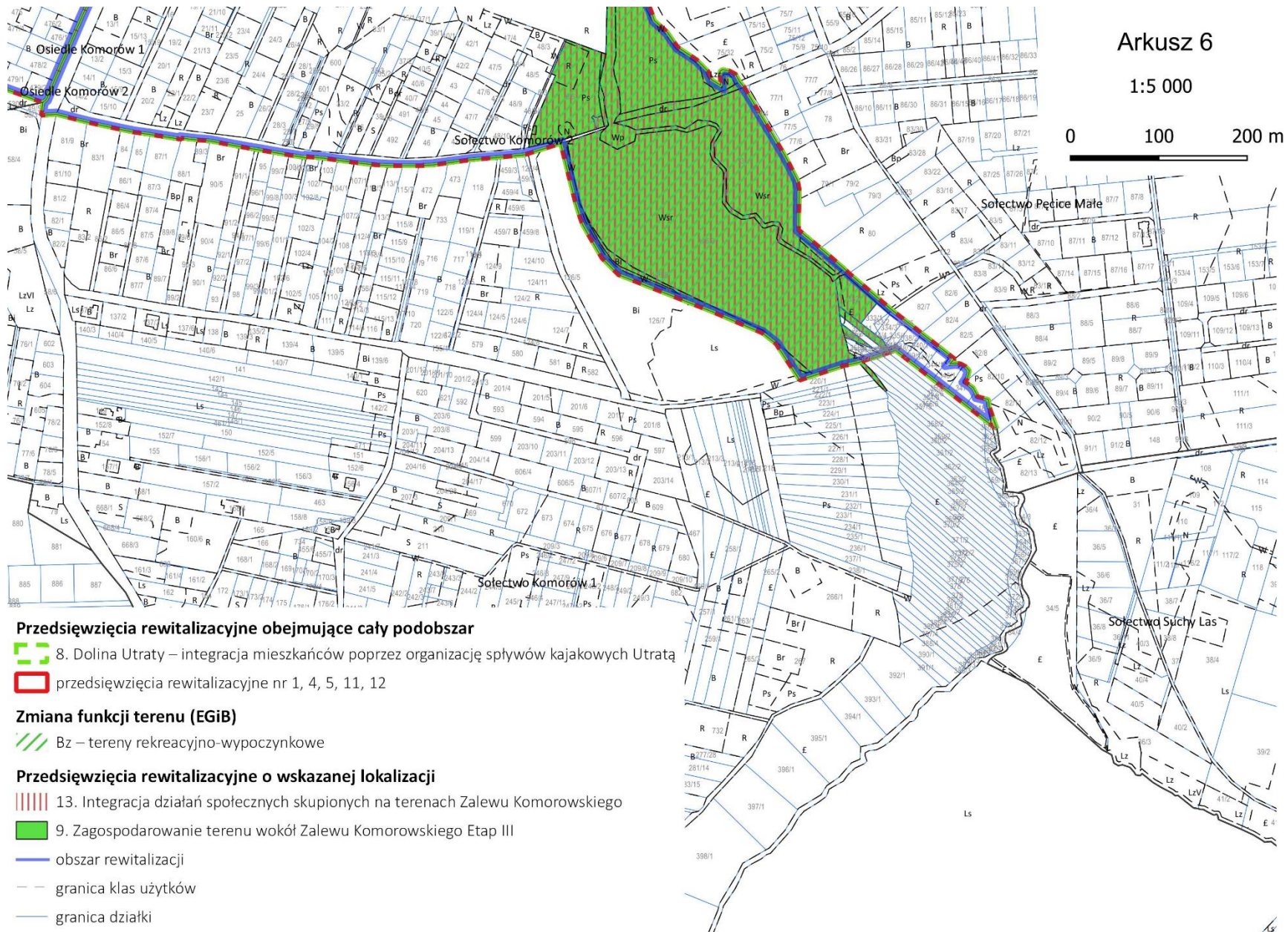
— obszar rewitalizacji

- - - granica klas użytków

— granica działki

Arkusz 6

1:5 000

0 100 200 m

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

 8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą

 przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

Zmiana funkcji terenu (EGiB)

 Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

 13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego

 9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III

 obszar rewitalizacji

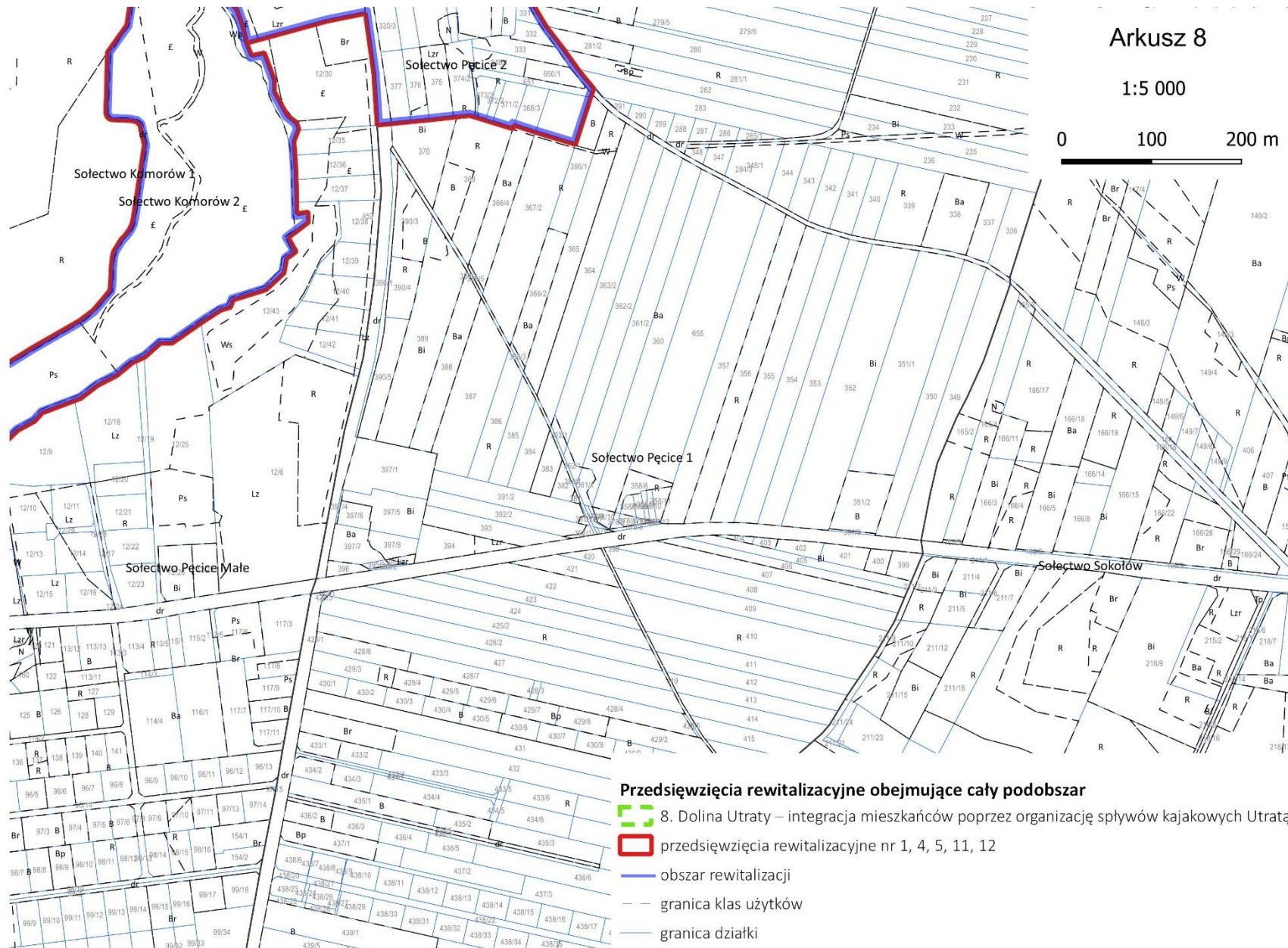
 - - granica klas użytków

 — granica działki

Arkusz 8

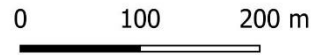
1:5 000

0 100 200 m

Arkusz 9

1:5 000

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

 8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utrata

 przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

Zmiana funkcji terenu (EGiB)

 Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe

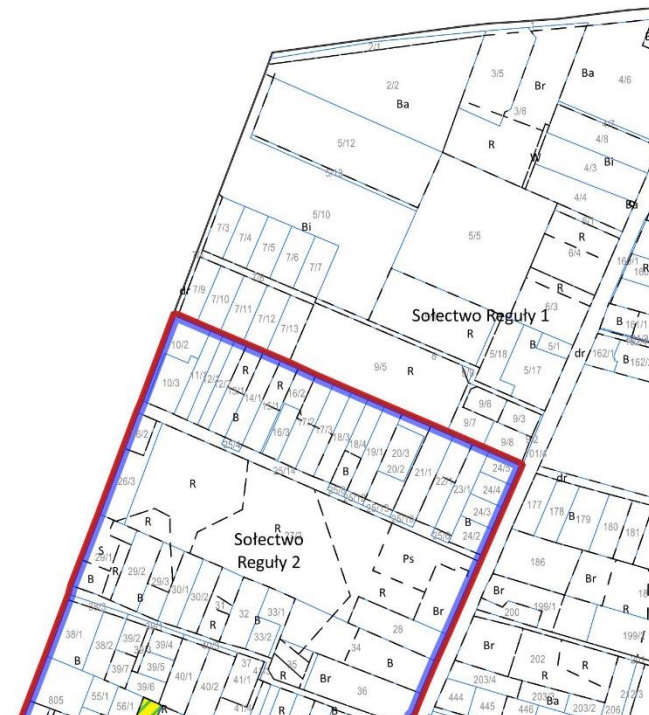
Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

 7. Sołtysówka nasze miejsce- budowa placu zabaw w Regułach

 obszar rewitalizacji

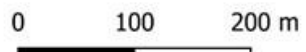
 granica klas użytków

 granica działki

Arkusz 10

1:5 000

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

Zmiana funkcji terenu (EGiB)

Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regulach

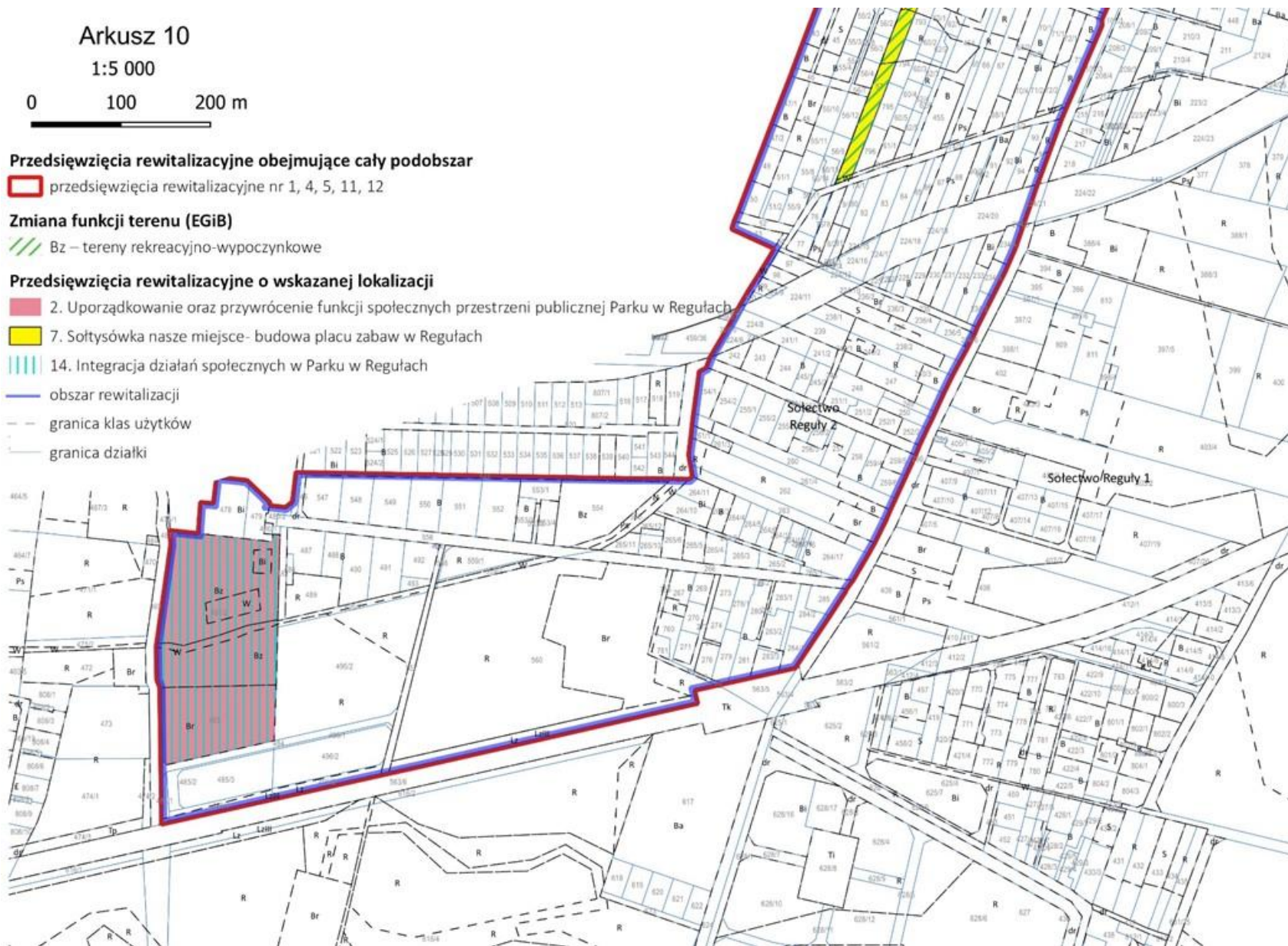
7. Sołtysówka nasze miejsce- budowa placu zabaw w Regulach

14. Integracja działań społecznych w Parku w Regulach

obszar rewitalizacji

granica klas użytków

granica działki

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmujące cały podobszar

 przedsięwzięcia rewitalizacyjne nr 1, 4, 5, 11, 12

Zmiana funkcji terenu (EGiB)

 Bz – tereny rekreacyjno-wypoczynkowe

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne o wskazanej lokalizacji

 6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach

 3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy zespole przychodni zdrowia Centrum Michałowice-Reguły

 17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach

 obszar rewitalizacji

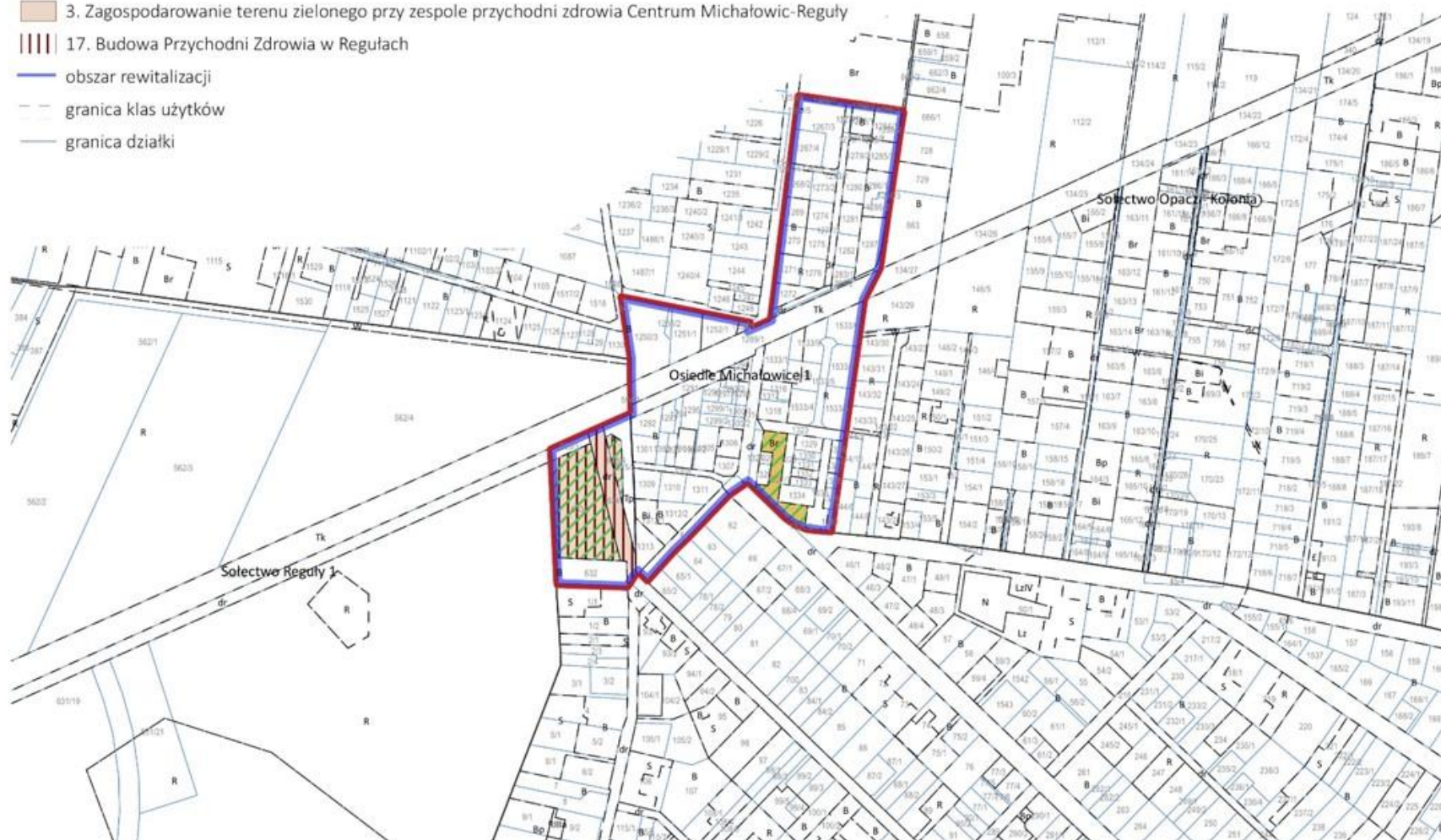
 granica klas użytków

 granica działki

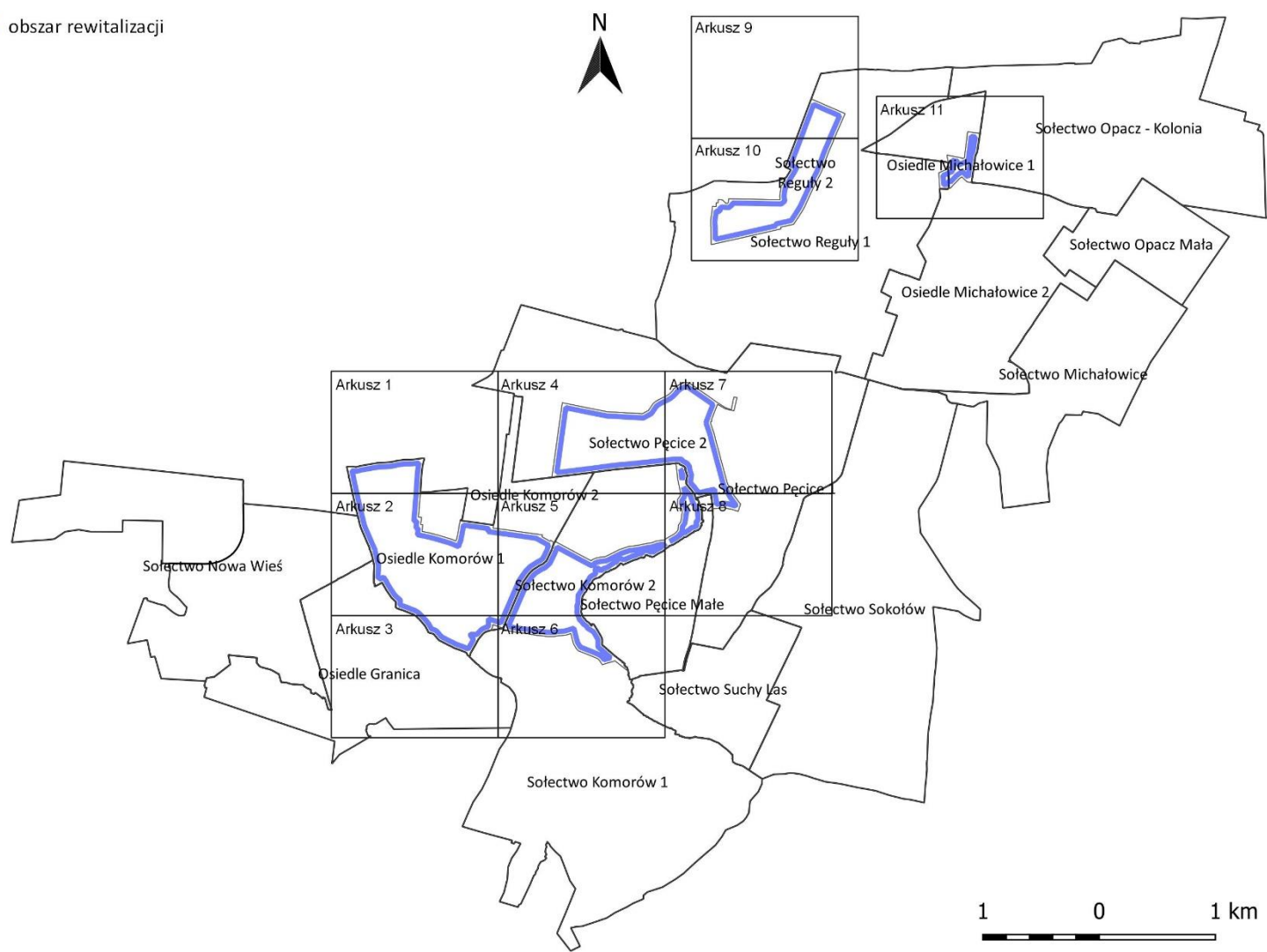
Arkusz 11

1:5 000

0 100 200 m

 obszar rewitalizacji

Załącznik nr 2- Szczegółowy opis projektów rewitalizacyjnych

Numer i nazwa projektu	1. Streetworker – Pedagog uliczny
Nazwa wnioskodawcy	GOPS Gminy Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	UG Michałowice
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Zmiana wizerunku gminy oraz podjęcie terapii przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.
Zakres planowanych działań	Projekt zakładać będzie pracę dwóch streetworkerów (psycholog i terapeuta uzależnień) pracujących na rzecz młodzieży i osób dorosłych wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z powodu bezrobocia, ubóstwa, niewydolności wychowawczej i uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Praca streetworkerów polega na prowadzeniu działań opiekuńczo – wychowawczych, profilaktycznych i psychologicznych. Opiera się na motywowaniu do podjęcia leczenia, do podjęcia terapii odwykowej lub psychologicznej, na motywowaniu do zmiany zachowania i zaniechania podejmowania zachowań ryzykownych, szczególnie przez młodzież. Streetworkerzy prowadzą rozmowy indywidualne i grupowe, wsparcie, a także udzielają korepetycji. Dużą zmianą byłoby zatrudnienie animatora społecznego, którego zadaniem byłaby nauka rodziców konstruktywnego spędzania wolnego – w tym również czasu z dziećmi, powrót do społeczności i nauka prowadzenia zdrowego, trzeźwego trybu życia.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt odpowiadać ma na problem zwiększonego poziomu wskaźników odnoszących się do problemów społecznych wśród mieszkańców zamieszkujących lokale komunalne zwłaszcza na podobszarze rewitalizacji Centrum. Projekt skierowany będzie do osób mających problemy z usamodzielnieniem się i mimo dorosłego wieku wciąż zamieszkujących ze swoimi rodzicami. Może to mieć związek ze zjawiskiem socjologicznym NEET (ang. <i>not in employment, education or training</i>) określającym grupę społeczną osób młodych pozostających bez zatrudnienia, a zarazem nie podnoszących swojego wykształcenia czy kwalifikacji uprawniających do wykonywania zawodu. Oznacza to potrzeby usuwania barier wejścia tych osób na rynek pracy oraz kształcenia kompetencji społecznych. Z Lokalnej Diagnozy Zagrożeń Społecznych oraz obserwacji środowiska i sygnału pedagogów szkolnych wynika, że młodzież w czasie lekcji szkolnych oraz wieczorami przebywa w terenach otwartych np. park przy Zalewie w Komorowie. Istnieje duża obawa zażywania w tym czasie środków psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych. Praca pedagogów z młodzieżą pozwoli na zaniechanie podejmowania zachowań ryzykownych przez młodzież

	<p>przyczyni się do zmiany systemu wartości młodych ludzi, co wpłynie na decyzje i zachowania młodzieży. Udzielanie korepetycji pozwoli na podniesienie wyników w nauce i promocję do następnej klasy. Praca pedagogów ulicy z dorosłymi uzależnionymi od alkoholu przyczyni się do zmiany wizerunku Gminy oraz do podjęcia terapii przez te osoby, co przyczyni się do zmiany przez nich stylu życia i zdrowia. Streetworkerom brakuje miejsca, w którym mogliby prowadzić rozmowy indywidualne z młodzieżą i ich rodzicami oraz udzielać korepetycji, ponieważ warunki pogodowe nie zawsze pozwalają na pracę w środowisku otwartym.</p>
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba godzin udzielonego wsparcia w ramach operacji streetworkera – 10 800 godzin — Liczba osób którym udzielono wsparcia – 270 osób — Liczba osób którym przyznano świadczenie z powodu alkoholizmu na 100 mieszkańców (zmniejszenie) – z obecnych 0,55 do 0,4
Planowany okres realizacji	2022-2030
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	540 000 zł – szacowany koszt 77 tys. zł rocznie
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Cel szczegółowy 4(h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji, Cel szczegółowy 4(l) wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Wzmacnianie programów edukacji liderów życia publicznego i społecznego dostępne w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice

Numer i nazwa projektu	2. Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach
Typ projektu	Podstawowy
Nazwa wnioskodawcy	UG Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Reguły dz. 481/2, 483 obręb Reguły
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Porządkowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeniom publicznym, w tym terenom zielonym poprzez podniesienie ich funkcjonalności i estetyki przy uwzględnieniu wartości wynikających z kontekstu przyrodniczego i kulturowego poprzez zagospodarowanie terenu parku w Regułach
Zakres planowanych działań	Projekt składa się dwóch przedsięwzięć zaplanowanych do działki nr 481/2 nazwanej jako „stara część parku” i projektu zaplanowanego do realizacji na działce nr 483. W grudniu 2021 r. KOWR na mocy aktu notarialnego nieodpłatnie przekazał gminie Michałowice działkę w Regułach na cele publiczne. Zgodnie z decyzją powierzchnia parku powiększy się o 0,96 ha. Zakres zadań obejmuje przyniesienie w to miejsce nowej zieleni, drzew i krzewów, które staną się siedliskiem dla ptaków; budowa scenki koncertowej oraz instalacja ławek, oświetlenia i monitoringu, urządzenie miejsca na ognisko (a w zasadzie przeniesienia ogniska z zabytkowej części parku), wybudowanie tężni wraz z niezbędną infrastrukturą.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Zgodnie z Diagnozą obszaru rewitalizacji, zidentyfikowanym problemem społecznym Reguł jest wyższa wartość wskaźnika kradzieży z włamaniem i kradzieży mienia ruchomego na 100 mieszkańców, charakteryzuje się niekorzystnym, ponad dwukrotnie wyższym wskaźnikiem na poziomie 1,02, przy średniej wartości wskaźnika uzyskanego dla Gminy Michałowice na poziomie 0,53. Świadczy to o braku dostatecznego utożsamienia mieszkańców z miejscem zamieszkania. Konieczne są zatem działania zamierzające do budowania przywiązania do miejscowości i integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej. Stagnacja społeczna i kryzys obserwowany na terenie podobszaru dodatkowo wzmacniają takie elementy jak brak aktywności społecznej mieszkańców, słaby

	<p>poziom integracji, ale także brak szerokiej oferty wypełnienia wolnego czasu dla mieszkańców, brak inicjatyw społecznych służących tzw. „wspólnej sprawie”. Czynniki te dezorganizują i uniemożliwiają rozwój społeczno - gospodarczy podobszaru. Z kolei – w obszarze problemów przestrzenno-funkcjonalnych nie wykorzystana dostatecznie przestrzeń terenów zielonych. Park nie jest wykorzystywany do zadań społecznych ani do integracji mieszkańców. Obecnie teren parku w Regułach objęty jest jedną z form ochrony zabytków nieruchomości przewidzianą w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami chroniony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie Uchwały Nr XLI/381/2014 Rady Gminy Michałowice z dnia 30 września 2014 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Michałowice dla obszaru „Wiejska” w Regułach.</p>
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 5 ha — Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1
Planowany okres realizacji	2023-2025
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	5 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie — WFOŚiGW/NFOŚiGW — Programy pożyczkowe Jessica II — Programy pożyczkowe programy BGK — PPP — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój sektora usług czasu wolnego i gospodarki doświadczeń poprzez wykorzystanie środowiskowego i turystycznego potencjału dostępne w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — budżetu województwa mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza”

Numer i nazwa projektu	3. Zagospodarowanie terenu zielonego przy Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centrum Michałowice dz. 633/4, 634, 635/4 obręb Reguły
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Porządkowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeniom publicznym w tym terenom zielonym, poprzez podniesienie ich funkcjonalności i estetyki przy uwzględnieniu wartości wynikających z kontekstu przyrodniczego i kulturowego oraz uporządkowanie terenu zielonego i terenu parkingu przy nowopowstałej Przychodni Zdrowia Reguły, która planowana jest do realizacji od 2023 roku.
Zakres planowanych działań	Inwestycja zaplanowana na obszarze dz. działki 633/4, 634, 635/4 blisko stacji WKD Michałowice i ul. Dworcowej. Dokonanie nasadzeń, stworzenie miejsc małej architektury. Realizacja nowych nasadzeń drzew i roślinności niskiej (np. żywopłoty), uporządkowanie infrastruktury drogowej (wyznaczenie estetycznych miejsc parkingowych z uwzględnieniem dostaw, zabezpieczenie). W ramach projektu planuje się również budowę ciągu pieszo-rowerowego od Dworcowej w stronę Reguł. Nie planuje się budowy nowej infrastruktury w ramach środków przeznaczonych na projekt rewitalizacyjny. W ramach projektu planuje się dostosowanie przestrzeni dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami, ale też np. kobiet w ciąży i rodziców z małymi dziećmi tzn. wykorzystywanie projektowania uniwersalnego. Rozważane będzie również zlokalizowanie na terenie tężni solankowej wraz z niezbędną infrastrukturą.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Teren obecnie nie jest zagospodarowany i służy jako prowizoryczny parking dla mieszkańców przy przystanku kolejki WKD. Po realizacji inwestycji miejsce zostanie przekształcone w teren zielony z ławkami i na sadzeniami przylegający do nowo wybudowanego budynku przychodni, świetlicy i lokalizacji innych zadań społecznych.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,5 ha

	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 — Grunty zrekultywowane wykorzystywane jako tereny zielone, pod budowę lokali socjalnych lub pod działalność gospodarczą lub inną – 0,5 ha
Planowany okres realizacji	2023-2030
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	3 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — PROW 2021-2027 — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie; Cel szczegółowy 2(vii) wzmocnienie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia — WFOŚiGW/NFOŚiGW — Oferty kredytowe banków pod kątem samorządów — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój usług opiekuńczych, ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego, dostępne w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — budżet województwa mazowieckiego w ramach programu „Mazowsze dla czystego powietrza”

Numer i nazwa projektu	4. Między Parkami - ekologiczna i kulturalna aktywizacja mieszkańców
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Placówki oświatowo-edukacyjne z terenu Gminy Michałowice, obszar rewitalizacji
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji

Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Wzrost świadomości mieszkańców oraz promujące postawy proekologiczne. Prowadzenie działań pozainwestycyjnych zwiększających świadomość mieszkańców oraz promujące postawy proekologiczne
Zakres planowanych działań	Szkolenia i działania animacyjne skierowane do mieszkańców podnoszące świadomość ekologiczną działania edukacyjne, warsztaty i wyjazdy w zakresie edukacji ekologicznej, kształcenia, nabywania postaw, umiejętności i wiedzy, działania adaptacyjne i mitygacyjne związane m.in. z: wprowadzeniem małej retencji wodnej i zagospodarowaniem wód opadowych, działania edukacyjno-informacyjnych, wprowadzenie zachęt dla mieszkańców w celu wypromowania transportu zbiorowego, organizacja festynu ekologicznego, organizacja rajdu rowerowego na terenie Gminy pod hasłem: „Aktywni i mobilni- tak! Dla czystego powietrza”, przyznawanie zielonych odznaczeń „Zielony Przyjaciel Gminy Michałowice” i nagród dla instytucji i firm oraz placówek edukacyjnych aktywnie działających na rzecz ochrony jakości powietrza, organizacja spotkań, debat i szkoleń pod hasłem: „Czyste powietrze naszą wspólną sprawą”, wśród interesariuszy programu- mieszkańców Gminy Michałowice w zakresie zmniejszenia poziomu niskiej emisji i podniesienia walorów środowiska naturalnego na obszarze Gminy Michałowice”
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Prowadzenie działań promocyjnych i edukacyjnych dotyczących elektromobilności pośród mieszkańców gminy w szczególności dzieci i młodzieży. Realizacja programów obejmujących działania adaptacyjne, mitygacyjne i edukacyjne, nawiązanie współpracy z partnerem z obszaru EOG
Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba mieszkańców, którzy korzystają z działań adaptacyjnych i mitygacyjnych – 100 — Liczba zrealizowanych inwestycji z zakresu zielonej i niebieskiej infrastruktury – 10 — Uczestnicy działań adaptacyjnych, mitygacyjnych i działań edukacyjno – informacyjnych - 200
Planowany okres realizacji	2022-2025
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	3 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 — Budżet województwa Mazowieckiego w ramach Programu Mazowsze dla Czystego Powietrza

Numer i nazwa projektu	5. Program edukacyjny „Wspólnie mieszkamy, wspólnie sprzątam”
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Gmina w partnerstwie z lokalnymi organizacjami pozarządowymi
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Budowa społeczeństwa obywatelskiego Gminy Michałowice poprzez program edukacji
Zakres planowanych działań	Program ma za zadanie zmienić świadomość i nawyki właścicieli czworonogów w zakresie sprawowania nad nimi szeroko rozumianej opieki, ze szczególnym uwzględnieniem sprzątania psich odchodów. Celem ma być zwrócenie uwagi na dbałość o estetykę środowiska oraz uświadomić o zagrożeniach dla zdrowia powstających w wyniku pozostawiania zwierzęcych nieczystości w przestrzeni publicznej. Szczególny nacisk położony jest na dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym. W ramach projektu planuje się zakupienie dodatkowej infrastruktury tj. worki i kosze na psie odchody. Działania informacyjne niewiele dadzą jeżeli nie zapewnione zostaną narzędzia do odpowiednich postaw obywatelskich. Planuje się współudział wolontariuszy, nauczycieli, lokalnych liderów oraz instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo i estetykę przestrzeni publicznej. Do zmiany ludzkich zachowań wymagane są działania cykliczne i wielotorowe, dlatego w ramach projektu zaplanowano publikacje materiałów informacyjnych, organizowanie warsztatów, konkursów, wystaw oraz imprez plenerowych.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	W ocenie mieszkańców trudnością jest wieczorny spacer, właściciele psów nie sprzątaję po swoich czworonogach. Zieleń jest bardzo ważnym elementem w naszym życiu. Zaspokajają potrzeby estetyczne człowieka, umożliwia kontakt z naturą oraz łagodzi uciążliwości związane z życiem w podwarszawskiej gminie.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Liczba szkoleń – 20 szt. — Liczba osób przeszkolonych – 200 osób
Planowany okres realizacji	2023-2025
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	200 000 zł

Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój zielonej gospodarki dostępne, w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice
----------------------------------	--

Numer i nazwa projektu	6. Centrum Aktywności Lokalnej w Michałowicach
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Centrum Michałowice dz. 1327/1 obręb Michałowice Osiedle
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Budowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej
Zakres planowanych działań	Budowa budynku świetlicy wiejskiej obejmująca utwardzenie terenu, przyłącze wodno-kanalizacyjne i posadowanie budynku
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Specyfika problemów społecznych podobszaru rewitalizacji Centrum Michałowic wynika z bliskiego położenia kolejki WKD i głównej ul. Jesionowej, którą można włączyć się do trasy szybkiego ruchu do Warszawy. Problemem mieszkańców jest brak możliwości utożsamienia się z miejscem wykorzystywanym w dużej mierze na cele gospodarcze. Inne problemy to brak miejsc do parkowania (w dni robocze wszystkie wolne miejsca są blokowane przez mieszkańców dojeżdżających kolejką WKD do pracy w Warszawie), nagromadzenie sklepów, w tym sprzedających alkohol, na małej przestrzeni powodujące konflikty społeczne i dewastację otoczenia przez osoby spożywające alkohol. Brak uniwersalnej oferty spędzania wolnego czasu, brak infrastruktury rekreacyjnej. Niewykorzystany potencjał obszaru jakim jest przystanek kolejki WKD.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Liczba wybudowanych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej lub kulturowej
Planowany okres realizacji	2024-2028

Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	2 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online, cel szczegółowy 4(vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój zielonej gospodarki, Rozwój usług opiekuńczych, ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego dostępne, w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice

Numer i nazwa projektu	7. Sołtysówka nasze miejsce
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	-
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Reguły dz. 57 obręb Reguły
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Przywrócenie do użyteczności publicznej terenu tzw. „Sołtysówki”. Wzmocnienie atrakcyjności rekreacyjnej obszaru rewitalizacji oraz budowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej poprzez zagospodarowanie przestrzeni publicznej
Zakres planowanych działań	Utworzenie Placu Zabaw wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz skweru ze sceną widowiskową. Projekt odnosi się do zdefiniowanego w Programie Rewitalizacji celu 1. Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej oraz celu 3. Budowa marki obszaru rewitalizowanego i Gminy dzięki wzmocnieniu jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych. Projekt przyczyni się do

	ograniczenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej i przestrzennej w zakresie braku funkcjonalnych przestrzeni publicznych wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, mierzonych poprzez wskaźnik: liczba inwestycji w zakresie poprawy estetyki, funkcjonalności i zagospodarowania obiektów publicznych oraz przestrzeni publicznej; liczba inwestycji w zakresie poprawy funkcjonowania obszaru.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na tym obszarze położona jest tzw. sołtysówka, czyli grunt ziemi przeznaczony dla mieszkańców tego sołectwa. Na terenie jest już siłownia plenerowa. Pozostał jeszcze spory kawałek terenu, aby można było zorganizować tam strefę rekreacji, strefę wypoczynku czy plac zabaw dla dzieci. Na obszarze rewitalizacji brak estetycznie urządzonych i funkcjonalnych urządzonych terenów zielonych. W okolicy powstaje dużo nowych osiedli, gdzie sprowadzają się głównie młode małżeństwa. Z uwagi na oddzielenie tej części sołectwa od reszty gminy powoduje, że mieszkańcy również czują się wyobcowani. Obszar ten wzbudza małe zainteresowanie a estetyka otoczenia nie zachęcała do zainteresowania się tą częścią Reguł. To spowodowało, że mieszkańcy mentalnie czują się wyizolowani w naszej gminie i pozostawieni sami sobie. W ograniczonym stopniu włączają się w życie społeczne.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Liczba wybudowanych obiektów ogólnodostępnej infrastruktury rekreacyjnej lub kulturowej
Planowany okres realizacji	2026-2028
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	1 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój zielonej gospodarki, w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — WFOŚiGW

Numer i nazwa projektu	8. Dolina Utraty – integracja mieszkańców poprzez organizację spływów kajakowych Utratą
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice

Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Stowarzyszenie ABC lub inne organizacje pozarządowe z działające na terenie gminy
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Komorów-Wieś Podobszar Komorów-Osiedle
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Integracja mieszkańców i promocja lokalnych zasobów środowiskowych rzeki Utraty poprzez organizację cyklu spływów kajakowych rzeką Utratą
Zakres planowanych działań	Ochrona i udostępnienie doliny rzeki Utraty od Paszkowa do Malich. Spływy kajakowe dla mieszkańców, uczniów szkół – jako integracja społeczna. Organizacja cyklu 20 spływów kajakowych dla min. 15 osób każdy rzeką Utratą. Podczas spływu prezentacja historii i zasobów środowiskowych rzeki Utraty. Po zakończeniu spływu organizacja ciepłego poczęstunku dla uczestników. Zapewnienie przewodnika kajakowego i ratownika dla bezpieczeństwa uczestników.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Rzeka Utrata nie jest obecnie wykorzystywana turystycznie i rekreacyjnie przez mieszkańców.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Liczba wydarzeń integracyjno-promocyjnych – 20 — Liczba uczestników wydarzeń integracyjno-promocyjnych - 300
Planowany okres realizacji	2023-2024
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	100 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	— środki własne gminy — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój sektora usług czasu wolnego i gospodarki doświadczeń poprzez wykorzystanie środowiskowego i turystycznego potencjału, w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — WFOŚiGW

Numer i nazwa projektu	9. Zagospodarowanie terenu wokół Zalewu Komorowskiego Etap III
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Towarzystwo Przyjaciół Miasta Ogrodu Komorów „Komorowianie”, lub inne organizacje pozarządowe z działające na terenie gminy
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Komorów-Wieś
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Porządkowanie oraz przywracanie funkcji społecznym przestrzeniom publicznym, w tym terenom zielonym, poprzez podniesienie ich funkcjonalności i estetyki przy uwzględnieniu wartości wynikających z kontekstu przyrodniczego i kulturowego poprzez zmianę sposobu użytkowania terenów zielonych Zalewu Komorowskiego.
Zakres planowanych działań	Koncepcje zagospodarowania terenu nad Komorowskim zalewem zostały sporządzane na podstawie wyników przeprowadzonych 2021 roku konsultacji społecznych. Wzięło w nich udział ponad 440 osób (spotkania Word Cafe oraz ankieta). Zakres zadań obejmować będzie utworzenie wokół zalewu ścieżki o nawierzchni z kruszywa, a także pływającej wyspy dla ptaków, pomostów, połączenia ciągu pieszo-rowerowego usytuowanego w ciągu ulicy Głównej poprzez przebudowę „dolnej” kładki jazu, a także wykonanie nasadzeń drzew i krzewów i urządzenie małej architektury. Wariant drugi wprowadzający elementy rekreacyjne zakłada dodatkowo m.in. urządzenie trawiastego boiska do siatkówki i badmintona, palcu zabaw dla starszych dzieci , urządzenie terenu zielonego z miejscem do odpoczynku. Natomiast trzeci wprowadza dodatkowe elementy parkowe – ławki i stoły parkowe, zakłada przebudowę altany i oświetlenie ścieżki na prawym brzegu zalewu.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Na obszarze Sołectwa Komorów usytuowany jest Zalew Komorowski - zbiornik retencyjny na rzece Utracie o powierzchni 6 ha, który poza pełnieniem funkcji rekreacyjnych stanowi także łowisko publiczne dla okolicznych wędkarzy. Wokół zbiornika urządzono miejsca zabawowe i spacerowe wraz z drewnianym mostkiem przez Utratę. Urokliwe, spokojne miejsce nie jest w pełni wykorzystane dla celów rekreacyjno-wypoczynkowych. Teren przy ul. Sanatoryjnej i przyległy teren zalewowy jest bardzo często zaśmiecany i traktowany jako lokalne wysypisko śmieci. Chociaż gmina podejmuje szereg działań na rzecz poprawy jakości czystości, na tym terenie wciąż aktualny jest problem dzikich wysypisk śmieci.

	Wskazane powyżej problemy społeczne, określone na podstawie przeprowadzonej diagnozy kryzysu wyraźnie wskazują, iż na podobszarach rewitalizacji istnieją problemy społeczne wynikające głównie ze słabej aktywności społecznej mieszkańców, prezentowanej postawy roszczeniowej w zakresie korzystania ze środków pomocy społecznej oraz braku odpowiedniego wsparcia infrastrukturalnego oraz ofertowego w zakresie możliwości organizacji wolnego czasu. Badania terenowe pokazują również wyzwanie jakim jest konieczność pogodzenia interesów starszych mieszkańców postrzegających swoje miejsce zamieszkania jako miejscowość rezydencyjną i młodszych mieszkańców tych miejscowości chcących aktywnie spędzać czas. Degradacja zalewu i brak jego zagospodarowania wyklucza obszar z możliwości bezpiecznego korzystania przez mieszkańców. Zalew sąsiaduje ze strefą rekreacji w Komorowie zatem powiększa kompleks przestrzeni rekreacyjnej o nowe formy wypoczynku. Na terenie Zbiornika przewiduje się utworzenie wypożyczalni rowerów wodnych, kajaków, założenie monitoringu, wyposażenie w małą architekturę, drążki do ćwiczeń fizycznych.
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach - 1 szt. — Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 3,90 ha
Planowany okres realizacji	2024-2027
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	4 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027: Rozwój sektora usług czasu wolnego i gospodarki doświadczeń poprzez wykorzystanie środowiskowego i turystycznego potencjału, w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — WFOŚiGW

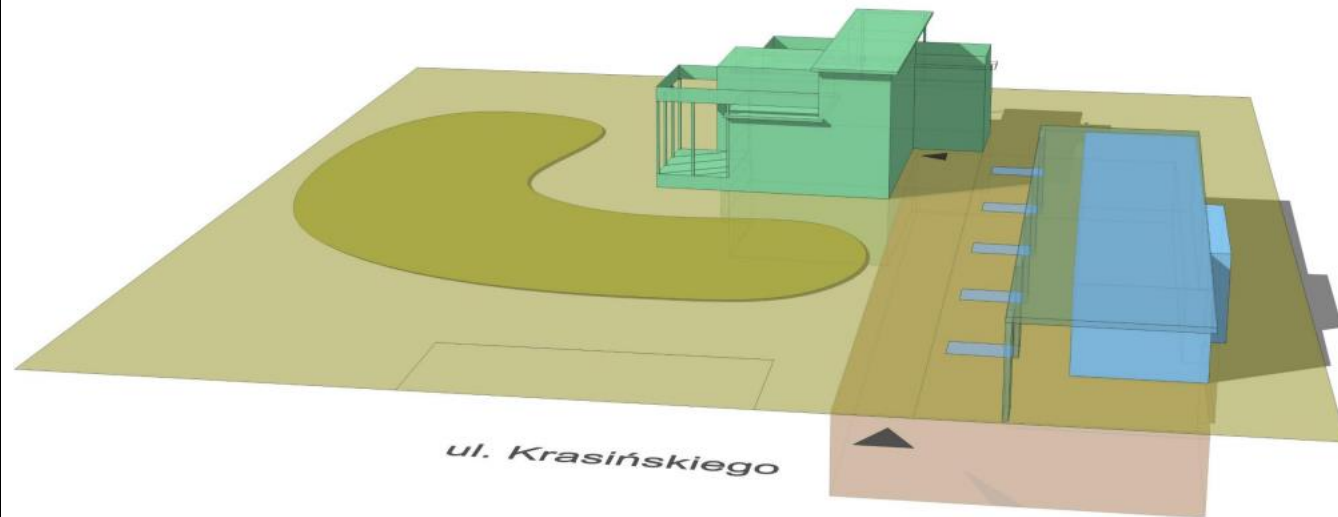
Numer i nazwa projektu	10. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie – Zielona willa Grabowskich
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar rewitalizacji Komorów-Osiedle ul. Krasieńskiego 34, Komorów dz. 604/1, 604/2 obręb Komorów Osiedle
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjnowypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego poprzez konserwację i rewaloryzację zabytkowej willi Grabowskich w Komorowie oraz ich udostępnianie jej na cele publiczne
Zakres planowanych działań	<p>Lokalizacja inwestycji miejscowość Komorów, ul. Krasieńskiego 34, działka ew. nr 604/1, obręb 2 Komorów-Osiedle. Projekt obejmuje remont obiektu zabytkowego i nadanie mu nowej funkcji. Dom Idei Miasta Ogrodu w Komorowie, jako placówki kulturalnej i społecznej Gminy Michałowice realizującej działania na rzecz rozwoju usług społecznych oraz aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców oraz budowania tożsamości kulturalnej Komorowa i Gminy Michałowice. Zakres inwestycji obejmować będzie nową kubaturę pod terenem, nową kubaturę naziemną, powiązanie funkcjonalne obu części podziemia, restaurację budynku eksponatu, prace w ogrodzie w celu zapewnienia ekspozycji w ogrodzie, uprawy tradycyjne w ogrodzie i inspektach oraz prace rozbiórkowe obejmujące przedsiónek budynku, budynki gospodarcze przy bocznej Granicy i na froncie działki.</p> <p>W budynku planuje się również utworzenie Klubu Integracji Społecznej (KIS). Cele KIS będzie poprawa funkcjonowania psychospołecznego i zmniejszenie barier w dostępie do rynku pracy /w tym poprawa zdolności do zatrudnienia/ osób m.in. określonych w art. 1 ust. 2 ustawy o zatrudnieniu socjalnym realizujących kontrakt socjalny, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej w wieku aktywności zawodowej poprzez aktywne formy zajęć grupowych, wsparcie indywidualne, działania pobudzające do aktywności społecznej i zawodowej (reintegracja zawodowa i społeczna).</p>

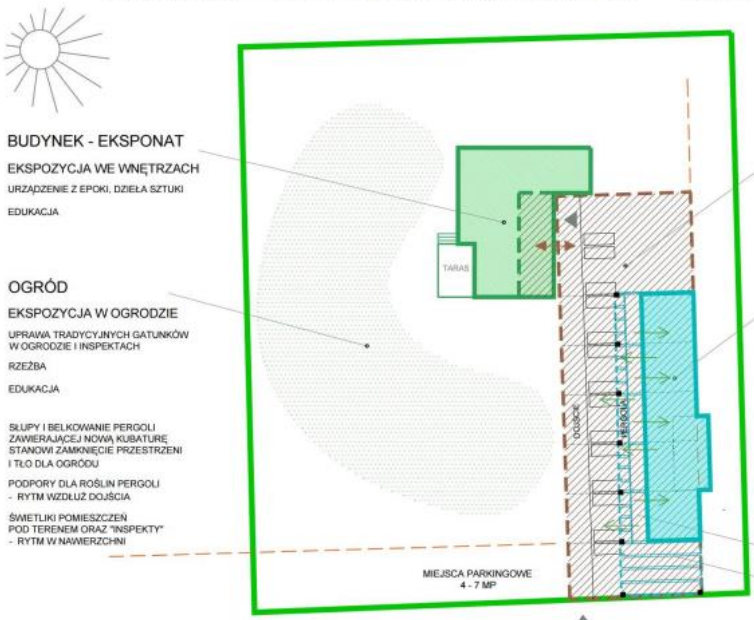
TEREN ZABYTKOWEJ WILLI GRABOWSKICH - STUDIUM ZABUDOWY

DOM IDEI
MIASTO OGRÓD

ul. Krasieńskiego

KOMORÓW STYCZEŃ 2017
D.W. BAGIŃCZY ARCHITEKCI

	<p style="text-align: center;">TEREN ZABYTKOWEJ WILLI GRABOWSKICH - STUDIUM ZABUDOWY</p> <p>BUDYNEK - EKSPONAT EKSPOZYCJA WE WNIĘTRZACH URZĄDZENIE Z EPOKI, DZIEŁA SZTUKI EDUKACJA</p> <p>OGRÓD EKSPOZYCJA W OGRODZIE UPRAWA TRADYCYJNYCH GATUNKÓW W OGRODZIE I INSPEKTACH RZEZBA EDUKACJA</p> <p>SŁUPY I BELKOWANIE PERGOLI ZAWIERAJĄCEJ NOWĄ KUBATURĘ STANOWI ZAMKNIĘCIE PRZESTRZENI I TŁO DLA OGRÓDU</p> <p>PODPORY DLA ROŚLIN PERGOLI - RYTM WZDŁUŻ DOJŚCIA</p> <p>ŚWIETLIKI POMIESZCZEN POD TERENEM ORAZ "INSPEKTY" - RYTM W NAWIERZCHNI</p> <p>MIEJSCA PARKINGOWE 4 - 7 MP</p> <p>NOWA KUBATURA POD TERENEM</p> <p>NOWA KUBATURA NADZIEMNA</p> <p>"ZAWARTA W PERGOLI" PRZESZKŁONA, OTWARTA; MOBILNOŚĆ PRZEGRÓD; ŁĄCZNOŚĆ WNIĘTRZA Z OGRODEM, WIDOCZNY RYTM PODPÓR, PŁĄCZA NA BELKOWANIU.</p> <p>"TWARDY" TRZON - KOMUNIKACJA PIONOWA, UKRYTY W STRUKTURZE</p> <p>ROZWIĄZANIA KSZTAŁTUJĄCE WARUNKI WEWNĘTRZNE - WYKORZYST. NISKENERGETYCZNE ROZWIĄZANIA - SEZONOWA ZMIENNOŚĆ PRZEGRÓD, NATURALNA WENTYLACJE, OSWIETLENIE NATURALNE.</p> <p>POŁPRZEJRZyste ZADASZENIE PRZED BUDYNKIEM</p> <p>AŻUROWE PRZEKRYCIE STREFY WEJŚCIA</p> <p>DOM IDEI MIASTO OGRÓD</p> <p>NOWA POWIERZCHNIA POD TERENEM: DO OK. 380 M² NETTO</p> <p>NOWA POWIERZCHNIA NADZIEMNA: OD OK. 60 M² NETTO DO OK. 150 M² NETTO OPTYMALNIE OK. 90 M² NETTO</p> <p>WĄSKI TRAKT BUDYNKU, PODŁOGA W POZIOME OGRÓDU, NIEWIELKA WYSOKOŚĆ, PRZEJRZYSTOŚĆ PRZEGRÓD, ZMIENNOŚĆ PRZEGRÓD, LEKKOŚĆ KONSTRUKCJI.</p> <p>PRZEKRYCIA WPUSZCZAJĄCE DO WNIĘTRZ PRZEFILTROWANE ŚWIATŁO.</p> <p>UWAGA WPRÓWADZENIE DO REJESTRU ZABYTKÓW I ZMIANA FUNKCJI ZNAJDA OZWIERCIEDLENIE W MPZT</p> <p>ul. Krasieńskiego</p> <p>DO ROZEBRANIA: PRZEDSIÓNEK BUDYNKU, BUDYNKI GOSPODARCZE PRZY BOCZNEJ GRANICY I NA FRONCIE DZIAŁKI</p> <p>POWIĄZENIE FUNKCJONALNE OBU CZĘŚCI PODZIEMIA "POBICIE" FUNDAMENTÓW I POGŁĘBIENIE PIWNICY ISTNIEJĄCEJ</p> <p>KOMORÓW STYCZEŃ 2017 D.W. BAGIŃSKI/ARCHITEKCI</p>
<p>Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu</p>	<p>Miejsce realizacji inwestycji znajduje się na terenie prywatnym. Obiekt znajduje się na działce objętej MPZP obszaru Komorów Uchwała nr LIV/405/2002 Rady Gminy Michałowice z dnia 28 czerwca 2002 roku i na jej podstawie znajduje się w specjalnej strefie ochrony urbanistycznej. Dom został zaprojektowany dla małżeństwa Marii i Edwarda Grabowskich, jako komponent Osiedla Spółdzielni Pracowników Banku Rolnego w ramach założenia „Miasta Ogródu Komorów”. Willa Zielona Grabowskich została wzniesiona w 1933 r. według projektu Bohdana Lacherta i Józefa Szanajcy. 6 grudnia 2016 r. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków podpisał decyzję o wpisie do rejestru zabytków willi z uwagi na zachowane wartości artystyczne i naukowe. Willa nawiązywać miała do Howardowskiej Idea Miast Ogródów – Miasta Marzeń, Miasto ogród (1898 E. Howard) – koncepcja miasta satelickiego lub oddalonego od centrum miasta osiedla charakteryzującego się niską, luźną zabudową, a przede wszystkim znacznym udziałem</p>

terenów zielonych (ogrodów, skwerów, parków) w ogólnej powierzchni miasta. Pojawiła się w odpowiedzi na problem przeludnienia miast powstały w wyniku rewolucji przemysłowej XX wieku.

Budynek stanowi unikatowy w skali miejscowości i cenny w skali kraju modernistyczny obiekt mieszkalny, wykonany przy dużym udziale budulca drzewnego, wpisujący się w zagadnienie tzw. „drewnianego modernizmu”. Dom prezentuje wysokie walory artystyczne, wynikające ze skromnej, funkcjonalnej, a zarazem wysmakowanej formy architektonicznej, w której wyraziła się indywidualność projektantów. Nawet przy obiekcie o tak kameralnej skali Lachert i Szanajca konsekwentnie i w sposób twórczy stosują język modernizmu, czytelny w racjonalnej kompozycji geometrycznej, w swobodnym układzie elewacji, podporządkowanym zasadzie asymetrii oraz w obecności tarasów na dachu.

Poza układem pomieszczeń zachowały się drewniane schody drabinowe, zespół oryginalnej stolarki drzwiowej w postaci jednoskrzydłowych drzwi żaluzjowych oraz płytowych i ramowo płycinowych z zasuwkami i mosiężnymi klamkami, a także elementy wyposażenia: parkiety układane w jodełkę, ceramiczne płytki łazienkowe (białożółte „gorseciki”), dwa piece kaflowe i nieliczne przykłady ebonitowych włączników do światła. Obiekt dokumentuje urbanistyczny rozwój Komorowa w okresie międzywojennym i współtworzy tutejszy krajobraz architektoniczny, jako jeden z bardziej interesujących wariantów wśród zróżnicowanej zabudowy jednorodzinnej miejscowości, co świadczy o wartościach naukowych budynku. Stanowi przykład łączenia tradycyjnych i nowych technologii, na które wskazuje zachowany projekt oraz obrazuje funkcjonalne i przemyślane rozmieszczenie poszczególnych pomieszczeń na niewielkiej powierzchni (ok. 100 m²).

Obiekt posiada wyjątkową wartość historyczną, objęty ochroną prawną przewidzianą w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ale jest zagrożony z uwagi na zły stan techniczny. Cele dodatkowym projektu będzie uwzględnienie roli zabytków w rozwoju turystyki powiatu pruszkowskiego oraz ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko naturalne. Istotnym celem priorytetu jest także pomoc dla cennego obiektu położonego na terenie gminy wiejskiej graniczącej z m.st. Warszawa czego celem będzie zwiększenie dostępności do zabytków, podniesienie atrakcyjności regionów i wykorzystanie przez nie potencjału związanego z posiadaniem dziedzictwem kulturowym. Kluczowym efektem działania realizowanego w ramach projektu będzie stworzenie trwałych podstaw dla harmonijnego funkcjonowania obiektu zabytkowego w przestrzeni publicznej.

Obok wskazanego celu głównego projektu, którym jest w szerokim znaczeniu zwiększenie kapitału społecznego Gminy Michałowice realizacja przedmiotowej inwestycji przyczyni się również do: podniesienia poziomu wiedzy o kulturze, promocji kultury, promocji aktywnego trybu życia oraz wzrostu atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania poprzez podniesienie standardu życia, zwiększenie dostępu dla osób niepełnosprawnych do obiektów

	<p>użyteczności publicznej, wzrostu zainteresowania mieszkańców gminy aktywnym trybem spędzania wolnego czasu. Konieczność podjęcia działań na rzecz utworzenia ogólnodostępnego miejsca spotkań dla mieszkańców gminy jest uzasadniona szczególnie w kontekście rosnącego zapotrzebowania społeczeństwa na usługi świadczone przez ośrodki związane z kulturą, czytelnictwem, zajęciami dla dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych i osób w podeszłym wieku.</p> <p>Zielona willa w Komorowie będzie również szansą na wyróżnik dla powiatu pruszkowskiego. Projekt adresuje problemy zaznaczone w analizie stanu obecnego Strategii Rozwoju Powiatu Pruszkowskiego na lata 2015-2025. W diagnozie strategii powiatowej wskazuje się, że identyfikacja mieszkańców z powiatem jest niska (3.6.4), mieszkańcy powiatu nie udzielają się społecznie (zaledwie 1,9% mieszkańców jest aktywnych w organizacjach lokalnych (3.6.6) oraz poprawy wymaga poziom współpracy powiatu zarówno z gminami, jak i powiatami ościennymi (3.10.4). Tożsamość powiatu pruszkowskiego buduje robotniczy charakter Pruszkowa oraz Duląg 121. Dom Idei Miast Ogrodów daje szansę na budowanie tożsamości również na innych wartościach: dumie z osiągnięć Państwa Polskiego, odpowiedzialności za Państwo, dobro wspólne i sąsiadów, twórczym wkładzie polskich architektów w architekturę światową oraz wyjątkowej i nowoczesnej idei miasta-ogrodu.</p>
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.
Planowany okres realizacji	2027-2030
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	<p>3 000 000 zł</p> <p>(bez kosztów wykupu nieruchomości)</p>
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Instrumenty zadań ważnych Województwa Mazowieckiego — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój usług opiekuńczych, ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego, przy wykorzystaniu zasobów infrastruktury turystycznej i usługowej w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online, Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i

	środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejski
--	---

Numer i nazwa projektu	11. Wolni od uzależnień - cykl spotkań i prelekcji
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Michałowice, organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką uzależnień na terenie gminy
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Profilaktyka uzależnień, poprawa jakości życia mieszkańców poprzez realizację cyklu spotkań i prelekcji
Zakres planowanych działań	Projekt skierowany jest do dzieci i młodzieży, która dzięki projektowi będzie miała możliwość uczestnictwa w warsztatach i prelekcjach dotyczących tematyki profilaktyki uzależnień.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt przyczyni się do redukcji negatywnych zjawisk społecznych związanych z brakiem poczucia bezpieczeństwa i funkcjonowania w realnych warunkach społecznych. Projekt zakładający wykorzystanie infrastruktury powstałej w ramach projektu Willa Zielona od nowa - stworzenie miejsca spotkań dla społeczności w budynku przy ul. Krasieńskiego 34 z architekturą i sztuką i miejsca do obywatelskich spotkań na cele społeczne.
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba zorganizowanych warsztatów dla dzieci i młodzieży dotyczących profilaktyki uzależnień – 20 warsztatów — Liczba uczestników zorganizowanych warsztatów dla dzieci i młodzieży – 200 osób
Planowany okres realizacji	2022-2030
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	150 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy cel Profilaktyka i Promocja Zdrowia Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

	<ul style="list-style-type: none"> — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online
--	---

Numer i nazwa projektu	12. Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie poprawy bezpieczeństwa poprzez edukację i działania prewencyjne
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Komisariat Policji w Regułach, organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką bezpieczeństwa i prewencji
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Cały obszar rewitalizacji
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 3 - Budowa marki obszaru rewitalizowanego i Gminy dzięki wzmocnieniu jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Poprawa poczucia bezpieczeństwa mieszkańców poprzez organizację kursy z zakresu bezpieczeństwa
Zakres planowanych działań	Edukacja i działania prewencyjne w zakresie podnoszenia świadomości mieszkańców dotyczących przestrzegania zasad bezpieczeństwa
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt uzupełniający. Niewystarczająca wiedza mieszkańców w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa, prowadzi niejednokrotnie do sytuacji zagrożenia, które można wyeliminować przez system szkoleń i prelekcji. Projekt odnosi się do zdefiniowanego w Programie Rewitalizacji celu 3 Budowa marki obszaru rewitalizowanego i Gminy dzięki wzmocnieniu jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych. Projekt przyczyni się do redukcji negatywnych zjawisk społecznych związanych z brakiem poczucia bezpieczeństwa i funkcjonowania w realnych warunkach społecznych.
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba zorganizowanych spotkań w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa – 10 spotkań — Liczba uczestników zorganizowanych spotkań w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa – 1 000 osób

Planowany okres realizacji	2022-2024
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	100 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy ce; Profilaktyka i Promocja Zdrowia Gminna Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Numer i nazwa projektu	13. Integracja działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Komorów-Wieś - Zalew Komorowski
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjnowypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Promocja obszaru, zapewnienie miejsc wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców Gminy Michałowice
Zakres planowanych działań	Cykliczny program aktywizacji mieszkańców i nabycie nowych umiejętności i kompetencji. Szkolenia i poniesienie kompetencji mieszkańców. Doradztwo, kursy i szkolenia zawodowe, prace społecznie użyteczne – możliwość praktycznych zajęć w celu poprawy kompetencji SI, wspieranie pracowników w podnoszeniu kwalifikacji i

	przekwalifikowywaniu się w oparciu o umiejętności ekologiczne. Wśród proponowanych zajęć będą ćwiczenia integracyjne, w tym integracja sensoryczna, która jest obecnie realizowana w świetlicach wiejskich dostępnych dla mieszkańców jako uzupełnienie oferty tych placówek.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Brak różnorodnej oferty spędzania wolnego czasu dla różnorodnych grup mieszkańców z różnymi potrzebami był powodem zdefiniowania niniejszego projektu. Potrzeba działań integracyjnych dla mieszkańców jest dodatkowym elementem celowości przeprowadzenia projektu. W ramach działań planuje się realizację aktywizacji społecznej kobiet. Projekt odnosi się do zdefiniowanego w Programie Rewitalizacji celu 1 Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej, celu 2 Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej oraz celu 3 Budowa marki obszaru rewitalizowanego i Gminy dzięki wzmocnieniu jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych. Projekt przyczyni się do redukcji negatywnych zjawisk społecznych związanych z brakiem integracji społecznej, brakiem różnorodnej oferty spędzania wolnego czasu oraz wpłynie na promocję obszaru.
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie -20 osób — Liczba przeprowadzonych działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego- 150 działań — Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu -10 osób — Liczba uczestników przeprowadzonych działań społecznych skupionych na terenach Zalewu Komorowskiego- 3 000 uczestników
Planowany okres realizacji	2023-2025
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	500 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość

Numer i nazwa projektu	14. Integracja działań społecznych w Parku w Regułach
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar Reguły dz. 481/2, 483 obręb Reguły
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Promocja obszaru, zapewnienie miejsc wypoczynku i rekreacji dla mieszkańców Gminy Michałowice
Zakres planowanych działań	Cykliczny program aktywizacji zdrowego wypoczynku, przeprowadzany w godzinach przedpołudniowych i/lub popołudniowych. Program o charakterze międzypokoleniowym, całoroczny. Projekt przewiduje stworzenie cyklicznego programu propagowania aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu dla różnych grup mieszkańców o różnym stopniu trudności. Wśród proponowanych zajęć będą ćwiczenia gimnastyczne, yoga, ćwiczenia sprawnościowe, gry i zabawy integracyjne
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Projekt bazować będzie na efektach projektu głównego Uporządkowanie oraz przywrócenie funkcji społecznych przestrzeni publicznej Parku w Regułach. Brak różnorodnej oferty spędzania wolnego czasu dla różnorodnych grup mieszkańców z różnymi potrzebami był powodem zdefiniowania niniejszego projektu. Potrzeba działań integracyjnych dla mieszkańców jest dodatkowym elementem celowości przeprowadzenia projektu. W ramach działań planuje się realizację aktywizacji społecznej kobiet. projekt odnosi się do zdefiniowanego w Programie Rewitalizacji celu 1 Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej, celu 2 Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej oraz celu 3 Budowa marki obszaru rewitalizowanego i Gminy dzięki wzmocnieniu jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych. Projekt przyczyni się do redukcji negatywnych zjawisk społecznych związanych z brakiem integracji społecznej, brakiem różnorodnej oferty spędzania wolnego czasu oraz wpłynie na promocję obszaru.
Prognozowane produkty i rezultaty	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie -20 osób — Liczba zorganizowanych działań społecznych na terenie Parku w Regułach - 50 działań społecznych

	<ul style="list-style-type: none"> — Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu -10 osób — Liczba uczestników zorganizowanych działań społecznych na terenie Parku w Regułach- 1 000 uczestników
Planowany okres realizacji	2023-2025
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	500 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027, Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 4(ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online

Numer i nazwa projektu	15. Kultura w domu letniskowym Al. Marii Dąbrowskiej 42
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar rewitalizacji Komorów-Osiedle Al. Marii Dąbrowskiej 42 dz. 369 obręb Komorów Osiedle
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjnowypoczynkowej Cel 2 – Integracja społeczna mieszkańców i budowanie tożsamości lokalnej
Cel (cele) projektu	Zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, realizowane poprzez konserwację i rewaloryzację zabytków nieruchomości oraz ich udostępnianie na cele publiczne mieszkańców Gminy Michałowice

Zakres planowanych działań	Remont na potrzeby filii centrum kultury budynku z przeznaczeniem na stworzenie miejsca dla działalności organizacji pozarządowych, wystawy kulturalne dotyczące Komorowa jako miasta ogrodów. Projekt rewitalizacyjny zapewniający modernizację istniejącego obiektu. Zachowanie materialnego dziedzictwa kulturowego, realizowane poprzez konserwację i rewitalizację zabytków nieruchomości oraz ich udostępnianie na cele publiczne.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Dom jest własnością Gminy i w części w rękach prywatnych. Zidentyfikowane w Diagnozie problemy społeczne: niska integracja zwłaszcza międzypokoleniowa między mieszkańcami problemy dotyczące ubóstwa, problemy społeczne wynikające z funkcjonowania tzw. „nowoczesnego społeczeństwa” (m.in. utrata więzi rodzinnych, społecznych) oraz brak oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców. Spadająca identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania, potrzeba promocji lokalnych zasobów kulturowych. Projekty wysoce komplementarne do projektu rewitalizacji Marii Dąbrowskiej.
Prognozowane produkty i rezultaty	— Liczba zmodernizowanych obiektów na cele kulturalne – 1 szt.
Planowany okres realizacji	2024-2030
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	6 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027 Rozwój usług opiekuńczych, ochrony zdrowia, kultury i dziedzictwa kulturowego w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejski

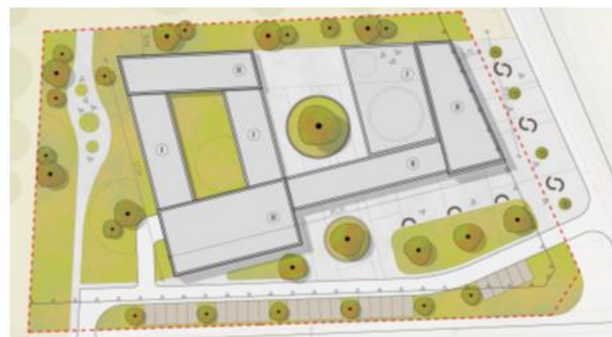
Numer i nazwa projektu	16. Rewitalizacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice

Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	Stowarzyszenie ABC, Towarzystwo Przyjaciół Miasta Ogrodu Komorów „Komorowianie”, inne organizacje pozarządowe zajmujące się tematyką krzewienia kultury na terenie gminy
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar rewitalizacji Komorów-Osiedle Al. M. Dąbrowskiej
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Porządkowanie oraz przywracanie funkcji społecznych przestrzeniom publicznym, w tym terenom zielonym poprzez podniesienie ich funkcjonalności i estetyki przy uwzględnieniu wartości wynikających z kontekstu przyrodniczego i kulturowego poprzez Rewaloryzacja Alei Marii Dąbrowskiej w Komorowie
Zakres planowanych działań	Zagospodarowanie zieleni, ustawienie ławek, wykonanie oświetlenia itp. Działania mające na celu poprawę jakości przestrzeni ogólnodostępnej w ramach tej drogi. W ramach projektu nie planuje się remontu samej jezdni która jest drogą powiatową i leży to w kompetencji zarządcy drogi. Aleja Marii Dąbrowskiej to główna ulica Komorowa. Znajduje się pod ochroną konserwatorską, jest także pomnikiem przyrody. Wszystkie prace związane z terenami zielonymi będą prowadzone pod nadzorem ogrodniczym.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Zidentyfikowane w Diagnostyce problemy społeczne: niska integracja zwłaszcza międzypokoleniowa między mieszkańcami problemy dotyczące ubóstwa, problemy społeczne wynikające z funkcjonowania tzw. „nowoczesnego społeczeństwa” (m.in. utrata więzi rodzinnych, społecznych) oraz brak oferty spędzania wolnego czasu dla mieszkańców. Spadająca identyfikacja mieszkańców z miejscem zamieszkania, potrzeba promocji lokalnych zasobów kulturowych
Prognozowane produkty i rezultaty	— Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,5 ha
Planowany okres realizacji	2024-2026
Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	7 500 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	— środki własne gminy — Jessica II — Środki MWKZ

	<ul style="list-style-type: none"> — Programy Marszałka na zabytki Mazowsze dla Zabytków — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027 Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska, wyczerpywaniem zasobów naturalnych, ekologizacją sektorów i branż w polskiej gospodarce oraz z postępującą degradacją środowiska naturalnego w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice — Program Regionalny: Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027: Cel szczegółowy 5(ii) wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejski
--	--

Numer i nazwa projektu	17. Budowa Przychodni Zdrowia w Regułach przy ul. Dworcowej
Nazwa wnioskodawcy	Gmina Michałowice
Nazwa podmiotu/podmiotów współpracujących	GOPS Gminy Michałowice
Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Podobszar rewitalizacji Centrum-Michałowice dz. 633/4, 634. 635/4 obręb Reguły
Cele Programu Rewitalizacji, na które oddziaływać ma projekt	Cel 1 – Stworzenie atrakcyjnej przestrzeni kulturalno-rekreacyjno-wypoczynkowej Cel 3 – Budowa marki obszaru rewitalizowanego i gminy poprzez wzmocnienie jej potencjałów społecznych, przestrzennych, infrastrukturalnych, gospodarczych i środowiskowych
Cel (cele) projektu	Budowa placówki użyteczności publicznej na potrzeby służby zdrowia, przychodni, usług medycznych, fitness, opieka wytchnieniowa / mieszkania wytchnieniowe, siedziba GOPS Gminy Michałowice oraz parking
Zakres planowanych działań	Inwestycja zaplanowana na obszarze dz. działki 633/4, 634, 635/4 blisko stacji WKD Michałowice i ul. Dworcowej. Nowy obiekt będzie pełnił funkcje publiczne dla mieszkańców, w obiekcie zlokalizowana zostanie PZOZ składającej się m.in. z poradni dla dzieci, poradni dla dorosłych, poradni położnej, poradni pielęgniarstwa rodzinnej, poradni medycyny szkolnej i punktu szczepień, opieki specjalistycznej m.in. chirurg, kardiolog, laryngolog, neurolog, okulista, pielęgniarstwo długoterminowe, rehabilitacja, diagnostyka USG, RTG, Echo serca, EKG i inne, sprzedaż leków, usługi medyczne, fitness, opieka wytchnieniowa / mieszkania wytchnieniowe; znajdzie również się siedziba GOPS

Gminy Michałowice oraz parking dla mieszkańców odwiedzających placówkę i korzystających z pobliskiej stacji kolejki WKD.

		
<p>Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu</p>	<p>Teren Centrum Michałowic jest niewykorzystany społecznie i dla celów użyteczności publicznej mieszkańców. Teren na którym planowana jest inwestycja obecnie przylega do terenów zabudowanych, stanowi nieformalny parking dla mieszkańców przesiadających się do kolejki WKD. Specyfika problemów społecznych podobszaru rewitalizacji Michałowice Osiedle wydzielonego z większego obszaru administracyjnego Michałowice Osiedle wynika z bliskiego położenia kolejki WKD i głównej ulicy Jesionowej, którą można włączyć się do trasy szybkiego ruchu do Warszawy. Problemem mieszkańców jest brak możliwości utożsamienia się z miejscem wykorzystywanym w dużej mierze na cele gospodarcze. Inne problemy to brak miejsc do parkowania (w dni robocze wszystkie wolne miejsca są blokowane przez mieszkańców dojeżdżających kolejką WKD do pracy w Warszawie.), nagromadzenie sklepów, w tym sprzedających alkohol, na małej przestrzeni powodujące konflikty społeczne i dewastację otoczenia przez osoby spożywające alkohol.</p>	
<p>Prognozowane produkty i rezultaty</p>	<p>— Liczba nowych budynków użyteczności publicznej – 1 szt.</p>	
<p>Planowany okres realizacji</p>	<p>2024-2030</p>	

Szacowana (orientacyjna) wartość projektu	20 000 000 zł
Przewidywane źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> — środki własne gminy — Jessica II — Środki MWKZ — Programy Marszałka na zabytki Mazowsze dla Zabytków — Plan Strategiczny dla WPR na lata 2023-2027 Rozwój zielonej gospodarki poprzez wzrost świadomości społecznej w zakresie ochrony środowiska, wyczerpywaniem zasobów naturalnych, ekologizacją sektorów i branż w polskiej gospodarce oraz z postępującą degradacją środowiska naturalnego w ramach naborów organizowanych przez LGD Nadarzyn-Raszyn-Michałowice